ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 26-27 СЕПТЕМВРИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 221 (7222)

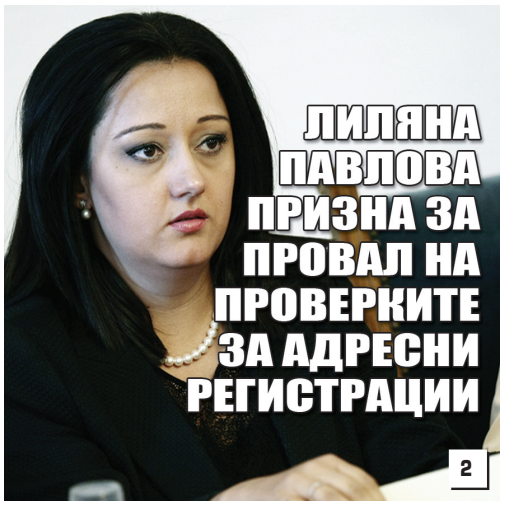
ИНТЕРВЮ

Д-р Румяна Тодорова за реформите и доплащането за здраве 10

РАЗКРИТИЯ

САЩ имат спецчасти в 135 страни 7

2

БСП настоява за КСНС за мигрантите

Светият синод поиска правителството да не допуска повече бежанци

Искане за свикване на извънредно заседание на Консултативния съвет за национална сигурност при президента и разглеждане на политиката на България по масовото преселение на бежанци и мигранти внесе БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. В декларация пред Народното събрание зам.-председателят на ПГ Атанас Мерджанов заяви, че отговорност по темата трябва да носи Бойко Борисов, а не ресорните вицепремиери. Кабинетът се държи неадекватно и е на път да предизвика паника, смятат от БСП.

Правителството не трябва да допуска повече бежанци в страната, гласи изявление на Светия синод на Българската православна църква. Митрополитите настояват като православни християни да се погрижим според оскъдните си ресурси за тези, които сме приели, но не и да приемаме повече бежанци.

3

ЧЕТИВО

ПЕГАС

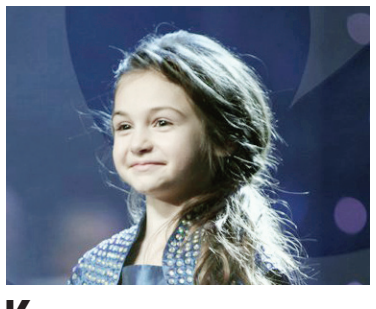
Писателят Никола Инджов става на 80. Честито! 21

Неделник

Смел проект за въздушен транспорт над пловдивските забележителности 14

Николай Иванов: Врача е нашата кауза 5

Крисия пее химна на „Детската Евровизия” пред храм-паметника „Св. Ал. Невски” 33

Снимка Пресфото/БТА

Папа Франциск произнесе реч пред Общото събрание на ООН по време на своето посещение в САЩ и се срещна с персонала на световната организация (на снимката)

8

НЯКОЛКО ДУМИ

Александър СИМОВ

НАКАЖЕТЕ ВИНЕТУ

Изборната кампания за местни избори е най-радостното време за България. Само тогава бъдещето винаги изглежда светло, просперитетът - възможен, а дупките по улиците - най-накрая победени. Един път на четири години електоратът получава смъртоносна доза оптимизъм и рязане на лентички, докато човек не поиска да си прегризе гърлото. Зад красивите обещания обаче зеят грозните реалности. Още отсега търговците на гласове са заредили пачките и само чакат да им падне случай. Там, където парите не помагат, гербаджийските жандарми обикалят като шпицкоманда, за да плашат всички евентуални кандидати, и така ни връщат във времената на Гочоолу и Дочоолу. Вероятно Алеко Константинов дори не е подозирал, че описва безсмъртно явление, което се преражда през годините и опорочава всичко светло, в което човек може да вярва. И все пак, банално казано, тези избори са изключително важни. Те са възможност тази нагла, корумпирана и вманиачена власт да бъде наказана по-най добрия начин. Само голямото участие в избори може да направи шамара силен. Сега е времето. И да, това звучи досадно, което обаче не го прави помалко истинско. В противен случай след изборите, когато погледнете пак медийната пустош и започнат да ви облъчват с Винету от сутрин до вечер, вече ще бъде късно. Алтернатива има.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Лиляна Павлова призна провал на проверките за адресни регистрации

Само 1774 са установените нарушения, твърди регионалната министърка

Само 1774 нарушения при преregистрациите на гражданите са открити, призна по време на парламентарния контрол министърът на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова. Тя отговори на питане, свързано с допълнителни проверки за незаконни регистрации на постоянен или настоящ адрес във връзка с предстоящите местни избори.

Павлова се оплака, че на места кметовете отказвали да направят проверки, но държавата ги е разпоредила на областния управител и на службите ГРАО. Наистина те обхванаха множество преregистрации, но само при 1774 от тях имаше неспазване на закона, заяви тя. По думите й едно от най-честите нарушения е било неспазването на разпореждането в една сграда да има 10 квадрата за едно лице. "На всички останали места е видимо, че има неспазване заради изборите. Апелирам да се мисли към радикални промени в Закона за гражданската регистрация", заяви министърът. Тя заяви, че е установена често срещана практика, при която граждани се регистрират на земеделска земя. Според Павлова законовите промени от края на юли тази година гарантират допълнителни проверки на всички преregистрирани лица преди срока за уседналост, но не са дали правомощия на МРРБ и в частност на ГРАО да извършва контрол. Павлова настоя народните представители да мислят върху кардинални промени в Закона за гражданската регистрация и в Изборния кодекс.

Според данните на МРРБ към 15 септември от изборните списъци са заличени 534 000 лица. Павлова обясни, че те не отговаряли изцяло на принципа на уседналост, тъй като живеят в чужбина. Подобни граждани имат право да гласуват само в националния референдум.

ДУМА припомня, че през юли бе разписано лицата, които могат да се регистрират на един адрес, да не могат да надвишават двукратно броя на тези, които обичайно живеят в жилището. Ако става дума за близки роднини, законът разрешава трикратно надвишаване. Беше разписано кметовете на общини или на райони да издават заповед за определяне на комисия, която да извърши проверка. В случай, че кметът не го направи в 3-дневен срок, заповедта се издава от областния управител. Още тогава от БСП предупредиха, че областните управители са политически лица, назначени от правителството, и може да си затворят очите.

ИЗВЕЖДАТ РОМИТЕ ОТ „МАКСУДА" ОТ ОБЩИНСКИЯ ПРИЮТ

66 роми от съборените къщи във варненския квартал "Максуда" трябва да напуснат общинския приют в СУПЦ "Анастасия д-р Железкова", в който бяха настанени, стана ясно вчера. Причината са предстоящите ремонтни дейности за подготовката на приюта за предстоящия зимен сезон. Освен това е необходимо да се организира нормален учебен процес на курсистите в социално-учебния професионален център.

Служители на община Варна започнаха принудително изваждане на настанените. На ромите им е предложено да бъдат настанени в почивната база на кметството в местност до Златни пясъци, но повечето не желаят. На голяма част от тях им е била предлагана и работа, която те са отказвали заради ниско заплащане.

Снимка БГНЕС

Ромите отказват да бъдат настанени в почивната база на кметството до Златни пясъци

БСП АЛАРМИРА ЗА ЧИСТКА ПРИ УВОЛНЕНИЯТА НА ПОЛИЦЕЙСКИ ШЕФОВЕ

Милена ХРИСТОВА

За двойни стандарти и чистка сред ръководния състав в местните управления на МВР алармираха депутатите от ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Красимир Янков и Манол Генов. Те дадоха пример с новите назначения в областната дирекция на МВР във Варна и шумните арести на полицейски началници в Асеновград и Първомай.

Красимир Янков разказа, че предложението за уволнение и порицание на областния директор на полицията във Варна Даниел Пашов и началника на охранителната полиция Никола Панчев е заради случай от април 2014 г. Впоследствие те са "наказани", издигайки ги за директор на областната дирекция на МВР и началник на "Охранителна полиция" на същата дирекция, обясни депутатът. Според него това е доказателство за двойния стандарт на ръководството на МВР, защото след доказани случи за неспазване на регламента не може да се гласува доверие.

Манол Генов определи полицейските арести в Асеновград и Първомай като част от скалъпен сценарий в стил "шок и ужас". Той припомни, че граждани са имали доблестта да заявят публично, а медии да го огласят, как в Асеновград е имало абсолютно недопустима акция по притискане на близки на криминално проявени лица с обещания за облекчаване на техен режим в затвора и как тези хора са принуждавани да лъжесвидетелстват. Уговаряни са не от кого да е, а от действащи служители на "Вътрешна сигурност" и от бивши служители на това районно управление, обясни Генов. Той изрази изумлението си, че 10 дни не са достатъчно време прокуратурата да се самосезира по случая и да започне разследване. Всичко това ни връща в близкото минало, когато Цветан Цветанов беше министър, каза депутатът. Генов заяви, че е редно прокуратурата "да си извади ръцете от джобовете и да каже как се излиза от тази ситуация".

Поредно изборно нарушение в полза на ГЕРБ

Кметът на Долна баня незаконно е заличил регистрацията по настоящ адрес на кандидата за кмет от БСП Кирил Недев. Мотивите за действията на местния управник са неясни, а целта е изборите да бъдат спечелени служебно от кандидата на ГЕРБ.

Недев е регистриран за изборната надпревара с решение 28-МИ/НР от 22 септември 2015 г. в ОИК в Долна баня. Той не е информиран за процедурата по заличаване на регистрацията му, а живее постоянно на адреса от 2008 г.

СЪДЯТ СЛУЖИТЕЛКА НА АГЕНЦИЯТА ПО ГОРИТЕ ЗА ПОДКУП

Софийската градска прокуратура внесе в Софийския градски съд обвинителен акт срещу Радостина Върбанова. Според обвинението в качеството си на длъжностно лице в Изпълнителната агенция по горите тя е поискала и получила подкуп. Върбанова е обвинена и за злоупотреба със служебно положение.

В периода ноември 2009 г. до май 2010 г. Върбанова, която е била технически сътрудник в отдел "Промени в горския фонд" на агенцията, няколко пъти е поискала и приела пари от бизнесмен, който се занимавал с производство на еленергия от възобновяеми източници. Общата сума на средствата, преведени по личната й банкова сметка, възлиза на 1400 лв. Срещу тази сума Върбанова е съставила официални документи в нарушение на служебните си задължения. След получаване на документите, които бизнесменът искал да му бъдат издадени от агенцията, се оказало, че те са и неистински.

Радостина Върбанова е обвинена и че е използвала служебното си положение, за да си набави противозаконна облага от друг бизнесмен. Тя поискала и получила 600 лева, за да "изпрати по пощата, за по-бързо" документи, които трябвало да състави в кръга на служебните си задължения. Парите отново били преведени по личната й банкова сметка.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

„Нали не се ядеше асфалт, ама ви е хубаво, като се возите на нова магистрала. Ами има задръствания. Българинът явно е богат, има много коли. По 50 хиляди

БОЙКО БОРИСОВ В АНАЛИЗ ЗА БОГАТСТВОТО НА БЪЛГАРИТЕ

БСП иска извънреден КСНС за мигрантите

Обществото беше подложено на стрес заради некомпетентните изявления на българските власти, заяви говорителят на левицата Атанас Мерджанов

Милена НИКОЛОВА

Искане за свикване на извънредно заседание Консултативния съвет за национална сигурност при президента и разглеждане на политиката на България относно масовото преселение на бежанци и мигранти внесе в деловодството на НС БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ. Това обяви от трибуната на парламента зам.-председателят на ПГ Атанас Мерджанов.

От левицата настояха с изпълнение на приетата позиция да бъде натоварен Бойко Борисов, а не ресорните вицепремиери. В момент, в който цяла Европа се тресе от проблемите с бежанците, когато съгражданите ни са основателно притеснени, българското правителство се държи неадекватно и е на път да предизвика паника, смятат социалистите.

Вчера се случи нещо недопустимо, цялото българско общество беше изправено на нокти и подложено на стрес заради некомпетентните, неразбираеми и разнопосочни изявления на българските власти, коментира Мерджанов по повод лансираната от кабинета на Борисов идея за разполагане на "горещи точки" за регистрация на бежанци на територията на България, гласи позицията на БСП.

Мерджанов заяви, че България повече отвсякога има нужда от единна позиция за бежанците и това е накарало левицата да иска КСНС при президента. Той подчерта, че вече десетки пъти са се обръщали към държавния глава с такава молба. Президентът ни отговори надменно, че такъв съвет вече се е състоял през 2013 г. и вече сме имали позиция по въпроса, обясни зам.-председателят на ПГ на БСП. Левицата е готова да съдейства за изработването, приемането и отстояването на национално отговорна политика, но категорично се противопоставя на разбирането, че нечии големи началници ще решават проблемите вместо нас. Видяхме отношението на тези началници - Ангела Меркел едва вчера научи, че България граничи с Турция и ни определи статут на гореща точка, коментира той.

От "Атака" искат не само заседание на КСНС, но и предсрочни парламентарни избори. Не съм против да се свика КСНС, но той не може да реши проблемите, коментира Янко Янков от ДПС. За задължително свикване на КСНС по темата за бежанската криза се обяви съпредседателят на ПФ Красимир Каракачанов. Според Валери Симеонов отново от ПФ свикването на съвета не било необходимо, защото това щяло да е реклама за президента Росен Плевнелиев. Цвета Караянчева от ГЕРБ заяви, че позицията на премиера била добра. Свикването на съвета е решение на президента, който е доказал, че има адекватни реакции в кризисни ситуации, обясни тя.

(ПЪЛНИЯ ТЕКСТ НА ДЕКЛАРАЦИЯТА НА ПГ НА БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ ЧЕТЕТЕ НА СТР.29)

Снимка Мариета ТОМОВА

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ иска да се изготви обща българска позиция за мигрантите

КНСБ настоява правителството да спре действието на Регламента от Дъблин

Спирането на Дъблинското споразумение за прием и регистрация на мигранти е първата крачка, която българските власти трябва да предприемат на европейско ниво. Този механизъм очевидно не е нито справедлив, нито солидарен за държавите членки. Това гласи позицията си КНСБ по бежанската вълна и кризата. Синдикатът категорично подкрепя декларацията на Европейската конфедерация на профсъюзите.

От КНСБ настояват страната ни да бъде призната и включена сред държавите членки от първа линия, които посрещат бежанската вълна, и да ѝ бъде предоставена непосредствена подкрепа, вкл. обучени кадри и специална техника за охрана на границата. Те искат отпускането на допълнителни средства от Европейския фонд "Убежище, миграция и интеграция" 2014-2020 за техническа и специализирана кадрова подкрепа, и за интеграция на бежанците на територията на страната ни.

Според синдикалистите българското правителство не трябва да приема предложението за въвеждане на постоянен квотен механизъм за преразпределение на бежанците между държавите членки.

В позицията си КНСБ посочва и спешни мерки, които българските власти трябва да предприемат на национално ниво. Сред тях са приемане на Годишен план за действие по изпълнение на новата Национална стратегия в областта на миграцията, приета през юни от МС, както и създаване на специализирана институция за управление на миграционните процеси, която да обедини пръснатите сега функции сред много органи.

КНСБ осъждат и трафика на хора. Изграждането на огради няма да спре отчаянието на хората и решението не е в спирането на потока, а в управлението му, категорични са от синдиката.

БЕЗ ПОВЕЧЕ БЕЖАНЦИ В БЪЛГАРИЯ, НАСТОЯВА СВЕТИЯТ СИНОД

Нашето правителство в никакъв случай не трябва да допуска в страната ни повече бежанци. Това се посочва в дълго по обем изявление на Светия синод на Българската православна църква. Документът е публикуван на официалния сайт на БПЦ и е подписан както от патриарх Неофит, така и от останалите от висшия духовен клир.

"За тези, които вече са тук, е редно като православни християни и като общество да се погрижим, доколкото можем и ни стигат оскъдните ресурси, но повече не. Който е създал повода за този проблем, той да го преодолее, не е редно православният български народ да плаща с цената на изчезването ни като Държава", категорични са от духовния ви елит.

Светият синод анализира, че през последните месеци сме свидетели на вълна от приижащи от разорените от война страни на Близкия изток и Северна Африка и търсещи прибежище в европейските държави хора. Вълна, която придобива всички белези на нашествие, анализират от Светия синод на БПЦ. Те подчертават, че многократно през последните месеци в публичното пространство се поставя въпросът каква е позицията на Българската православна църква по отношение на т.нар. "бежански проблем". Светият синод твърди, че решението не е повлияно от популистки съображения, а резултат от задълбочен анализ.

От Светия синод настояват правителството да работи за спиране на войните, а не само да проявява солидарност с последствията от тяхното безкрайно продължаване и да има грижата да обърне внимание, че е добре бежанците, които евентуално бъдат приети по квота и за които БПЦ изразява готовност да помогне, да са такива, които биха се чувствали добре сред нас.

Заловиха 71 нелегални чужденци в София

71 нелегални бежанци са били заловени при акция на полицията в София. Те са от Афганистан и Сирия. В частен апартамент в столичния квартал "Модерно предградие" са открити 13 чужденци, други от мигрантите са заловени в таксиметрови автомобили. През изминалия уикенд при подобна акция в София бяха задържани 137 нелегално пребиваващи лица. Чужденците са настанени в различни столични полицейски управления. След като приключат разпитите, те вероятно ще бъдат откарани в някой от домовете на Агенцията за бежанците.

Това е поредната операция, която се провежда в рамките на предприетите мерки за противодействие на нелегалната миграция. След като бъдат открити, бежанците обикновено заявяват, че са от Сирия, за да могат да получат по-лесно бежански статут.

Борисов за таратора, асфалта и ползите от спорта

Традиционно с всяка своя медийна изява министър-председателят Бойко Борисов успява да роди крилати фрази. Това направи и вчера в опит да заличи гафа от изявленията си за превръщането на България в "гореща точка" за бежанци.

- **На тях Гърция не им харесва, България не им харесва, Хърватия не им харесва. Като се научим да работим като германците, и нашите държави ще станат привлекателни**
- **Аз мисля, че много повече заслужавах да ме поздравят тези специфични медии... Те всичките са специфични някакви... Много добри ескиважи (бел. на ред.- удар в бокса) имам, не ме е страх нито от едните, нито от другите.**
- **Много строим, много работим, много лентички имаме. От морето нямаше човек, който да се върне и да няма разстройство и затова открихме там пречиствателна станция за отпадни води и сега изтичат в Черно море чисти като сълза.**
- **Последният бас с Москов беше оня ден. Пропих се. Аз не пия по принцип де, да не кажат Борисов станал пияница. Утре може да видиме карикатура с шише, как кръкам или падам, а аз не близвам. Но предупреждавам... Но на Челси-Арсенал пак заложихме, пак загуби... Иначе прекрасен министър, справя се добре.**
- **Аз съм за явно гласуване, ако РБ са за явно, аз съм за два пъти по-явно.**
- **Спрях да играя с "Бистришките тигри", за да не се спекулира. В тениса съм професионалист, изкарвам пари. В аматьорския тенис, знаете, там си залагаме по някой лев, и на сладоледи, и на пилета, ей такива неща играем, за да е по-смешно. На таратори, доматен сок, в зависимост от това кой какво може. На по пет лева, десет лева, да ти ги направят на фунийка, да ти ги сложат на ракетата... Някои пият бира, аз пия таратор.**
- **Фалконът не в мой. Когато се разваля, не е добре за държавата. Ами да не съм го правил аз! Дано така се разваля, че да кацне.**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Тодор Танев се оплете във фактите за научния фонд

Предстои МОН да даде парите на неразплатените от 2008 г. досега научни проекти

Велиана ХРИСТОВА

Изпълнителният съвет на фонд "Научни изследвания" на МОН е в готовност до 7 дни да публикува обявата за новата конкурсна сесия, като очакванията са това да стане не по-късно от м. ноември 2015 г. Това е написал министър Тодор Танев в отговор до депутатите от БСП Мариана Христова, Стоян Мирчев и Корнелия Нинова, които в рамките на парламентарния контрол му зададоха вчера въпроса защо досега не са разплатени договорите за научни проекти от минали години, защо не е обявен нов конкурс за тази година, за да не бъдат загубени за науката 18 млн. лв. бюджет на фонда.

Министърът връчи писмено отговора си, а в парламентарната зала вчера обеща категорично, че нов конкурс ще бъде обявен, но не каза кое е вярното - до 7 дни или до края на ноември. Нов конкурс ще има, но за него ще се плати с бюджета за 2016 г., призна проф. Танев. И обясни, че новият конкурс закъснял, понеже досегашният Изпълнителен съвет (ИС) не се справил със задълженията си. Назначеният преди 5 месеца ИС бе сменен от проф. Танев и неотдавна той назначи нов съвет, оглавен от проф. Георги Вайсилов от СУ. Според министъра фондът е компрометиран, имал първороден грях, че разделял фундаментални и приложни изследвания, едни и същи хора печелели проектите. Предстояло да се реши дали фондът ще стане агенция към МС или ще остане като изпълнителна агенция в МОН.

Договорите с учените от 2008 г. насам не са разплатени, понеже МФ установило, че са нарушени изискванията на ЕС за държавна помощ на частни фирми, каза Танев, без да обясни защо проблемът не е изчистен до момента. Нито дали е направил нещо от фонда за наука да не се финансират частни фирми без научен капацитет, което стана през 2012 г., и защо не е поискал фирмите да върнат незаконно взетите милиони. Министърът обеща, че от 18-те млн. лв. ще бъдат разплатени изостаналите договори, включително тези от конкурса през 2014 г.

Съществувалият само 5 месеца ИС бил сменен, според Танев, защото шефът му бил страна в споровете с бившия управител на фонда Христо Петров, освен това ИС забавил съгласуването на насоките за новия конкурс с финансовото министерство. Така Танев се обърка във фактите, понеже доскорошният шеф на ИС проф. Венелин Енчев няма общо с периода на Петров, тъй като е назначен през 2014 г. По времето на Танев управител на фонда е Николай Христов (арестуван през юли с подозрение, че е убил човек). Енчев безрезултатно е сезирал министър Танев и дори прокуратурата за нарушенията на управителя Христов, който е забавил и годишната програма на фонда, и насоките за конкурса. Излиза, че този, който се е борил с безобразията, е "страна в спора" и затова е махнат от поста.

Три пъти тази година сменихте Изпълнителния съвет, а членовете му научаваха от медиите, че са освободени, заяви Нинова. Нов конкурс можеше да се обяви още през август и да се усвоят 18-те милиона лева, но и това не направихте, посочи тя. И напомни, че понеже неразплатените проекти се водят незавършени, авторите им нямат право да кандидатстват в нов конкурс. В същото време тази година от фонда, без да има дейност, са изхарчени 1,5 млн. лв. за административни разходи. А заради неусвоените 18 млн. лв. пък бюджетът на фонда за 2016 г. по закон ще бъде намален с 10 до 20%, Възмути се Корнелия Нинова.

Снимка Мариета ТОМОВА

Млади художници използват топлите есенни дни, за да творят на открито

ВЛАСТТА ОТКАЗА ГАРАНЦИИ, ЧЕ НЯМА ДА НАМАЛЯВА ПАРИТЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Вили ГАВРИЛОВА

Бюджетът за образование няма да се планира всяка година като процент от БВП, след като това предложение на депутатите от БСП бе отхвърлено вчера от машината за гласуване на мнозинството в НС при продължаващото второ четене на новия училищен закон. Левите депутати искаха процентът от БВП за образование всяка година да не е по-нисък от предходната. Димитър Танев (РБ) заяви, че в Европа нямало такава практика и че други сектори също щели да искат пари като квота от БВП. Скоро няма да има изобщо други сектори, ако не предвидим сега средства за образование, контрира Стоян Мирчев (БСП) и изреди причините за това - драстичната демографска криза у нас, най-силното обедняване на населението в рамките на ЕС, отчетеното от всички международни изследвания разделение в образованието ни по икономически признак и най-ниският процент, който отделяме за образование.

Мнозинството отхвърли и предложението на Янаки Стоилов в закона да се запише изрично за кои дейности се осигуряват пари от бюджета - не само за издръжка на обучението и капиталови разходи, но и за квалификацията на педагозите, за хранене на учениците, за стипендии, транспорт, учебни екскурзии за извънкласни дейности, за съфинансиране по европрограми и пр. Към сумата за издръжка на един ученик трябва да има много коригиращи елементи, за да се гарантират качествено образование и разнообразни извънкласни дейности в училище за всяко дете и в малкото, и в голямото селище, заяви Стоилов. Според Дора Янкова (БСП) новият закон прави отстъпление от досегашния начин на финансиране на училищата, защото посочва, че МС "може да" одобри допълнителни изисквания към формулата за финансиране чрез делегирани бюджети по брой деца във всяко училище, която се запазва. Може и да не одобри, възмути се Янкова и посочи примери за малки училища, които и сега едва оцеляват.

БЪЛГАРИЯ - ТРЕТА В ЕС С НАУЧЕН ДЕН ЗА НАТО

Информационен ден на НАТО се организира у нас за пръв път, след като през 2014 г. такива дни е имало в Португалия и Естония. Целта е да се запознаят българските учени с възможностите за проекти в рамките на научната програма на НАТО и насърчаване на националното участие в тях, като успехът на инициативата се свързва с участието на регионалните партньори Тунис, Мароко, Алжир, съобщиха от МОН. Информационен ден на Алианса ще има през октомври и в Италия.

Към момента България няма активно участие с проекти в научната програма на НАТО. Одобрени са само 2 проекта през 2014 г. Подобна картина се очертава и за 2015 г. Реализирането на националните интереси по програми на НАТО обаче е сред приоритетите на Националната програма "България в НАТО 2020 и Европейската отбрана 2020", подчертават от МОН. В министерството е създадена национална точка за контакт по програмата на НАТО и Междуведомствена работна група за научно сътрудничество с НАТО в интерес на мира и сигурността, оглавена от зам.-министър Костадин Костадинов.

Над 43 на сто от социалните плащания за 2013 г. са за пенсии

През 2013 г. разходите за социална защита у нас са 14 452,6 млн. лв., което е около 17,6% от БВП на страната. Най-висок относителен дял в обезщетенията за социална защита заемат разходите по функция "Навършена възраст/Старост" - 43,3%, като най-голям е делът на пенсиите. Близо 1/4 от разходите са по функция "Болест/Здравна грижа". Тя включва парични плащания, които покриват изцяло или частично загубата на доходи от труд по време на временна неспособност за работа, която се дължи на болест или нараняване, както и медицинска грижа, осигурена в рамките на социалната закрила, за да поддържа, възстанови или подобри здравето за закриляните лица. На трето място с 10,1% са разходите за "Семейство/Деца". През 2013 г. разходите за парични обезщетения са в размер на 9765,2 млн. лв., което е 70,2% от изплатените обезщетения за социална защита. Най-голям дял обезщетения са изплатени по функция "Навършена възраст/Старост" - 60%. Основната част от тях не се свързва с изискването за покриване на допълнителни условия при получаването им, тъй като са резултат от участие в социалноосигурителната система. През 2013 г. разходите за обезщетения в натура са за 4148,3 млн. лв., което е с 5,2% повече в сравнение с 2012 г. При обезщетенията в натура преобладаващ е относителният дял (над 75%) по функцията "Болест/Здравна грижа". Изплатените обезщетения в натура през 2013 г. са в размер на 3241,5 млн. лв. и обхващат всички плащания, извършвани от НЗОК, както и плащанията по здравни пакети, договорени чрез допълнителното здравно осигуряване. През 2013 г. относителният им дял от общите разходи по функцията е 90%.

КИЛОМЕТРИЧНИ ЗАДРЪСТВАНИЯ БЛОКИРАХА ПЛОВДИВ

Километрични задръствания се образуваха в Пловдив вчера сутринта. Причина за аварията се оказа камион с извънгабаритен товар, който скъсал контактната мрежа. При инцидента голяма част от тролейбусната мрежа се свлече на земята. Кабелите четвърта година не се използват, защото Пловдив се отказа от тролейбусите. Те обаче все още не са отстранени, а аварията блокира един от възловите булеварди в града - "Кукленско шосе". Полицията отцепи мястото.

Шофьорът на превозното средство е избягал след инцидента и униформените го издирват. Предното стъкло на камиона бе счупено при пътното произшествие. Бул. "Кукленско шосе" остана затворен с часове до пристигането на аварийна група, която да отстрани падналите кабели.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

НИКОЛАЙ ИВАНОВ:

Доверието на хората се печели само с работа

Нека заедно продължим започнатото, защото Враца е нашата кауза, призовава кметът на града, кандидат на БСП за нов мандат

Интервю на
Юлия КУЛИНСКА

Инж. НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ ИВАНОВ е роден на 23 октомври 1968 г. Средното си образование завършва в Природо-математическата гимназия "Акад. Иван Ценов" във Враца. През 1993 г. се дипломира като инженер по електроника и автоматика във Висшия машинно-електротехнически институт в София. От 2000 г. до 2003 г. е заместник кмет на община Криводол. В следващите два мандата 2003-2011 г. е кмет на община Криводол. От ноември 2011 г. инж. Николай Иванов е кмет на община Враца. Женен е и има едно дете.

Г-н Иванов, отново сте кандидат за кмет на Враца. Каква е вашата равносметка за изминалите 4 години? Какво успяхте да свършите и за какво не ви стигна времето?

- През целия си мандат се придържах към поетите към моите избиратели ангажименти, които залегнаха като основни приоритети в програмата ми за управление. Поставих си за цел да осигуря база за развитие за качествено образование, достъпни здравни услуги и да разгърнем пълната социална функция на общината.

Постигнахме финансова стабилност, която ни позволи да бъдем надежден партньор, с възможности за съфинансиране и ефективно усвояване на средства по европейските фондове.

През последните четири години усилията ни бяха насочени към подобряване на градската среда, на публичната инфраструктура, към модернизиране на публичните услуги и улесняване на достъпа на гражданите до тях. Всичко това е важен щрих за доброто развитие на всяка една община. Най-показателен е примерът с успешно реализираните проекти в областта на градската среда. Там нещата са видими и подобреното качество на живот - безспорно. А когато умело се съчетават природа и културно-историческо наследство, се получава и добър туристически продукт.

Един от основните проблеми във Враца, над който ще продължим да работим и през следващите години, е подобряване състоянието на улиците.

Всички идеи, за които времето не стигна да реализираме, са вложени в нови проекти, които предстои да бъдат осъществени.

Какви идеи имате, чиято реализация ще донесе още приходи? Колко средства е привлякла община Враца през последните години извън делегирания държавен бюджет?

- Инвестирането в община Враца е траен и стабилен процес. Последните четири години са времето на най-мащабната инвестиционна програма, изпълнявана някога от общината. Това е период на значителен брой изпълнени проекти, финансирани по национални и европейски програми и такива със собствени средства.

Завършените проекти през годините, включително и тези, които ще приключат до края на 2015 г., са на обща стойност около 95 млн. лв. Община Враца е на пето място в страната сред общините по показателя "стойност на сключени договори по оперативните програми". Те са на стойност 165 млн. лв., чрез които се усвояват средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз. Част от тези пари са инвестирани в модернизиране на водоснабдителната и канализационната система в град Враца, в реконструкция и модернизация на градската пречиствателна станция за отпадни води и допринасят за повишаване качеството на питейните води, за намаляване на загубите от течове в мрежата и опазване на околната среда.

Сред завършените инфраструктурни проекти са изградени три центъра за настаняване от семеен тип, едно преходно жилище, Общностен център за деца до седемгодишна възраст, Защитено жилище и дневен център, Лъчелечебен център за ранна диагностика и лечение на онкоболни и развлекателен парк.

> **Живеем в трудно време, затова човешката взаимопомощ и управлението с лице към хората са решаващи**

Изградени са седем детски площадки, велоалея, полигон за екстремно колоездене, който отговаря на всички европейски стандарти, и т.н. Напълно обновени са главни улични артерии в града и за тях е изградена цялата подземна инфраструктура. Ремонтирани и модернизирани са училища, детски градини, спорни обекти.

Продължаваме да работим по нови проекти с европейско финансиране, които ще подобрят живота на хората в общината и ще го направят по-уютен и комфортен.

Какви са мотивите ви и предизвикателствата да се кандидатирате отново?

- Знам всички проблеми на града и заедно с моя екип вече четири години работим по решаването им. Враца заслужава да бъде един истински европейски град и аз съм готов да продължа да давам всичко от себе си за постигането на тази цел. Осъзнавам каква отговорност е да си кмет и мога да я поема.

Какви качества трябва да притежава успешният кмет?

- Най-важното за един кмет е той да бъде достъпен за гражданите, да е търпелив и отговорен, да изпълнява поетите ангажименти и да работи без почивен ден. Защото проблемите от ежедневието нямат почивен ден.

Какви са посланията ви към жителите на региона? Защо трябва пак да гласуват за вас?

- Доверието на хората към един кмет се отвоюва само с работа. Моите съграждани знаят и виждат колко много неща направихме през тези четири години. Изпълних всички поети ангажименти от кампанията си през 2011 г.

Живеем в трудно време, в което човешката взаимопомощ, острата социална чувствителност и управлението с лице към хората са решаващи. Всеки мой ден през изминалия мандат беше подчинен на това. Готов съм да продължа.

Към гражданите на община Враца се обръщам с едно послание: "Нека заедно продължим започнатото, защото Враца е нашата кауза!"

Каква предизборна борба ще водите? Кои са основните ви опоненти? На какво залагате, за да ги победите?

- Моята предизборна кампания ще е позитивна. Никой не е кмет завинаги, затова не смятам, че предизборната надпревара трябва да е "на живот и смърт". Всички участници в местните избори трябва да представят на гражданите своите виждания и идеи за развитието на общината. Изборът трябва да е между концепциите за бъдещето на града и да не се превръща в замеряне с компромати.

Ако врачани ви гласуват доверие и ви изберат отново за кмет, с какво ще ги зарадвате? Разкажете за новите проекти, свързани с развитието на общината?

- Община Враца има пълна готовност за незабавен старт за реализация на редица проекти, за които са осигурени изцяло европейски средства. На първо място слагам проекта "Реконструкция на централна пешеходна зона", благодарение на който цялостно ще обновим централната зона на Враца, за което е осигурен вече финансов ресурс.

Важни за града и региона са и проектите за подобряване на устойчивото използване на природното наследство и ресурси и културното наследство по проекти за трансгранично сътрудничество "Румъния - България". Стартирахме проект за реконструкция и изграждане на плувни съоръжения и спортна инфраструктура по програма за трансгранично сътрудничество България - Сърбия. В готовност сме за изпълнение и на други проекти, които са от голямо значение за общината. Предприели сме работа по тях с ясното съзнание, че за да "изплува" нашият регион, трябва да се работи много, да се използва всяка възможност за привличане на инвестиции.

За всички обаче е ясно, че само общите усилия на държавна и местна власт, всеки в рамките на своите възможности, дават шанс и надежда за региона и ще са решаващи през следващите години. Наградата ни от Съвета на Европа "Етикет за иновации и добро управление" е доказателство за това, че община Враца е един добър пример за посоката, в която трябва да се върви.

СИНДИКАТИТЕ:

Годишният оборот на сивата икономика у нас е 25 млрд. лв.

Бизнесът изчисли, че 30 на сто е делът на сенчестия сектор в България

Един трилион евро са укритите данъци в Европейския съюз (ЕС), а при дял от 30 на сто на сивата икономика у нас 25 млрд. лв. от брутния продукт са сив оборот. Това заяви вчера президентът на КНСБ Пламен Димитров по време на кръгла маса в София.

По думите на синдикалиста е необходимо да се разграничат понятията сива икономика, черна икономика и контрабанда и неформалната икономика. С черната икономика трябва да се бори непримиримо властта, ние с бизнеса трябва да се борим със сивата икономика, а неформалната икономика трябва да бъде легализирана, а не убивана, допълни лидерът на КНСБ. Димитров посочи, че за последните 10 години в България е имало около 300 по-значими мерки за справяне със сивата икономика, но те са имали краткотраен ефект и делът на сивата икономика е почти един и същ в началото и в края на периода.

Добрите мерки според Димитров се нуждаят от по-категорична и системна обществена кампания. Най-важно е да бъдат минимизирани сивите потоци, ако няма как бизнесът да генерира сиви обороти, и сивите плащания ще намалеят, допълни той. Според него огромният източник на сиви обороти са обществените поръчки, като поне 6-8 милиарда лева на година публични пари влизат в бизнеса през ЗОП. КНСБ съвместно с КРИБ ще предложи нов проект, който да подпомогне 100-те най-големи български компании да разпространят техните добри практики на корпоративно управление, спазване на условия на работа, данъчни режими към техните основни подизпълнители.

Според председателя на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) Кирил Домусчиев над 30 на сто е делът на сивата икономика в България, което нарежда страната на първите места в ЕС по този показател. “В момента ситуацията е такава, че България и Румъния си оспорват първото място в Европа по дял на сивата икономика като дял от БВП”, добави той.

Домусчиев изрази надежда законодателната и изпълнителната власти да предприемат промени, чрез които да се редуцира в следващите години този процент и страната да постигне поне средноевропейско равнище на сива икономика. Той обаче отбеляза, че деловите среди не може само да разчитат на законодателната и изпълнителната власт и контрола им на проявите на това негативно явление. Контролът трябва да го правим и самите ние, обърна се председателят на КРИБ към участниците във форума.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Пламен Димитров (вдясно) и Кирил Домусчиев участваха вчера в кръгла маса по проблемите на сивата икономика

СПОРЕД ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

ВСЕКИ МАНДАТ СТРУВАЛ ДЕСЕТИНА ПРОЦЕНТА ОТ БВП НОВ ДЪЛГ

Сивата икономика ерозира демокрацията и правовия ред на държавата, заяви финансовият министър Владислав Горанов. Той предупреди, че ако не успеем да съберем това, което ни се полага като държава на база на законите и продължим да толерираме сивата икономика, огромно предизвикателство през следващите години ще бъде дълговото бреме, което постоянно ще расте. Не можем с лека ръка да приемем, че всеки мандат трябва да струва десетина процента от БВП нов дълг, каза министърът.

Производства по несъстоятелност за 2,89 млрд. лв. са започнали синдиците на КТБ

Синдиците на КТБ са започнали производства по несъстоятелност срещу “много на брой длъжници” с материален интерес за 2,89 млрд. лева. Това съобщи в парламента вчера финансовият министър Владислав Горанов в отговор на въпрос на депутатите от Реформаторския блок Мартин Димитров и Петър Славов. Финансовият министър запозна Народното събрание с мерките, които синдиците предприемат по защитата на масата на несъстоятелността. От неговия отчет стана ясно още, че по заповедни производства по чл. 417 от Гражданско-процесуалния кодекс (ГПК), засягащи взимания, основаващи се на различни актове на административни органи, счетоводни документи или нотариални актове, са предприети действия, целящи събирането на 1,47 млрд. лева.

По закона за особените залози синдиците са предприели мерки за събирането на 200,3 млн. лева, а изпълнителните листове са на стойност 609 млн. лева. Образуваните наказателни производства са за малко над 500 млн. лева. Горанов каза, че част от тези липси са били налице още преди обявяване на банката в несъстоятелност. От май до септември синдиците са подали 156 иска срещу прихващането на общо 185,8 млн. лева, а през октомври могат да бъдат заведени още 5 иска на стойност 70 млн. лева. Като част от обезпечителните действия синдиците няма да заличават кредитите, които са били обект на прихващане.

До края на септември ще бъде готов и докладът на международната фирма, наета да разследва дейността на КТБ - “Аликс Партнърс Сървисис”, съобщи още финансовият министър Владислав Горанов пред депутатите. Той коментира, че информацията в него е чувствителна относно защитата на масата по несъстоятелността и затова тепърва ще бъде търсен начин Народното събрание и обществеността да бъдат запознати с анализите на компанията, наета през юни 2015 година. Мартин Димитров заяви, че първият адресат на този доклад трябва да бъде прокуратурата, за да бъде гарантирано, че подобен казус няма да бъде повторен.

Лукарски призна, че цената на дизела у нас е висока

Държавна намеса на пазара на горива ще предизвика спекула и ще създаде допълнителна административна тежест за бизнеса. Това каза вчера по време на парламентарния контрол икономическият министър Божидар Лукарски. Той отговори на въпрос на депутата от АБВ Светослав Белемезов относно защитата на бизнеса срещу високите цени на горивата. Депутатът посочи, че дизелът в България е най-скъп в целия Европейски съюз, макар и страната да е най-бедният член на общността. Лукарски не се съгласи с това определение, но призна, че цената у нас е висока. Министърът каза, че цената на горивата у нас трябва да се определя на пазарен принцип - на базата на търсенето, производствените разходи, стойността на долара и ситуацията на международните пазари, както и от акцизите и таксите. Според Белемезов българският бизнес трябва да бъде защитен от високите цени на горивата, дори и в условията на пазарна икономика. В противен случай се защитават интересите на големите монополи, каза той. Лукарски посочи, че Комисията за защита на конкуренцията (КЗК), която е контролирана от парламента, има думата по отношение на това защитават ли се монополите у нас.

ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ЩЕ МОГАТ ДА ПЪЛНЯТ БУТИЛКИ С ГАЗ НА БЕНЗИНОСТАНЦИИТЕ

Отпада забраната потребителите сами да пълнят бутилките си с газ за битови нужди на бензиностанциите. Това предвиждат приетите промени в Закона за данъчните складове и акцизите, одобрени на първо четене от бюджетната комисия. С други промени в закона ще бъде изравнен акцизът на маркираните горива за отопление и останалите.

От петролната и газова асоциация предупредиха, че ако всеки потребител сам пълни пропан-бутан за битови нужди, може да се стигне до фатални последици, както и че бизнесът ще бъде ударен, което означава много изгубени работни места. “Облагането на бутилираната газ с акциз ще постави под угроза съществуването на един цял отрасъл и това е отрасълът, който се занимава с поддържане на бутилката, бутилиране, безопасно за живота и здравето на хората, и разнасянето по домовете”, каза Бедо Доганян от асоциацията. Според заместник-председателя на комисията и депутат от БСП Румен Гечев освен риск за хората, няма и оценка за ефекта върху икономиката.

По отношение на изравняването на акцизите на маркираните горива за отопление с останалите представители на местните власти предупредиха, че това ще удари бюджетите на общините с между 10 и 400 хиляди лева за отопление на болници, училища и детски градини.

Финансовото министерство предлага от другата година поетапно да започне вдигане на акциза върху цигарите. Променени ще бъдат и двата основни елемента - специфичният и пропорционалният акциз. Така цигарите ще започнат да поскъпват поетапно от догодина заради плавното увеличение на акциза им.

ПРОВЕРЯВАТ ДЕЙНОСТТА НА ЕДИН ОТ ШЕФОВЕТЕ ВЪВ ВМЗ

Новоназначеният Съвет на директорите на “ВМЗ-Сопот” е имал първото си заседание вчера в Министерството на икономиката, съобщиха от ведомството. На него съветът е възложил на изпълнителния директор Иван Гецов, във връзка с поставено искане от синдикалната секция на КТ “Подкрепа” в завода, в срок от три дни да се сформира комисия, която да извърши вътрешна проверка на дейността на директора на “Монтажно производство” Цветанка Бодурова. Проверката ще обхваща периода от началото на годината; по време на възстановителните дейности на площадката в Игаково след инцидентите, както и след възобновяване на производствената дейност. В комисията ще бъдат включени представители на синдикалните организации към предприятието на КНСБ и КТ “Подкрепа”.

Новите членове на Съвета на директорите на “ВМЗ-Сопот” са Владислав Тоцев, дългогодишен експерт в Министерството на икономиката, и Иван Гецов, досегашен производствен директор с над 20 години стаж в предприятието, който е избран и за изпълнителен директор. В съвета остава досегашният член Любомир Джапаров.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Президентът на Китай Си Цзинпин, който е на първото си държавно посещение в САЩ, беше посрещнат в Белия дом с традиционния салют от 21 оръдия и частна вечеря от американския си колега Барак Обама

Само спасението на Асад решава сирийската криза

Действията в друга посока създават ситуация подобна на тази в Либия, предупреди Путин

Да се реши сирийската криза е възможно само като се укрепи действащото легитимно правителство и като бъде подтикнато то към диалог със здравата част от опозицията и реформи. Това заяви руският президент Владимир Путин в интервю за американската телевизия Си Би Ес. Помолен да коментира мнението, че една от целите на Москва е да спаси сирийското ръководство и конкретно президентът Башар Асад, който търпи поражения в локалния военен конфликт, Путин заяви: "Правилно, така и трябва".

"По мое дълбоко убеждение, действията в друга посока, имащи за цел да разрушат легитимното правителство, създават ситуация, която може да се наблюдава и в други страни от региона, и в други региони, например в Либия, където са разрушени държавните институции. Ние наблюдаваме такава ситуация, за съжаление и в Ирак", каза още Путин.

Междувременно стана ясно, че руските, сирийските и иранските военни са организирали в Багдад координационен център, който да постави началото на сътрудничество с шиитите в борбата с "Ислямска държава". Това съобщи телевизия "Фокс нюз", като се позовава на данни на западните разузнавателни служби. Източниците на телевизията уточняват, че засега не е ясно дали новият център е организиран с участието на представители на иракското правителство. Те са съобщили също, че руски самолети Су са започнали да извършват полети над летището край сирийския бастион на режима на Башар Асад - Латакия, но засега ограничават полетите си само над руската база.

Няколко дни по-рано сп. "Уолстрийт джърнъл" писа, че Русия и Иран са започнали да координират действията си на територията на Сирия, насочени към съхранението на режима на президента Башар Асад, но иранският главнокомандващ Атаола Салехи е заявил, че Москва и Техеран не оказват координирана военна помощ и всяка страна си има свой план за действие.

Русия многократно е призовавала водената от САЩ "международната коалиция" да си сътрудничи със сирийските власти под егидата на Съвета за сигурност на ООН в борбата ѝ с "Ислямска държава".

Очаква се, че предстоящата на 28 септември среща на Путин и Обама ще сложи началото на координацията на битката в Сирия. Президентът на САЩ на срещата с руския лидер възнамерява да повдигне въпроса за присъединяването на Русия към коалицията против "Ислямска държава", съобщи РИА "Новости", позовавайки се на говорителя на Белия Дом Джош Ърнест. "Президентът Обама ще призове Путин да разгледа конструктивния принос в продължаващите усилия против ИД, в които са въвлечени над 60 страни", каза Ърнест на брифинг. Говорителят добави, че срещата между двамата лидери трябва да положи началото на координацията между САЩ и Русия относно ситуацията в Сирия.

В отговор на въпрос на журналиста от Си Би Ес Путин заяви, че прозвището "цар" не му отива.

"Е и какво. Наричат ме по различни начини", отвърна Путин на репликата на водещия на предаването "60 минути" за това, че някои го наричат цар. Руският президент отбеляза, че подобно прозвище не му отива.

"Не е важно как те наричат. Важно е какво мислиш ти самият и какво трябва да направиш за страната си", добави Путин.

кратки

САЩ са купили бойни ракети от България

Документ, публикуван от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването, хвърля светлина върху оръжията, които вероятно са били купени през 2014 г. за бунтовническите сили в Сирия или са били изпратени в Либия в разрез с ембаргото на ООН спрямо тази страна, предаде Jane's Information Group. Най-голямо количество е било доставено от България, от която САЩ са купили 610 противотанкови ракети 9К111 "Фагот", заедно с установка 9Р151 за изстрелването им. България също така е изпратила към САЩ осем противотанкови системи 9К115 "Метис".

Вашингтон стои твърдо зад Киев

САЩ ще продължат да оказват помощ за укрепването на въоръжените сили и граничната служба на Украйна, заяви американският министър на отбраната Аштън Картър, след като разговоря в Пентагона с украинския си колега Степан Полторак. Той напомни, че Вашингтон вече е осигурил помощ в размер на 244 млн. долара за Киев.

Франция ще приеме до 30 хил. бежанци

Франция няма да приеме поголям брой бежанци от 30 хил., за които обеща, че ще прибере на своя територия през следващите две години, заяви премиерът Манюел Валс."Франция вече приема по 200 хил. граждани годишно като част от събиране на семейства, студентски програми и икономическа миграция", посочи той., като добави, че бежанците, чиито молби за убежище във Франция бъдат отхвърлени, ще трябва да напуснат страната.

Унгария ще съди 8104 мигранти

Унгарските власти са повдигнали обвинения срещу 8104 мигранти за нелегално преминаване на границата за последните десет дни, съобщиха от полицията в Будапеща. 7804-ма са нарушили границата с Хърватия, а 298 със Сърбия. Срещу четирима е повдигнато обвинение за фалшифициране на документи.

135 страни с американско военно присъствие през 2015 г.

Говорителят на американските военни части за специални операции (SOCOM) Кен Макгроу заяви, че американските специални части през 2015 г. са били разположени в 135 държави - близо 69% от всички по света, цитиран от британския в. "Индипендънт".

Броят на страните, в които са действали специалните сили на САЩ, се увеличава през последните няколко години. През 2010 г. елитните войници са били изпратени в 75 държави в рамките на различни операции. До 2013 г. броят на тези държави става 134, като тазгодишният брой е нов рекорд.

Нарастването на страните, в които се изпращат специални части, е съпътствано от увеличение и на финансирането, съобщават от американската Държавна счетоводна агенция. Средствата, предоставяни на специалните сили, са се увеличили от 3,1 млрд. долара през 2011 г. до 9,8 млрд. долара през 2014 г.

Коментар на стр. 12

МАКЕДОНИЯ СЕ ГОТВИ ЗА РАДИКАЛНИ МЕРКИ СРЕЩУ МИГРАНТИТЕ

Ако се стигне до прекъсване на бежанския коридор и затваряне на границите, Македония ще бъде принудена да приеме адекватни мерки, за да защити националната си сигурност. Това каза македонският министър на вътрешните работи Митко Чавков по време на срещата с президента на страната Георге Иванов.

Според Чавков "Република Македония като транзитна територия на Балканския мигрантски коридор е изправена пред последствията от поведението на страните членки на ЕС". "От една страна, имаме държава членка на ЕС, която организирана изпраща мигрантите към нашата южна граница, и от друга страна, има държави членки на ЕС, които пречат на придвижването на мигрантите в посока на желаната от тях държава от ЕС", посочи още Чавков.

През последните няколко дни през територията на съседна Македония всеки ден от Гърция пристигат между 6000 и 7000 души. От информациите и анализите, които получаваме, тази бежанска вълна ще се увеличи през следващите месеци, се казва в съобщението от кабинета на македонския държавен глава.

БИЗНЕС С ДЕЦА БЕЖАНЦИ В ШВЕЦИЯ

Приемането на деца бежанци без родители се е превърнало в Швеция в истински бизнес, съобщава телевизионният канал СВТ. Семействата, които приемат такива деца, получават по 12-18 хиляди крони (1430-2140 долара) държавна помощ. Според телевизионния репортаж онези, които търсят изгода, звънят в общинските служби и питат по колко деца могат да приютят и колко ще получат за това. Те петнят и хората, които искрено желаят да помогнат на деца от страните, където се водят войни, коментира медията.

От началото на годината в кралството са подали молби за убежище 65 хиляди мигранти. Сред тях има рекорден брой деца, които не се придружават от родители или други възрастни - повече от 12 хиляди.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Ципрас бърза със спасителната сделка

По думите му страната ще трябва да изпълни договореното в срок

Гърция трябва да се движи бързо, за да получи положителна оценка от нейните кредитори за провежданите икономически реформи в следващите няколко седмици и трябва да започне незабавни дискусии по въпроса за облекчаване на държавния дълг. Това заяви в петък премиерът на страната Алексис Ципрас, цитиран от агенция Ройтерс.

"Наясно сме с трудностите по сделката... знаем как да намерим правилната противоотрова, когато има странични ефекти", каза още Ципрас на срещата на кабинета.

Преструктурирането на дълга ще доведе до намаляване на инвестиционните рискове и отново ще направи нашата икономика привлекателна за инвеститорите, каза Ципрас по време на първото заседание на новия кабинет след спечелените на 20-и септември предсрочни избори в страната.

Според него друг важен приоритет е рекапитализацията на банките в страната, която ако се направи правилно, може да даде на икономиката ни крайно необходимата парична ликвидност.

Новият стар премиер на Гърция отново обеща, че правителството ще проведе необходимите реформи, и подчерта пред министрите, че предстои тежка работа в бъдеще.

Ципрас изрази увереност, че страната ще успее да излезе от продължителната криза в рамките на следващите четири години.

Гръцкият премиер забрани на министрите си всеки ден да се появяват в телевизионния ефир. Той аргументира забраната си с необходимостта от ефективна работа на кабинета, съобщи Ройтерс.

"Назначих ви за министри не за да се появявате по телевизиите, а за да ръководите страната и да решавате проблемите на народа", заяви Ципрас на срещата на правителството. Той уточни, че със задълженията на говорителя най-добре се справят депутатите или официалният представител на правителството. "По-добре от думите ви ще говорят делата ви", подчерта ръководителят на гръцкото правителство.

Междувременно в четвъртък Европейската комисия поиска от Гърция да повиши в момента ниските данъци върху местното производство на алкохолни напитки "ципуро" и "цикудия". Таксите в момента са в размер на половината от нормалното ниво, а Брюксел иска те да бъдат приведени в съответствие с данъците върху другите алкохолни напитки. Гърция има срок от два месеца да отговори, след което Европейската комисия може да отнесе въпроса към Европейския съд.

"Ципуро" и "цикудия" са традиционни високоалкохолни напитки, подобни на ракията, произвеждани в Северна Гърция и Крит.

Опонентите на Лондон в ЕС се обединяват в обща кампания за референдума

Опонентите на британското членство в ЕС обединиха сили, за да създадат обща група, която да води кампанията за излизането от съюза на предстоящия референдум, съобщи агенция Ройтерс.

Британският премиер Дейвид Камерън обеща да преговори условията за членство на Великобритания в съюза, преди да се проведе допитването - до края на 2017 г. Той заяви, че е уверен в способността си да убеди Великобритания да остане, но не изключи никакви възможности за бъдещето й, ако не получи исканите промени.

Кампанията за излизане от Евросъюза, която носи името "Излез от ЕС", е организирана от бизнесмена Арон Банкс, който осигурява и подкрепа за антиевропейската партия ЮКИП. Групата, която според Банкс вече има 150 000 последователи, ще бъде формално учредена на годишната конференция на ЮКИП, започнала вчера в Дончестър, Северна Англия.

"Това, което ще видите да се случва, е как се обединяват всички различни и несравними помежду си групи в тази държава, подкрепяйки излизането от ЕС", каза лидерът на ЮКИП Найджъл Фараж.

Според повечето социологически проучвания британците подкрепят оставането на страната си в рамките на съюза, но не е изключено процентите да се променят като отговор на бежанската криза.

Въпросът на референдума ще бъде "Трябва ли Обединеното кралство да остане член на Европейския съюз, или трябва да напусне Европейския съюз?", като двата възможни отговора са "Трябва да остане член на ЕС" и "Трябва да напусне ЕС".

Фараж, който според някои привърженици на кампанията за излизане от ЕС е прекалено противоречива фигура, за да бъде лидер на движението, заяви, че неговата партия ще играе основна роля в новата обединена група.

REFAN С НОВ УСПЕХ В ЮЖНА КОРЕЯ

От 17 до 20 септември в Кинтекс, провинция Кьонгги в Южна Корея, се проведе за седми пореден път най-голямото изложение за красота - K-Beauty Expo с повече от 60 000 посетители и над 400 фирми-участници от цял свят. Фирма REFAN представи своите висококачествени продукти за красота и франчайз концепцията си, която е доказано успешна чрез мрежата си от над 400 магазини по целия свят.

Посетителите на изложението бяха привлечени и впечатлени от атрактивната франчайз концепция на REFAN за продажба на парфюми, от нейната икономическа ефективност и от красивия дизайн. Посетителите успяха да оценят разнообразието от козметични серии с розово масло, розова вода и други натурални съставки, чиито рецептури са създадени в лабораториите на REFAN в съответствие с изискванията на европейското законодателство.

Щандът на REFAN на изложението бе посетен от посланика ни в Корея - Петър Андонов, от Бойко Годев - ръководител на службата по търговско-икономическите въпроси в Сеул, и Панко Панов - зам.-ръководител на мисията ни в Сеул. Представителите на високопоставената българска делегация бяха очаровани от елегантния и ароматен бутиков павилион на "РЕФАН БЪЛГАРИЯ" ООД и изказаха своите поздравления и отлични впечатления от продуктите REFAN.

Най-популярната и обичана българска козметична марка прикова интереса на посетителите и ги заплени с огромното разнообразие ръчно изработени глицеринови сапуни с неустоими аромати, с изключителните ухания на парфюми REFAN, със свещите и парфюмите за дома, с висококачествена козметика с натурални съставки. Щандът на фирмата бе непрекъснато окупиран от посетители, нетърпеливи да се докоснат до очарованието REFAN.

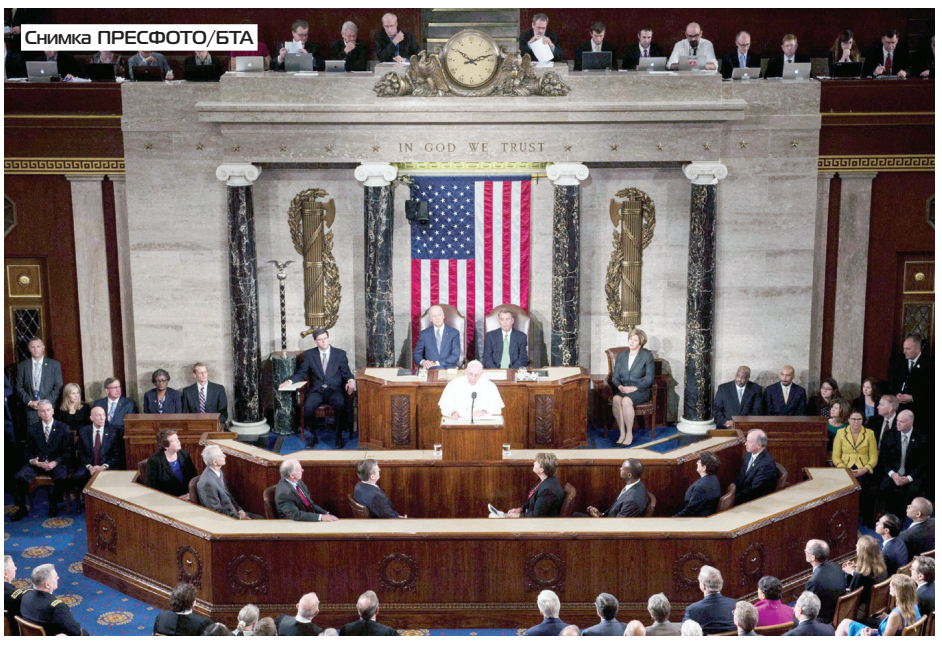
Козметичната фирма е носителка на най-престижната европейска награда за качество от Париж на Global Trade LeadersT Club заради качеството на продуктите си и за дейността си за стимулиране на малкия и средния бизнес, създавайки франчайзинг модел, оценен на национално и на световно ниво. Със своите бутици в 28 държави на 5 континента, иновативни и гъвкави форми на бизнес и над 2000 продукта, базирани на природни формули, РЕФАН БЪЛГАРИЯ е сред най-успешните български производители по света.

Папа Франциск призова САЩ да излекуват „раните" на планетата

Папа Франциск наелектризира Конгреса на САЩ с призива за активни мерки във връзка с климатичните проблеми, имиграцията, бедността и смъртното наказание в САЩ, и отправи към Съединените щати предизвикателство да надмогнат различията и да преоткрият собствените си идеали. Аржентинският понтифекс предизвика бурни овации с историческото си обръщение, което има голямо въздействие както върху консерваторите, така и върху републиканците.

Като се обърна към Конгреса от подиума, на който досега никога не е заставал папа, Франциск заяви на конгресмените да отхвърлят ксенофобията и да приемат сърдечно имигрантите. "Ние, народите на този континент, не се страхуваме от чужденци, защото повечето от нас някога са били чужденци", каза папата. Той отправи послание за надежда и толерантност: "Когато непознати сред нас ни призоват за помощ, ние не трябва да повтаряме грешките и греховете на миналото. Ние не трябва да се притесняваме от броя им, а по-скоро да гледаме на тях като на хора, да видим лицата им, да чуем историите им и да се опитаме да направим възможно най-доброто за тях".

Папата се обяви също така в защита на бедните. "Политически обществото укрепва, когато преследва общи цели, стимулира ръста на всички свои членове", подчерта той, като особено се спря на помощта за бездомните хора. Понтифексът припомни на конгресмените евангелското "златно правило", което повелява да се отнасяш към другите не по-зле, отколкото към самия себе си. "Златното правило" ни напомня за нашата отговорност да защитаваме човешкия живот на ранния етап от развитието му. Това убеждение също така ме доведе от началото на моето служение към това, че трябва да отстоявам на различни нива световна забрана на смъртното наказание", каза още Франциск.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

В очакване на следващата вълна

Докато австрийските политици се опитват да решават кризата, общественото мнение търпи бързи промени

Маргарита САМСАРОВА, специално за ДУМА от Виена

Снимка БГНЕС

Мигранти очакват да бъдат извозени от Австрия в Германия

За Европа това е само началото на бежанската вълна, която тръгна от Сирия - арена на гражданска война, твърдят експерти. Според германското списание "Щерн" 12 милиона души от сирийското население, което наброява общо 23 милиона, са избрали да потърсят спасение извън родината си. Известно е, че досега 2 милиона са избягали в Турция, 1 милион и 100 хиляди в Ливан, 629 хиляди в Йордания, 250 000 в Ирак и 130 000 в Египет. През първата половина на т. г. 230 000 души са използвали маршрута през Източното Средиземноморие, за да пристигнат в Европа. Начална точка на техния път е Бодрум (Турция), откъдето те тръгват за гръцките острови Лесбос и Кос, а след това за атинското пристанище Пирея, за да поемат по-късно в северна посока. На остров Лесбос дневно пристигат 3000 мигранти. От 1 милион и 900 хиляди, избягали на турска територия, 50 000 чакат да преминат от Турция в Гърция и оттам към Западна Европа. 30 000 бежанци, които са в Гърция, искат да достигнат също до Централна Европа по маршрута през Западните Балкани. По този път се предполага, че сега се придвижват 200 000 души. 6000 мигранти са в Македония, а 20 000 в Сърбия. След като Унгария затвори границата си със Сърбия в петък, миналата седмица 17 000 бежанци се опитаха да минат през Хърватия и Словения в Австрия.

През последните две седмици около 100 000 души са стигнали до Австрия на път за Германия. В този период 5000 са поискали убежище от австрийските власти, но правителството смята, че до края на годината 100 000 души ще потърсят подслон в страната. В момента в Австрия има 50 000 мигранти, от които 4500 непълнолетни без придружител. Според одобрените квоти за бежанците, решение, против което гласуваха Чехия, Унгария, Румъния и Словакия, а Финландия се въздържа, австрийската страна трябва да приеме 3640 души, потърсили политическо убежище.

Политиците в Австрия бяха принудени да търсят бързи начини за решаване на разразилата се криза, особено след призива на германския канцлер Ангела Меркел, че всички мигранти са добре дошли в Германия. Срещата на високо равнище на ЕС в Брюксел бе предшествана в Австрия от разговори между високопоставени представители на социалдемократите, на които една от най-важните теми бе оказването на незабавна финансова помощ за бежанските лагери в страните, граничещи със Сирия. В края на миналата седмица австрийският външен министър Себастиян Курц бе на посещение в Турция, където разговаря с турския си колега Феридун Хади Синирлиоглу. Курц определи Анкара като важен партньор в региона и ключов фактор в борбата срещу терористите от "Ислямска държава". Турция е изходна точка на пътя през Западните Балкани, а турската държава има потенциал да въздейства върху това какъв брой хиляди или десетки хиляди ще тръгнат по този път. Австрийският дипломат номер едно подкрепи идеята за създаването на сигурни зони, където бежанците да бъдат настанявани и да могат да бъдат добре обгрижвани. Това ще допринесе и за намаляването на броя на тези, които ще искат да продължат към Централна Европа.

С изострянето на кризата в австрийското общество настъпиха промени по отношение предоставянето на политическо убежище. Преди две седмици над 50% от австрийците са били за отворени граници, докато сега 75% са за граничен контрол на паспортите, сочи социологическо проучване. 20 процента са против подобна мярка. Но само 28 процента са за изграждането на ограда по границата с Унгария, за каквато пледира лидерът на дясната Партия на свободата Ханс-Кристиян Щрахе, който се бори за кметското място във Виена на предстоящите на 11 октомври местни избори. 57 процента от анкетираните смятат, че Австрия не може да се справи с поголям брой бежанци. Само в събота в Австрия са пристигнали най-малко 10 хиляди мигранти, съобщиха властите.

Затишие пред буря?

Швейцария се подготвя за пристигането на хиляди мигранти

Аниес ПЕДРЕРО, Нина ЛАРСОН

На гарата в Киасо, малък швейцарски град на границата с Италия, група швейцарски граничари с ръкавици влизат в идващ от Милано влак и скоро след това излизат с десетина африканци, които отвеждат в граничния пункт.

Това е далеч от сцените на хаос с мигранти, дошли от Сирия и Афганистан, които се стичат с хиляди в източната част на Европа. Но докато няколко страни от Източна Европа затвориха по-плътно границите си, Швейцария се притеснява, че мигрантите ще се опитат да достигнат Северна Европа, преминавайки през нейна територия, след като пресякоха Италия.

Експертите в Международната организация по миграция (МОМ) си задават същия въпрос, признава говорителят Джоел Милман.

"Накрая тази вълна може да поднови пътуването си през Италия, Милано, и в крайна сметка да стигне до Тичино" в южната част на Швейцария, обясни за АФП Норман Гоби от партията "Лига Тичино", ръководител на регионалното правителство.

"В момента разработваме планове, за да се справим с пристигането на хиляди на ден", добави той без уточнения.

През юни той поиска временно суспендиране на Шенген, но правителството в Берн отказа, макар че прие да подсили граничната служба.

Но кметът на Киасо, Морено Коломбо, иска и "още по-голямо присъствие" на граничари, както и по-голямо сътрудничество между селищата в региона за приютяване на бежанци.

За момента в Киасо, където има само 134 места за временно настаняване, всеки ден пристигат между 30 и 150 мигранти. Повечето са млади мъже, африканци, предимно от Еритрея.

"Защо сте дошли? Знаете ли къде сте? Къде искате да отидете?", пита един граничар на гарата в Киасо, говорейки бавно и силно, за да бъде разбран.

Мигрантите, много от които са млади еритрейци и гамбийци, донякъде объркани, дават отпечатъци и си слагат жълта гривна с идентификационен номер.

Пристигащите са се удвоили за една година според властите. От юни до август беше отбелязан пик с около 5000 пристигания в Киасо, малък град с малко над 8000 жители.

Въпреки това броят на мигрантите е почти нищожен в сравнение с това, с което се сблъска Киасо, който се намира на входа към Южна Швейцария, по време на войната на Балканите през 90-те години, с няколкостотин пристигащи на ден, и по време на "Арабската пролет".

"В момента всичко е под контрол и стабилно, но утре това може да се промени", предупреждава Патрик Бенц, отговарящ за миграцията към граничната служба.

В Берн няколко депутати се заеха с въпроса тази седмица и поискаха системен контрол на границите и присъствие на армията. Искането беше отхвърлено от швейцарската президентка Симонета Сомаруга, според която страната не е изложена на опасност. Министърът на отбраната Уели Маурер от своя страна се опита да ги успокои, обяснявайки, че при необходимост армията може да се притече на помощ.

Според Петер Гом, председател на асоциацията на социалните директори на кантоните, в момента няма никакви признаци за предстоящо в краткосрочен план пристигане на големи групи от хора. Въпреки това, обясни той в интервю за "Ное Цюрхер цайтунг", Швейцария разполага със специална служба, която да отговаря на тези предизвикателства.

Никой в Киасо не иска да преживее отново ада на "Арабската пролет", когато алкохолът се лееше по улиците, довеждайки до много инциденти между мигрантите, обяснява кметът.

На други места в Швейцария също се страхуват от най-лошото. Селището Обервил-Лили в кантона Ааргау реши да плати 290 000 швейцарски франка (около 267 500 евро) на властите в Берн, но да не приема търсещи убежище.

Мелекот Волдемикаел, етиопски бежанец, който е в Киасо от 5 години, разбира, че швейцарците "се страхуват", но смята, че притокът на мигранти няма да спре в близко бъдеще.

Бившият инженер по телекомуникациите на 50-годишна възраст смята, че медиите в Африка всъщност съобщават фалшива информация за приемането на мигрантите в Европа, което подтиква африканците да продадат имуществото си, за да стигнат до европейския континент.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Д-р РУМЯНА ТОДОРОВА:

Няма финансови разчети за разделянето на медицинския пакет услуги

Едва 56 на сто от дейностите в здравеопазването се покриват от обществения ресурс, за останалите 44 процента пациентът бърка в джоба си, казва експертката

Интервю на Аида ПАНИКЯН

□ *След като минаха ключовите закони на д-р Москов, вече може ли да кажем, че в България започна новата реформа в здравеопазването? Или поне теория за реформа?*

- Чак теория за реформа - не бих казала. Има някои стъпки, които се направиха с големи усилия. И аз поздравявам д-р Москов.

□ *За какво трябва да го поздравим?*

- Той има много идеи, но видяхме, че не му бе позволено да осъществи всички. На практика медицинският пакет услуги се раздели на две - основен и допълнителен. Другите два факта са изработването на задължителната Национална здравна карта (НЗК) и задължителните отстъпки в сферата на лекарствата, за които НЗОК настояваше м.г. Всичко друго е пожелателно.

□ *Какво следва от това толкова важно нещо, което нарекохте основен и допълнителен пакет медицински услуги?*

- Разделянето на пакетите е нещо добро. Смятам, че и застрахователните институции го очакват. Но оттук нататък са големите въпроси.

□ *Очевидно е, че засега няма яснота кой ще плаща за допълнителния пакет. Това няма ли да стане причина пациентът да доплаща от джоба си повече и от сега?*

- Твърде възможно е, защото доколкото разбираме, в основния пакет ще влязат тежките заболявания, и за тях, както за пореден път подчерта Москов, пациентите няма да плащат нищо.

Но възникват и други въпроси. Когато се формира допълнителният пакет, например в болничната помощ, как ще се плаща? Единият вариант са заболяванията от допълнителния пакет да отидат в листата на чакащите. Ако пациентът не иска да чака, трябва да плати или от джоба си, или да си е направил допълнителна застраховка и застрахователят да плати. Но възниква въпросът дали цените на услугите от допълнителния пакет ще се договарят с лекарския съюз. Според мен те трябва да се договарят, защото НЗОК също ще работи с допълнителния пакет. Но не знаем, след като се договорят с БЛС, пациентът, който не иска да чака, по тези договорени цени ли ще плаща или по други - по-високи, които ще договори с болницата?

□ *Тогава няма ли вероятност болницата умишлено да остави болния в листата на чакащите, за да му вземе повече пари?*

- Да, съществува и такава вероятност. По този казус по-съществен е въпросът дали е редно касата да плаща за тези заболявания по една цена, а за същите услуги, същия тип лечение, да се плаща по-скъпо, ако пациентът не иска да бъде в листата на чакащите.

□ *Преди малко споменахте, че тежките заболявания ще влизат в основния пакет. Какво значи "тежка" болест? Коя не е - инфарктът, диабетът, пневмонията или болестта на Бехтерев например?*

- Аз лично чакам с нетърпение да видя как точно ще стане това. Депутатите приеха промените в закона и вече има поле за изява. Но идва следващият - по-важният етап, който е доста труден. До 31 октомври трябва да излезе наредбата с пакетите.

□ *Възможно ли е човек, чието заболяване е в допълнителния пакет, да симулира друго заболяване, за да може да го лекуват по основния пакет, да не е в листата на чакащите и да не плаща допълнително?*

- Например хернията може да бъде по спешност, може и да чака. Много лесно става да е "по спешност". Отделен е въпросът, че докато чака, хернията може наистина да се обостри - това е човешки организъм и във всеки един момент могат да настъпят изненади.

Снимка Мариета ТОМОВА

РУМЯНА ТОДОРОВА е родена на 25 юни 1958 г. в София. Възпитаничка е на Медицинската академия в София със специалност "Кожни болести и венерология". От 2006 г. е магистър по стопанско управление със специалност "Здравен мениджмънт". От 1995 г. до февруари 2004 г. е директор на Диспансера по кожни и венерически болести в София област. В системата на НЗОК е от февруари 2004 г. През 2006 г. е назначена за зам.-директор на НЗОК по лекарствата и контрола, а от май 2006 г. е и. д. директор. От 1 септември 2006 г. е директор на касата. През юни 2009 г. отново печели конкурса за директор на НЗОК. На 2 ноември 2009 г. подава оставка заради оказан й политически натиск. На 10 юли 2013 г. е избрана за управител на НЗОК от 42-то Народно събрание и остава на поста до началото на март 2015 г. В момента работи в застрахователна компания "Алианц".

в извънболничната или във високоспециализираната, с какви цени ще са, колко ще струва това на извънболничната помощ, какъв ресурс ще се освободи в болничната помощ и как ще бъде той преразпределен? Параграф 10, в който се коментират двата пакета, изключва лекарствата и медицинските изделия, както и заболяванията по чл. 82 от Закона за здравето (профилактични прегледи и акушерска помощ за здравнонеосигурени жени, стационарна психиатрична помощ, трансплантации и пр.). Освен това, щом в болничната помощ има основен и допълнителен пакет, значи и в извънболничната трябва да има. Но как пациентът ще чака в извънболничната помощ? Той и сега чака, като свършат направленията! Може би няма да има направления?!

□ *Може ли да се прави разделяне на пакета, при положение, че имаме само една здравноосигурителна каса?*

- Естествено, че не. Въпреки това да приемем, че разделянето на пакета отваря път за още участници на пазара. Но като е казано "а", не е казано "б", "в" и т.н. Далеч съм от мисълта, че една реформа може да стане за 1 година, но когато се прави нещо, трябва да бъде обяснено защо се прави, какво се очаква, как ще бъдат постигнати целите, за колко време, какви ще са етапите. Да, министър Москов е тръгнал в правилната посока, но визията не е ясна. Има няколко неща, които не може да бъдат подминати. Семейните лекари над 50 г. са 67% от всички, а в момента общопрактикуващите на възраст 25-30 г. са 9 в цялата страна! Ако приемем, че възрастта за пенсиониране става 65 г., то след 10 години няма да имаме ни един млад лекар. Когато се прави реформа, не може да бъде подмината тази реалност.

Друго, което не може да бъде подминато, е, че около 56% от дейностите в здравеопазването (лечение, лекарства, медицински изделия) у нас се покриват от фондове фалираха няколко пъти, покрива близо 85% с обществени средства.

□ *Това се констатира от години, но никой не предприема реални мерки в това отношение. Защо?*

- Ето оттук трябва да започне реформата. Освен това няма нито дума за дългосрочната грижа. Не чух депутатите да коментират какво става със застаряващото население на страната. Реформата се концентрира само върху намаляването на финансовия ресурс, пестенето на пари. След като напуснах касата, работих известно време като лекар в извънболничната помощ. Тя е блокирана, не работи, а имаше приказки, че реформата ще бъде съсредоточена точно там. Оставам с впечатлението, че текстовете в законите се пишат изобщо за медицинската помощ, но се мисли само за болничната.

□ *Как ще промени към по-добро здравеопазването у нас задължителната Национална здравна карта? Кабинетът Борисов-1 се похвали със създаването й, тя обаче бе отменена от Конституционния съд...*

- Безспорно регулация е необходима. Каква здравна карта да правим обаче за области с по една областна болница и 1-2 или 3 малки общински? Кой областен управител ще се подпише една или друга болница в неговата област да не сключва договор с касата? Когато правим здравна карта, логично е най-напред да си зададем въпроса - трябват ли й на България толкова много болници за активно лечение, при положение, че има толкова много хронично болни и толкова много възрастни хора? Значи трябва да се помисли за трансформиране на болниците за активно лечение в болници за продължително лечение и за долекуване. Пак се сещам за бившите соцдържави, през 2013 г. чехите също правят такъв преглед на болниците. Тогава тяхната основна здравноосигурителна каса, която е стожерът на финансите за здраве, раздели условно болниците в три групи въз основа но апаратурата, с която разполагат, на отделенията, на персонала и пр. С една група касата сключва 5-годишни договори.

> **В момента общопрактикуващите лекари на 25-30 години са едва 9**

Още нещо по отношение на разделянето на пакета медицински услуги: до момента не видяхме финансов разчет. Когато дадени заболявания бъдат извадени от болничната помощ и отидат

На стр. 11

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

ОБЩИНСКА ДЕМАГОГИЯ

Обещанията от предишния мандат в София не са изпълнени, сега ще ни пробутват нови

Тодор КАНЕВ

С наближаването на есента се увеличи броят на кандидатите за местната власт. Обещанията им са така сладки и големи, че приличат на едър грозд от най-елитното грозде в градината. Пишат се и се предлагат гръмки програми за управлението на селищата. Но е хубаво на този фон да видим какво са свършили досегашните управници, понеже голяма част от тях имат амбициите отново да са кметове.

Преди четири години десните в София например спечелиха доверието на по-голямата част от софиянци и управляват до момента. Може би трябва да си припомним какви бяха поетите ангажименти към онзи момент и дали към днешна дата тези обещания са реализирани. Гръмкото име на програмата беше “Градим София”, в нея се искаше доверието на софиянци, като в залог за това се обещаваше реализиране на следните приоритети за града:

- Конкурентен и иновативен град
- Добре планиран и устроен град
- Град с модерна транспортна инфраструктура
- Чист и зелен град
- Град на децата и младите хора
- Град с бързо и качествено обслужване на гражданите и бизнеса
- Сигурен град

Зад всеки един от секторните приоритети се посочваха и основните принципи, цели и задачи на програмата. В приоритета конкурентен и иновативен град основни принципи са: Отговорно отношение към проблемите на града и на гражданите; Прозрачност, отговорност и контрол при управлението на общинска собственост; Откритост, отчетност и гарантиране на обществения интерес при разходването на общинския бюджет.

Сигурно е, че нито един от тези принципи не е спазен, тъй като може да посочат редица проблеми на гражданите от районите особено на периферията, които не са решени, няма и да бъдат решени. Да не говорим за прозрачността при управлението на общинска собственост. Тук основният прилаган принцип е корупция и шуробаджанащина на всички нива. Откритост, прозрачност и отчетност при разходване на общинския бюджет не съществува, тъй като той се разходва целенасочено само за определени райони на общината. Оказва се, че едни плащат данък години наред в своя район, а тези средства се харчат в други добре устроени райони на столицата. Бюджетните средствата не достигат почти никога до вашия район или вашата улица. Това разпределение на бюджета в общината продължава да формира неравенство на различните райони на столицата и на живеещите в тях.

В приоритета планиран и устроен град като основни цели са записани: Осигуряване на ефективна транспортна инфраструктура и развитие на уличната мрежа; Въвеждане ред в планирането, опазването на зелените площи, осигуряване на терени за публични нужди; Подобряване на градската среда и преодоляване на последиците от презастрояването. Този приоритет от програмата за управление на столица е претърпял пълен провал, тъй като всеки столичанин може да даде конкретен пример със своята улица или квартал за липса на ефективност или безхаберие към вътрешноквартална улична мрежа. Колкото до зелените площи, те продължават да се отнемат - както в кварталите, така и от самите паркове.

Въвеждането на ред в планирането е поредната демагогия към софиянци, но тази общинска демагогия продължава вече 26 години. Най-ощетени от нея са кварталите с предимно ромско население, а на всички избори им се обещава, че ще се въведе планиране за техния район, стига да подкрепят дясната политическа сила.

Подобряването на градската среда за хората с увреждания е особено болезнен проблем за столицата. София кандидатства по-редица програми и отделя значителни средства всяка година за преодоляване на този проблем, но видими резултати няма. В някои обществени сгради още няма елементарни платформи, достъпът в училищата за децата с увреждания обикновено е сведен до възможност за придвижване до първия етаж. Въвеждането на модерна транспортна инфраструктура пък се свежда до асфалтирането на един и същ булевард всяка година. Призивът винаги е софиянци да са търпеливи, тъй като след ремонта ще настъпи рай. И така - до следващата година. Някои от ремонтираните и подобрени кръстовища, като това при “Семинарията” например, доказаха своята неефективност - опашките от чакащи автомобили в посока “Симеоновско шосе” се увеличават.

Програмният приоритет град с удобен обществен транспорт е перла в короната на сегашния градоначалник. Но първо, някои основни проекти като започването на Третия метро диаметър ще минат в новата програма, без изобщо да се каже, че просто не са изпълнени през изминалия мандат. И второ - в някои квартали като “Дружба-2” например връзката от новата метростанция до части 3, 4 и 5 отнема толкова време, за колкото се стига до Пазарджик...

Приоритетът чистота е направо болен проблем за софиянци. През 2006 г. тогавашният кмет Борисов заяви, че ще направи не един, а два завода за боклук и че първият ще заработи през ранната есен на 2007 г. И сегашният кмет Фандъкова обеща завода за септември 2011 г. А реално боклукът на софиянци обикаляше цялата страна и търсеше къде да се депонира. Возеше се на най-високата цена на километър, което беше поредната корупционна сделка на

общината. Сега, най-сетне имаме завод за отпадъци, би трябвало следващата стъпка да е намаляване на такса смет за софиянци.

Амбициозен беше приоритетът, свързан с децата и младите, обещано бе, както и в предния мандат, да се решат проблемите с липсата на места в детските градини. Реално построените нови детски градини са 8, Фандъкова продължава да внушава, че открива нови, а всъщност се реновират стари, които не отговарят на нормативите. Уплътняват се групите, като дори на места се налага по две дечица да спят на едно креватче. Да не говорим, че общинската политика води до нови неравенства, защото някои училища в центъра не могат да поемат желаещите, а други в периферията опустяват. Липсата на средства и на достатъчно добри специалисти в кварталните училища ги убиват - например в училището в кв. “Дружба” (население 20 000 жители) три от етажите вече не са обитаеми, защото няма достатъчно ученици.

Приоритетът за обслужването на гражданите и въвеждането на електронна община не проработи и в този мандат. Столичани висят по опашки пред гишетата, а администрацията продължава своя поход срещу тях. Колкото до сигурността на столицата, като основни цели са записани: Повишаване на чувството за сигурност на гражданите; Превенция на детската престъпност; Подобряване на нощния контрол. Тук коментарът е направо излишен.

Изследването на Economist Intelligence Unit (EIU) за качество на живот в градовете отреди на София 87-мо място и посочи, че тя е сред градовете с най-силен спад в класирането в последните 5 години. Дори само това ясно показва картината в столицата през изминалия мандат и ясно очертава необходимостта от промяна на модела и управлението в столицата.

Няма финансови разчети за разделянето...

От стр. 10

Това са болници, при които не трябва да има преобразуване на легла. С втората договорите са за 2 или 3 години, в тях има нещо да се преобразува и работата им да се оптимизира. Третата група болници са такива, с които касата сключва договор за 1 година и те трябва да осигуряват качествено лечение на възрастни хора или на хронично болни.

Здравната карта трябва да вземе под внимание именно тези проблеми - в кой район преобладава застаряващо население, в кой район хората с какви хронични заболявания са и пр. Има хора с по 4, 5, 6 хронични заболявания. Защо човекът трябва да бъде лекуван в болницата за активно лечение, където го държат 3 дни и го изписват в същото или почти същото състояние, в което е влязъл? В продължителното лечение има друг тип грижи, пациентът трябва е наблюдаван, правят му се изследвания, променя се терапията и едва когато се стабилизира, се изписва. Друг основен въпрос е, че в болничната помощ има прекалено много социални грижи. Мнозина влизат в болница по социални показания. За да бъде направена една толкова мащабна реформа в толкова сериозен сектор, какъвто е здравеопазването, трябва ли министърът да бъде оставен сам? Защо в тази дискусия не се включи социалният му колега и да каже какво прави с неосигурените? Статистиката от касата показва, че всяка година се увеличава броят на неосигурените родилки. Когато говорим за спешната помощ, не може да не се включат в дискусията вътрешният и транспортният министри. Затова този подход към реформата е в трагична ситуация.

□ *Идеята за комплексност в лечението и създаването на консорциуми също предизвика доста дебати.*

- Комплексното лечение не е просто възможност пациентът, приет примерно във вътрешно отделение, да бъде консултиран в друго отделение или преведен в друга болница, която влиза в този консорциум. Трябва да има апаратурата, специалистите. Защо е необходим консорциум, щом взаимоотношенията с болниците ще са чисто механически? И сега при необходимост се транспортира пациент от една болница в друга.

Комплексното лечение се постига в модерна болница, която дава възможност за всякакъв тип лечение. Между другото, това е проблемът на българската болнична помощ. Имаме много болници с малко легла, а в малкото легла каква дейност ще се разгърне?

□ *Скоро ще започнат преговорите за Национален рамков договор за 2016 г. Смятате ли, че ще има време промените да влязат в сила от догодина?*

- Между другото, министърът на финансите готви вече проектобюджета, макрорамката. 2016 г. или ще започне като тази, или ще започнат изключенията.

□ *Да се върнем към проблема с лекарствата. Преди дни еврокомисарят по здравеопазване и безопасност на храните Витенис Андриканитис похвалил българския здравен министър за идеята му България и Румъния да договарят заедно скъпоструващи лекарства. Смятате ли, че това би поевтинило лекарствата?*

- Освен ако не се запише нещо ново в Закона за лекарствата... Но при така съществуващия закон цените на лекарствата се определят по референтна стойност. Навремето касата договаряше цените на лекарствата и според ресурса й се решаваше какъв процент ще бъде финансиран от НЗОК, кои ще бъдат 100%, кои 75% и т.н. Най-вероятно там трябва да бъдат разписани текстове, които да ограничат реекспорта. Положителният момент е, че тези отстъпки ще се договарят и договорите ще се подписват с притежателя на разрешителното, което малко или много го ангажира.

□ *Какво означава това?*

- Досега касата подписваше договори само с аптеките. Аптеката не се интересува дали лекарството го има или не. Сега в наредбата има текст, според който притежателят на разрешителното ще е отговорен за количествата, за наличието на лекарствата целогодишно. Т.е. все пак има отговорен защо при внесени еди-какви си количества в страната, в един момент лекарството изчезва. Фирмата трябва да каже къде е лекарството и да го достави.

□ *Макар че самата фирма е най-малко отговорна за паралелния износ?*

- Да. Доколкото е възможно и доколкото фирмите имат механизми за проследяване. Така или иначе, все пак има някакъв текст, който да гарантира наличие на медикамента в страната, поне в рамките на годината. Другото добро нещо е, че това ще се следи на всеки 3 месеца. Касата е задължена да подава информация какво е потреблението, колко е изразходвано и фирмата да може да прави някаква съпоставка, ако препаратът е изчезнал.

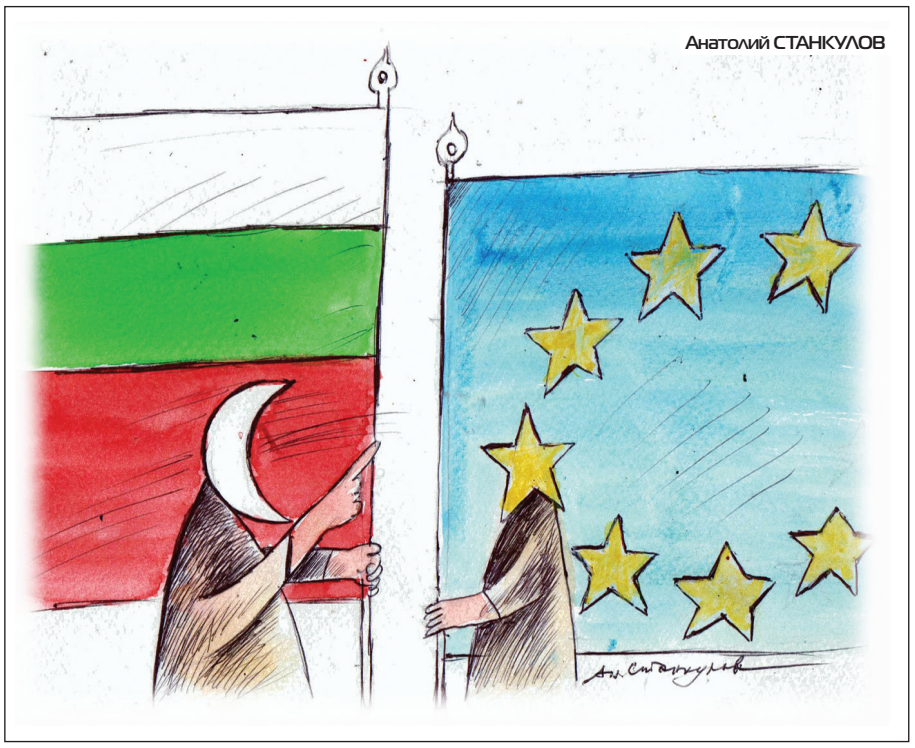
□ *За около година имаше уведомителен режим за износ на лекарства, но Конституционният съд го отмени. Въпреки обещанията на министър Москов, че МЗ ще вземе сериозни мерки за ограничаване на паралелния износ, до момента не е направено кой знае какво. Смятате ли, че Наредба 10 решава по някакъв начин въпроса за нелегалния реекспорт?*

- Не, и затова предполагам, че ще бъде отворен и Законът за лекарствата. По тази тема дори не е говорено. Така че на този етап в страната не работи никакъв механизъм поне за ограничаване на паралелния износ на лекарства.

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Таратор с Бойко Борисов

Анатолий СТАНКУЛОВ

Страхът му е огромен. По всичко личи, че е извън себе си. Защото скандалът е огромен. Толкова грандиозен, че в държавите, които всеки ден ни навират за примери, при такъв скандал някой от двамата трябва да си ходи. Защото единият лъже! Кой лъже? Борисов или Меркел? А може би "преводачката" Паунова като "компромисен вариант"?

Показателно за дълбочината и обхвата на скандала е, че вече втори ден кризисният пиар не престава да му лъска имиджа. Явно в мозъчните му центрове се усетиха и впрегнаха цялата "медийна менажерия" да обяснява как не бил казал това, което е казал. И как всъщност бил "защитил националния интерес", когато буквално продаде България. За да стане страната ни огромен бежански център. Или "гореща точка", както и да го наричаме за благозвучие. И вместо газов разпределител, да се окажем имигрантски хъб.

Докъде ни докараха ли? Меркел вече говори от името на България. Дали пък сделката не е да го крепят на власт срещу еврофондове и някакви други компенсации? Защото всеки може да намери и да се убеди какво точно казва Меркел: "Ние бяхме непредубедени. Казахме, че ако България иска да създаде "гореща точка" (hot spot), ще получи същата подкрепа (разбирай пари, бел.авт.) от европейските институции и агенции както например Гърция и Италия. Но не ние искаме да налагаме нещо на България, а България сама каза: Ние имаме проблем, защо да не сме ние?"

Да, Меркел няма нужда да обяснява какво е казала. Борисов има. Има, защото хората не престават да питат и да искат отговори и отговорност, не оправдания. Защото зад тези въпроси му се заявява ясно: ще се видим отново по площадите, но този път няма да се разхождаме по софийските улици, няма да има и кой да ви свири на пиано и да бие барабани. Съпротивата е неизбежна! На хората им писна!

Затова и поведението му на екрана е повече от неадекватно. Не е нужно човек да е психолог, за да разбере какво се крие зад целия този политически таратор, който Борисов ни изля с часове - от "откритието" му за медиите-бухалки, които водели целенасочена атака срещу него, през ролята му на Касандра за това колко милиона мигранти са щели да ни залеят, вживяването му като геополитически стратег, та до ЦСКА, учителските заплати, любимите му магистрали, кучетата и даже паунните на Доган...

Всеки път, като влезе в режим на обяснения, се получава същото. А истината този път е, че сами си поканихме имигранти. Не ние, а тези, които ни управляват, пък било то под претекст "да ги регистрираме". За няколко милиона евро нашият премиер-слънце се оказа готов на всичко. Завидя на Гърция и Италия... "Те ще дойдат!" Само тези думи са достатъчни, за да се усети пълната му управленска безпомощност! При положение, че нямаме ресурс да удържим такъв наплив, на управляващите им се привидя как ще дойдат едни лесни пари за строеж на нещо, от което може да изкарат няколко милиона за няма и месец.

Такова поведение има само едно определение и то е заплаха за националната сигурност. То е вредно за държавата, защото е заредено с непредсказуеми последствия. Колко по-лесно е да се тръшкаме и да ревем пред силните европейски лидери, вместо да застанем редом до Орбан, Фицо, Земан или Понта, които все повече изпъкват и като лъвове бранят достойнството на своите държави. Повече от всякога и тук имаме нужда от адекватни политици. Точно сега, когато се кове бъдещето не само на България, а и на Европа в следващите десетилетия.

Агресивно мълчание

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Две кратки информации от световните агенции в един ден - вчера. Първата: Миналата година България (частна фирма очевидно) продала на САЩ (вероятно на тамошна частна компания) 610 противотанкови ракети "Фагот" с установката за изстрелването им плюс 8 противотанкови системи "Метис" - произведени у нас по съветски лиценз от едно време. САЩ пък ги прехвърлили на бунтовниците в Сирия и в Либия в нарушение на правилата на ООН и това били най-големите пратки за там. Съобщава го Службата на ООН по въпросите на разоръжаването.

Втората. През 2015 г. американските специални части присъстват в 135 страни и това е почти двойно увеличение на военното им присъствие по света спрямо 2010 г., когато са имали военен контингент в 75 държави. Това не го казва Путин, а го съобщава гордо говорителят на военните части за специални операции на САЩ Макгроу.

Такива информации не се забелязват в огромния поток внушения за агресията на Русия, с които американски, официални брюкселски медии и официозни издания в България постоянно заливат целокупното население. Трябва да сме убедени в агресията и "имперските амбиции" на Русия, която има... 4 военни бази извън територията си, намиращи се в бивши страни на СССР. И не се е чуло Москва да крои планове за разполагането на 20 свои ядрени бомби в Германия, за разлика от Вашингтон. Нито пък да продава ракетни установки, произведени по съветски лиценз, на бунтовниците в Сирия и на ИД. Напротив. Огласи плановете си да смачка "Ислямска държава", та САЩ чак се уплашиха да не останат пак на опашката на победните маршове. Както се уплашиха през юни 1944 г., че ако продължават да се туткат, Русия сама ще смачка Хитлер и фойерверките ще са само за нея.

Интересно четиво са малките международни информации.

Датата 26

1879 - В ЕЛЕНА СЕ РАЖДА ПЕТКО ТОДОРОВ, ПИСАТЕЛ (УМИРА 1916 Г.). Ярка фигура в литературния ни живот в началото на XX в. Известен най-вече като автор на идилии и драми. Живее в близко духовно родство с кръга "Мисъл". Умира в Швейцария, а пет години по-късно тленните му останки са пренесени и погребани в София.

1886 - В ГАБРОВО СЕ РАЖДА РАН БОСИЛЕК, ПИСАТЕЛ (УМИРА 1958 Г.). Рожденото му име е Генчо Станчев Негенцов. Завършва право с докторат в Брюксел, известно време е адвокат, но литературата е неговото призвание. Редактор е в сп. "Светулка", в. "Врабче" и сп. "Детска радост" - едно от най-известните детски издания у нас. Сред най-популярните му книги за деца са "Косе Босе", "Патиланци", "Родна стряха" и др.

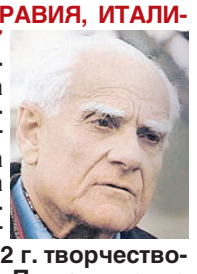
1938 - РАЖДА СЕ АНДРЕЙ ЛУКАНОВ, ПОЛИТИК, МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ (УМИРА 1996 Г.). Завършил "Международни отношения" в МГИМО (Москва), след което е служител в МВнР и Министерството на външната търговия. От 1969 до 1972 г. работи в представителството на България в ООН в Женева. След това е зам.-министър и първи зам.-министър на външната търговия, вицепремиер и първи вицепремиер, министър на външноикономическите връзки. Депутат в няколко НС, министър-председател в 76-то и 77-то правителство. Застрелян е с четири куршума пред дома му на ул. "Латинка" 15.

1983 - ПРЕДОТВРАТЕН Е ОПИТ ЗА СВЕТОВНА ЯДРЕНА ВОЙНА. На тази дата подполковник Станислав Петров, съветски офицер в оставка, приема, че предупреждението за ракетно нападение от страна на САЩ е фалшиво и не изпълнява предписанията за ответна реакция. По-късно експертизите на спътниковата система за ранно предупреждение разкриват, че тя е била повредена. Действията на Петров стават известни на широката общественост едва през 1998 г. На 19 януари 2006 г. в щаб-квартирата на ООН в Ню Йорк на Станислав Петров е връчена специална награда на международната обществена организация "Асоциация на гражданите на света" - кристална статуетка с надпис "На човека, който предотврати ядрената война".

1990 - УМИРА АЛБЕРТО МОРАВИЯ, ИТАЛИАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1907 Г.). Наричан "баща на италианския неореализъм". Издава първия си роман "Безразличните" на 22 г. Официалната власт начело с Мусолини забранява писанията му. След Втората световна война издава няколко романа, най-известният от които е "Римлянката". През 1952 г. творчеството му е забранено от Ватикана. Пише няколко сценария, а по романите му са заснети филми като "Чочарка", "Конформистът" и др.

2010 - УМИРА ГЛОРИЯ СТЮАРТ, АМЕРИКАНСКА АКТРИСА (Р. 1910 Г.). Кариерата ѝ продължава почти 80 години. Една от най-запомнящите се роли, които е изиграла, е на 100-годишната Роуз във филма "Титаник" на Джеймс Камерън. За ролята на Роуз е номинирана за "Златен глобус" и за "Оскар" и засега остава най-възрастната актриса, номинирана за приза.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
26 СЕПТЕМВРИ 2015
ДУМА

НАРОДЕН КАЛЕНДАР

Св. Иван Рилски и величественият Рилски манастир, основан от него

НЕБЕСЕН ЗАКРИЛНИК НА ЦЯЛА БЪЛГАРИЯ

ИВАН РИЛСКИ Е НАЙ-ВЕЛИКИЯТ НАШ СВЕТЕЦ, ОСНОВАТЕЛ НА ЗНАМЕНИТИЯ РИЛСКИ МАНАСТИР

Кирил МОМЧИЛОВ

В древния Рим месец октомври е бил осми поред на годината, името си получил от латинското "окто" - осем. След календарната реформа на Юлий Цезар той става десети, но както и септември запазва предишното си наименование, възприето от много народи по света. В Китай е десета луна. В прабългарския календар месецът е посветен на овена, което ни подсказва, че е време за заплождане на овцете. В стари времена народът го именувал Листопад. В Източна Тракия и Средните Родопи са го кръстили Димитроске на особено личен празник - Димитровден. У българите мохамедани в Средните Родопи - Малката чорква. В село Долнослав, Асеновградско - Месец Кратун, тъй като във всяка къща пиели новото вино с кратуна, а прясната ракия - с малки кратунки...

6 ОКТОМВРИ - СВ. АПОСТОЛ ТОМА. ТОМИНДЕН

От Евангелие на Йоана (20:24-29) знаем, че апостол Тома е един от дванадесетте Христови ученици. Когато техният учител им се явил след възкресението си, Тома не бил сред апостолите, поради това отказал да повярва в необикновеното, което се било случило.

"Ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам!" - заявил Тома.

След осем дни Исус отново се явил пред тях, обърнал се лично към Тома и му казал:

"Дай си пръста тук, и виж ръцете Ми: дай си ръката и тури в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ!"

Развълнуван, Тома извикал:

"Господи мой и Бог мой!"

В народното съзнание апостол Тома и до днес е с отрицателни черти. Името му означава "двойствен", "близнак" - оттук и неверник, несигурен, откъдето е дошло и прозвището "Неверни Тома".

Стоян Райчевски в своя "Родопски народен календар" (1998) пише, че апостол Тома е патрон на зидарите - на 6 октомври празнували родопските дюлгери. Не един и двама иконописци ни го показват в земен образ. В една миниатюра от Мадарския ръкопис на хрониката на Иоан Скилица (XII-XIII) е дадена легендата за "небесния дворец" на апостол Тома. "Строеж на двореца" намираме и в преддверието на главния храм на Рилския манастир в стенописа "Трънските майстори": петима трънчани са представени с тесли, триони и други дюлгерски инструменти - те се опитват да построят "невиждания" до днес дворец...

14 ОКТОМВРИ - ПРЕП. ПАРАСКЕВА ПЕТКА ТЪРНОВСКА. ПЕТКОВДЕН

От "Жития на светиите" (1991) научаваме, че св. Петка или Параскева, е отшелничка от XI век, родена в Епиват, Тракия, на Мраморно море - между Силиврия и Цариград. След като родителите ѝ починали, тя раздала наследството си на бедните и се отдала на пост и молитва в Йорданската пустиня. Преди да почине, чула глас от небето, който я съветвал да се прибере в родния си град. Така и сторила... През XIII век цар Иван Асен II преместил мощите ѝ в Търново, построил храм "Преподобна Петка". Преди и след нашествието на турците на Балканите мощите ѝ били пренасяни във Видин, Белград, Цариград и накрая в град Яш, Влашко, където са и днес.

Петковден се смята за начало на зимните празници: правят се оброчни курбани, сборове и църковни служби за здраве и плодородие.

19 ОКТОМВРИ - ПРЕП. ЙОАН РИЛСКИ ЧУДОТВОРЕЦ

Преподобни Иван Рилски е най-великият български светец, небесен закрилник на целия български народ. Основател на знаменития и най-величествен манастир в България - Рилския манастир. Той се е родил в село Скрино, разположено в гънките на Осоговска планина, около 876 г. и починал на 18 август 946 в пещера край построения от него манастир.

26 ОКТОМВРИ - СВ. ВМЧК ДИМИТРИЙ МИРОТОЧИВИ. ДИМИТРОВДЕН

По времето на император Диоклетиан (III-IV век) Димитрий Мироточиви бил проконсул (градоначалник) на Солун. Императорът не знаел, че той е таен християнин и му наредил да убие всички поклонници на новата вяра. Вместо да преследва вярващите, сам той останал непреклонен във вярата си, увещавал християните да бъдат непреклонни пред езичниците. По време на молитва в килията на затвора на 26 октомври 306 г. бил убит с копие от войници...

Димитровден бележи началото на зимния период в годишния календарен цикъл. Светецът е покровител на зимата, студа и снега. На иконите го виждаме да язди червен кон, с дълга бяла брада, от която се сипе сняг. Като предвестник на мрака (дългите зимни нощи) го свързват с мъртвите. В събота преди празника се ходи на гробищата - на Задушницата се почистват гробовете на близките, преливат се с вино, раздава се хляб и варено жито за бог да прости.

На иконите Свети Димитър най-често е изобразяван на червен кон

МЕТЕОРОЛОГИЯ

Предсказания за времето

✓ Южният вятър през октомври предвещава в близко време сняг.
✓ Ако на Петковден времето е добро, на Димитровден ще е лошо.
✓ На Петковден, когато грее слънце - зимата бива лоша, а кога вали дъжд или сняг - добра.
✓ На 18 октомври (св. ап. и ев. Лука) ако не падне слана, зимата ще е топла, ако на обяд е ясно - пролетта ще начене рано и ще е топла, ако ли вали дъжд - пролетта ще е хладна, ако вечерта е ясна - лятото ще е горещо.
✓ "Сиромашкото лято" започва на Димитровден и трае 40 дни - до Анино зачатие.
✓ Ако на Димитровден овцете лежат пръснати една от друга - зимата ще е топла, с малко сняг, а ако лежат сгушени една до друга - зимата ще е тежка, с голям сняг.
✓ Каквото е времето на Димитровден, такова ще бъде до Коледа; ако вали дъжд, ще вали и на всеки празничен ден през годината до Гергьовден.

Културен център-музей "Тракарт"

НАД НАЙ-СТАРИЯ ЖИВ ГРАД В ЕВРОПА

Смел проект на мечтателя и потомствен пловдивчанин Жорж Трак за въздушен транспорт между тепетата и другите забележителности на града, който ще обедини културата, туризма и спорта

Петра ТАШЕВА

Често мои приятели - гости на Пловдив, ми се жалват, че красотите на града ги оставят... без крака! Истината е, че се искат яки нозе и здраво сърце, за да се обиколят уникалните исторически забележителности на днешния приказен град, родил се преди хиляди години. Изкачването по тепетата, разглеждането на многобройните паметници на културата, на откритите музейни експозиции отнема доста време и енергия на посетителите на Пловдив, обявен за Европейска столица на културата през 2019 г. Тази е причината, която поражда желанието у един потомствен пловдивчанин да изработи идеен проект за полет над най-стария жив град!

Кой е този мечтател - автор на смелия проект за лифтов полет над града на тепетата?

Казва се Георги Иванов, но е известен с артистичния псевдоним Жорж Трак. Той е художник, работещ в много направления: живопис, скулптура, мозаистика, пространствени решения и проекти с множество реализации у нас и в чужбина. През 1990 г. е завършил Художествената академия "Николай Павлович" в София в класа на проф. Светлин Русев, а през 2003 г. завършва и УНСС, специалност "Международни икономически отношения".

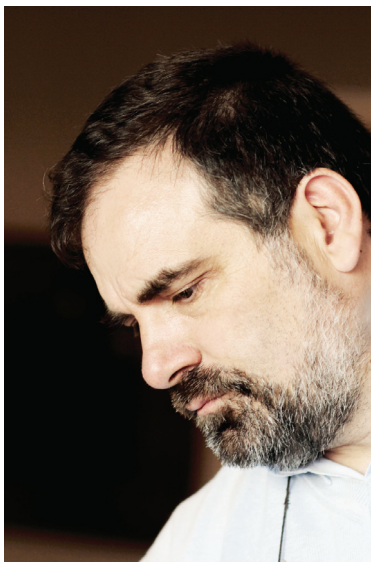
Още в студентските си години художникът показва активна социална позиция с картините си "Клетка", "Безименно дружество", "Инфлация", "Балони-биберони".

Жорж Трак е автор на впечатляващи творби, които украсяват градски пространства у нас и в чужбина. В центъра на Пловдив, на централния площад, до хотел "Тримонциум", е фонтанът "Спиралата", поставен в деня на присъединяването на България към Европейския съюз. Проектирането и изработката на монументалната скулптура във водна среда е творческо решение на Жорж Трак. Тук, в дружеската прегръдка на метала, водата и светлината, формите на кръга, квадрата и спиралата с 12 винта и 24 дюзи от вода и светлина постигат кинетичния ефект на безкрайното движение, т.е. живот. Образувана е необичайна и красива композиция с ефектите на светлината и водата, различни денем и нощем, в делник и в празник. Жителите и гостите на града наблюдават с интерес невероятната хубост на този монумент, който е една от емблемите на Пловдив!

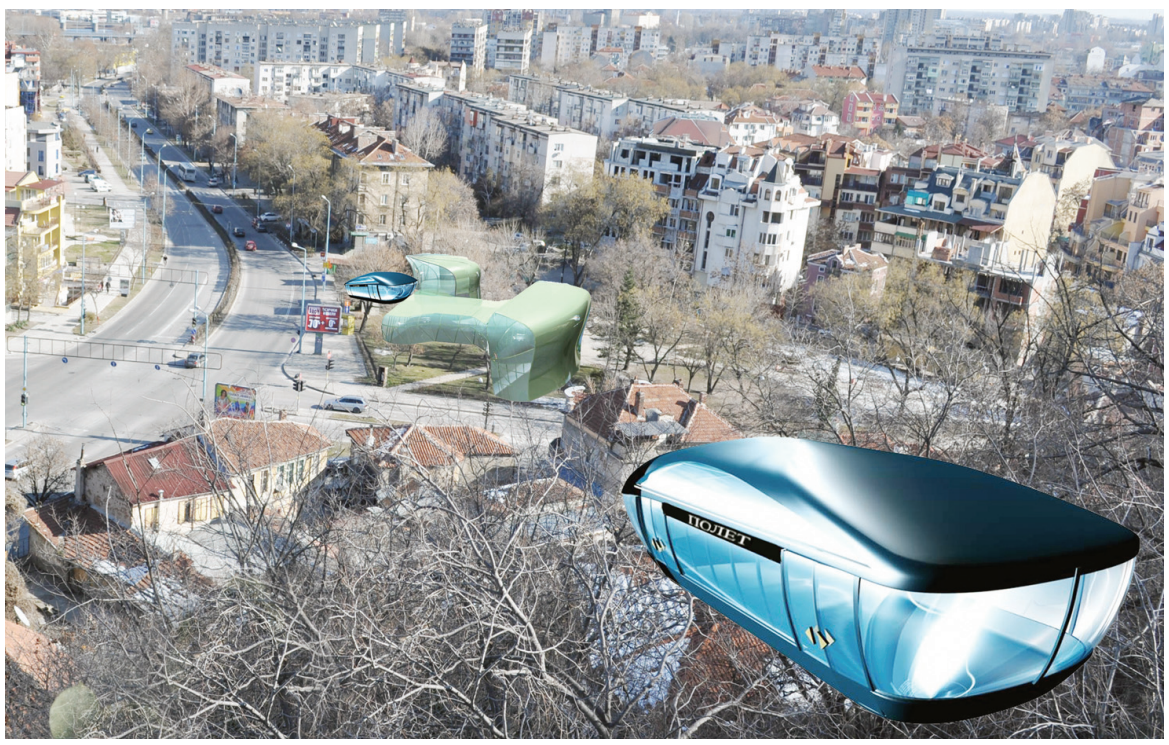
Дело на Жорж Трак е скулптурната композиция "Храм на поезията" пред Гарнизонното стрелбище в София. Тя е посветена на 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров и отдава дължимата почит към творческата свобода на словото и духа. Този проект е осъществен съвместно с Мая Вапцарова, като идеята е да се постави началото на международен скулптурен парк на носителите на "Световната награда за мир".

Пред общината на Пловдив е паметникът "Свидетелят", възпоменателна скулптурна композиция, посветена на 1025 пловдивчани - жертви в периода 1944-1954 г. Необичайното в този паметник на омиротворението е, че в основата му е вграден ствол на стогодишна черница, свидетелка на XX век. В новогодишната нощ на 2000 г. дънерът на дървото се разцепил от обилния снеговалеж и творецът го включва в скулптурната си композиция. За него това е знамение - сякаш площадното пространство се е освободило от силно нагнетената социална енергия на бурния двадесети век. Болезнеността се вижда от сблъсъка на една природна форма с една индустриална форма - хиперболичен парабелоид.

Вдъхновен от древната осемхилядна история на Пловдив, през 2009 г. Жорж Трак проектира и изработва чешма-фонтан от бронз, която се намира на пешеходната улица на града. А през следващата 2010 г. творецът осъществява културен мост между двата побратимени града Пловдив и Истанбул с поставянето на идентична чешма-фонтан в двора на храм-паметника "Св. Стефан" - българската желязна църква.

Жорж Трак

Може би така би изглеждал първият етап

www.duma.bg

А прогнозите за мигрантския поток са стряскащи

БЕЗПОМОЩНОСТ

Пагубно закъснели с отговора си на мигрантската криза, европейските лидери демонстрират усилия за справяне с проблема

Все по-разделен изглежда днес Европейският съюз, въпреки декларираните общи обещания за справяне с безпрецедентната мигрантска криза, връхлетяла Стария континент. Единството е все по-застрашено - европейските страни търсят начини по единично да се справят с проблема. Строят се стени, Шенген се пропуква, променят се законодателства за бежанците. Разделението е очевидно - едни страни се чувстват сами в справянето с проблема, други - че ги принуждават да приемат разселените бежанци, трети - моралзаторстват. А стожерът на ЕС, Германия, е критикувана, че с действията си е отправила покана към мигрантите. Само че Берлин бързо се усети и за броени дни позицията му претърпя 180-градусов завой. Ситуацията с непрестанно приижащите хора е хаос, също толкова хаотични са и действията на европейските лидери. Освен това и прекалено закъснели.

Най-стойностният резултат от срещата на еволидерите е решението за осигуряване на финансиране за бежанските агенции на ООН и на държавите, откъдето идва потокът. И, разбира се - поредните призиви за международно решение на кризата с участието на ЕС, САЩ, Русия и страните от Близкия изток. Думи, думи, думи, а хаосът се задълбочава. А защо Щатите така упорито мълчат по въпроса?

НЕАДЕКВАТНОСТ ПО БЪЛГАРСКИ

Не били компютри, а компоти - общо взето, така може да бъде обяснено разминаването между думите на германския канцлер Ангела Меркел и българския премиер Бойко Борисов. Вариантите за създалата се ситуация на развален телефон са три. Първи - Меркел си измисля и не е разбрала какво е заявил Борисов. Втори - преводачката - евродепутатът Ева Паунова, която, както отбелязва "Тагесшпигел", се наложило да превежда, тъй като Борисов не владее английски, е допуснала грешка в превода. Трети - българският премиер изобщо и представа си няма от значението на т.нар. "горещи точки", съдейки по бурните му обяснения и укори към "началниците", че думите му били извадени от контекста. Бива ли такова нещо?!

За n-ти път българското правителство демонстрира своята неадекватност и липса на каквато и да е било ясна и категорична позиция по въпрос от изключителна важност за националната сигурност, какъвто е мигрантският поток. Непосредствено преди срещата на европейските лидери в Европейския парламент се проведе дискусия с представители на националните парламенти и Европейската агенция за предоставяне на убежище, домакинствана от Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешен ред. Ако българското Народно събрание бе изпратило свой представител, който хем да изрази българската позиция по въпроса, хем да получи полезна информация, може би премиерът нямаше да се оплете така с "горещите точки". Нашата страна единствена нямаше представител, както съобщи евродепутатът от БСП Илияна Йотова, която е зам.-председател на домакинстващата комисия. Ами защо да хабим ресурси да пращаме някой от Народното събрание...

А видимо бесният български премиер отново се опитва да замаже излагацията си, обхождайки телевизиите. Защо, г-н премиер, българската общественост не бе запозната ясно с позицията, която ще отстоявате на Европейския съвет, а се налага после да се обяснявате? Не заслужава ли този изключително важен въпрос за страната ни, който постоянно подхранва страховете на българските граждани, да бъде подложен на обществена дискусия, да бъде разискван на Консултативен съвет, за какъвто настояват отдавна от БСП? И ако бяхте наясно какво точно представляват тези "горещи точки", нямаше да говорите, че България и сега е такава точка. Тези приказки звучат доста неадекватно. Вие сте длъжен да разясните на българските граждани за какво става въпрос, за да не се подклаждат ненужни страхове.

Целта на тези "горещи точки" е да облекчат положението в страните по външните граници на ЕС, където мигрантският натиск е най-голям. Това не означава създаването на центрове за задържане. Целта е служители от европейските служби да помагат на граничните власти за по-бързата идентификацията на пристигащите, които, ако не са бежанци, да бъдат връщани. Всички пристигащи трябва да бъдат настанявани в приемни центрове, докато текат всички процедури. Дали това е някакво решение на проблема на практика, е все още трудно да се твърди с категоричност, тъй като, както знаем, често пъти хрумките на евробюрократите не постигат така желания резултат. Още много пояснения са нужни.

Европа празнува езиковото си многообразие

Днес Европа отбелязва Европейския ден на езиците. От 2001 г. празникът се чества от 47-те държави членки на Съвета на Европа. 26 септември популяризира богатото езиково и културно разнообразие в Европа и насърчава изучаването на чужди езици като начин за повишаване на междукултурното разбирателство. Навсякъде се организират мероприятия, чиято цел е да се мотивират хората да учат нов език или да достигнат по-добро ниво на вече познат език.

В Европа съществуват около 225 местни езика, което е около 3 процента от световните езици. В Европейския съюз официалните езици са 24. Сред тях е и българският.

Съгласно първата официална езикова политика на първоначално създадената Европейска общност за официални работни езици на ЕС са определени нидерландският, френският, немският и италианският. Оттогава с присъединяването на нови страни членки броят на официалните и работните езици непрекъснато расте. Тъй като в някои държави от ЕС се говори един и същ език, броят на езиците е по-малък от броя на държавите.

От друга страна, някои регионални езици, като каталански и уелски, получиха статут на допълнителни официални езици на ЕС. Официалното използване на такива езици може да бъде разрешено въз основа на административна договореност между Съвета и съответната държава членка.

Политиката на Европейската комисия предвижда всички граждани на ЕС да имат право на достъп до всички негови документи на официалния език на своята страна и да могат да пишат на комисията и да получават отговор от нея на своя език.

На срещи на високо равнище между страните членки участниците могат да правят изказвания на своя език.

Европейската комисия разполага с една от най-големите преводачески служби в света - 1750 лингвисти и 600 души помощен персонал. Те са подпомагани от 600 устни преводачи на пълно работно време и 3000 на свободна практика.

● Според данни на Евростат страните членки на ЕС, в които най-голям процент ученици в средното училище не изучават никакъв чужд език, са Великобритания с 52%, Португалия с 34%, Ирландия с 15% и Дания с 11%. Средният процент за ЕС е 10. Най-често изучаваният чужд език в училище в европейските страни членки е английският - 94 на сто, следван от френския - 24%, немския - 20%, испанския - 18%, италианския и руския с по 3 процента.

● 20 октомври е крайният срок за регистрация за участие в ежегодния конкурс на ЕС за млади преводачи Juvenes Translatores. Онлайн формулярът е достъпен на адрес ec.europa.eu/translatores, на всички официални езици на ЕС. В конкурса могат да се включат общо 751 училища от всички държави членки на ЕС, от които 17 от България. Броят на участващите средни училища от всяка страна е равен на броя на нейните депутати в Европарламента. Тази година преводаческите си умения ще могат да тестват учениците, родени през 1998 г.

В конкурсния ден (26 ноември) учениците ще превеждат текст от 1 страница, свързан с Европейската година за развитие. Те ще могат да изберат една от възможните 552 езикови комбинации от 24-те официални езика на ЕС. Конкурсните им работи ще бъдат оценени от преводачи на Европейската комисия, които ще определят по един победител от всяка държава. През пролетта на 2016 г. 28-те победители ще бъдат поканени в Брюксел, където ще получат своите награди на официална церемония.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА Неделник
СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Бирата докарва болки в колене

Пивото доставя на организма над 2 пъти повече калории от бялото вино

Любителите на виното по-рядко страдат от болки в коленете в сравнение с почитателите на бирата. Това показват резултатите от изследователската работа на екип от Университета в Нотингам. Пиенето на пиво увеличава вероятността да развият артрит. Изводът на експертите е основан на проучване на навиците на 2000 мъже и жени на 45-86 г., които имали артрит на колянното. Те били сравнени с контролна група от 1000 здрави индивиди. В сравнение с въздържателите доброволците, които пиели 20 или повече бири на седмица, получавали увреждане на колянната става 93% по-често. При тях било също така 2 пъти по-вероятно да имат проблеми с тазобедрената става.

Резултатите били подкрепени от сравнение с мъжете, които пиели 6 чаши вино седмично. При тях е изчислено, че вероятността да страдат от артрит на коляното е с 44% по-малка. Хората, които пият по-малко от 7 чаши седмично, намалявали риска повече от 2 пъти да получат болки в коленете. Във виното се съдържат антиоксиданти и полифеноли, които пазят от възпаления. Бирата увеличава нивата на пикочната киселина, която уврежда ставите.

Въглехидратното съдържание на 500 мл бира е 12 г, а калориите са 167. Тези стойности при светлата бира са по-ниски - 7,5 г и 145 ккал. За сравнение, в 100 мл бяло вино се съдържат 1 г въглехидрати и 65 ккал. Дори и в десертното вино въглехидратите и калориите са по-ниски, отколкото при бирата - съответно 6 и 90.

Освен това всекидневната консумация на бира (приблизително 40 г алкохол) може да повиши кръвното налягане, което увеличава риска от сърдечносъдови проблеми. Бирата съдържа мощни стимуланти на стомашната секреция и може да предизвика гастроезофагеален рефлукс и киселини в стомаха.

Разбира се, има и някои ползи от бирата, стига да не се прекалява с нея. Според финландско изследване употребяващите пиво са с 40% по-нисък риск от проблеми с бъбреците. На какво се дължи полезното действие все още не е установено.

Нови препоръки за нискодозирания аспирин

Американските служби за здравна профилактика препоръчват на всички хора между 50 и 59 г. да вземат всекидневно ниски дози аспирин за предотвратяване на инфаркт и инсулт. В тази възрастова група рискът от сърдечносъдови заболявания е повишен.

Противно на предишните препоръки, новите излизат със заключението, че при хората под 50 и над 70 г. няма достатъчно доказателства за полза от редовния прием на ниски дози.

При хората на 60-69 г. решението за редовен прием на аспирин трябва да се разглежда според индивидуалните обстоятелства.

Аспиринът е известен отдавна на медицината като противовъзпалително и обезболяващо лекарство. Той разрежда кръвта, което намалява риска от инсулт и инфаркт, тъй като се предотвратява образуването на кръвни съсиреци (тромби). Аспиринът често се предписва на пациенти, които вече са претърпели инсулт или инфаркт, за да се избегне рецидив. Експертите обаче все още спорят дали да се препоръчва аспирин за предотвратяване на първи подобен инцидент.

Основните опасения са свързани с това, че при редовен прием при някои хора има риск от вътрешен кръвоизлив. Затова учените препоръчват хората първо да се консултират с личния си лекар.

В ЮЖНИЯ ПАРК ОТБЕЛЯЗВАТ СВЕТОВНИЯ ДЕН НА СЪРЦЕТО

Т.г. Световният ден на сърцето ще бъде отбелязан на 27 септември в Южния парк в София от 10.00 ч. с инициативата "Продължи по пътя на здравото сърце", предназначена за максимално широк кръг от хора. Тези, които ще се включат в кампанията, трябва да изминат специален маршрут на "Здравото сърце" в Южния парк. По този маршрут ще има разположени няколко пункта с последователи на здравото сърце, от които хората ще събират печати, за да докажат, че са изминали пътя. За всеки, който е изминал пътя на здравото сърце, Дружеството на кардиолозите в България (ДКБ) е приготвило подаръци, както и грамота "Посланик на здравото сърце". Началната точка от Пътя на здравото сърце в Южния парк ще е пункт зад езерото (с лодки) до входа откъм ул. Нишава. Тук представители на ДКБ и официални гости ще открият похода на здравото сърце и всички желаещи да се включат ще получат карта с маршрута, който трябва да извървят.

В събитието "Продължи по пътя на здравото сърце" ще участват настоящият председател на ДКБ доц. Васил Велчев, доц. Арман Постаджиян - бъдещ председател на ДКБ, представители на БЧК, представители на Министерството на здравеопазването и Министерството на младежта и спорта, представители на УС на Дружеството на кардиолозите.

АНТИБИОТИЧЕН СПРЕЙ ЗА СИНУЗИТ ПРАВЕЛ ТЕЖКИ АЛЕРГИЧНИ РЕАКЦИИ

Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) започва преразглеждане на употребата на популярен антибиотик, който се използва под формата на спрей за синузит (инфекция на синус) и тонзилит (инфекциозно възпаление на сливиците). Активната съставка в препарата е фузафунгин.

Преразглеждането се прави по искане на Италианската агенция по лекарствата (AIFA) поради зачестяване на съобщения за сериозни алергични реакции, включително анафилактични. Това става ясно от съобщение на сайта на българската Изпълнителна агенция по лекарствата. Тези реакции настъпват много бързо и засягат целия организъм, като могат да бъдат животозастрашаващи. Повечето от сериозните алергични реакции представляват т.нар. бронхоспастични реакции (силно и продължително свиване на мускулатурата на дихателните пътища, водещо до затруднено дишане), наблюдавани при възрастни и деца и появяващи се бързо след приложението на лекарството.

В допълнение към тези опасения за безопасност AIFA повдигна съображения за ползата от антибиотика фузафунгин, както и за потенциалната му роля за предизвикване на антибиотична резистентност (способността на бактериите да се развиват при прилагане на антибиотик, който нормално би трябвало да ги убива или да ограничава растежа им). Поради изтъкнатите причини AIFA поиска да се преоцени съотношението полза/риск за лекарствата, съдържащи фузафунгин.

EUROPEAN MEDICINES AGENCY
SCIENCE MEDICINES HEALTH

Докато ЕМА провежда прегледа и в очакване на последващо съобщение, пациентите се приканват да се обърнат към лекуващия лекар или към фармацевт в случай на въпроси или възникнали опасения.

Препаратите със съдържание на фузафунгин се разпространяват на пазарите под различни търговски имена като Bioparox, Fusaloyos, Locabiotal и Locabiosol.

От ИАЛ напомнят, че пациентите могат сами да съобщават за нежелани лекарствени реакции. За допълнителни разяснения гражданите могат да се обаждат в отдел "Лекарствена безопасност" към ИАЛ на тел. +359 2 890 34 17.

Народна медицина

Боровинките пазят сърцето

Боровинките възпрепятстват отлагането на мазнините в областта на корема, понижават нивото на холестерола и захарта в кръвта и по този начин предпазват от сърдечносъдови заболявания и диабет, твърдят американски учени от университета на щата Мичигън. Те обясняват, че полезните свойства на боровинките се дължат на фитохимикалите – натуралните антиоксиданти антоцианини, които оцветяват плодовете и зеленчуците в червен, пурпурен и тъмносин цвят.

Проведените от тях изследвания показват, че боровинките намаляват мастния слой в областта на корема, като същевременно понижават съдържанието на "лош" холестерол и триглицериди в кръвта.

Освен това те нормализират нивото на захарта в кръвта и по този начин подобряват процеса на усвояване на инсулина при преработването на захарта в енергия.

Сухите листа на черната боровинка (Vaccinium myrtillus L.) понижават триглицеридите и нивата на кръвната захар, като стимулират производството на инсулин при изследвания върху животни.

В българската народна медицина черните боровинки се прилагат и при диария - от време на време се изяждат по няколко сушени или свежи боровинки, които се сдъвкват хубаво, преди да се глътнат. Лечителят Петър Димков препоръчва при стомашни болки да се вземат по 10-12 капки ракия от боровинки на бучка захар или в лъжичка топла вода или вино (ракия от боровинки се приготвя по следния начин: 8 с.л. боровинки се слагат в шише от 1/2 л, напълнено с чиста ракия; държи се с месеци). Черната боровинка има приложение и при хроничен ревматизъм: 40 г плодове се варят 20 мин. в 200 г вода. Пие се по 5-6 с.л. дневно.

Редица изследвания сочат, че при диабетици, получили улцерозен стоматит (възпаление на устната лигавица с образуване на язвички), най-добре действа жабурене с отвара от боровинки. Отварата от листата на боровинки с отвара от листата на черницата се използват и при начален диабет.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

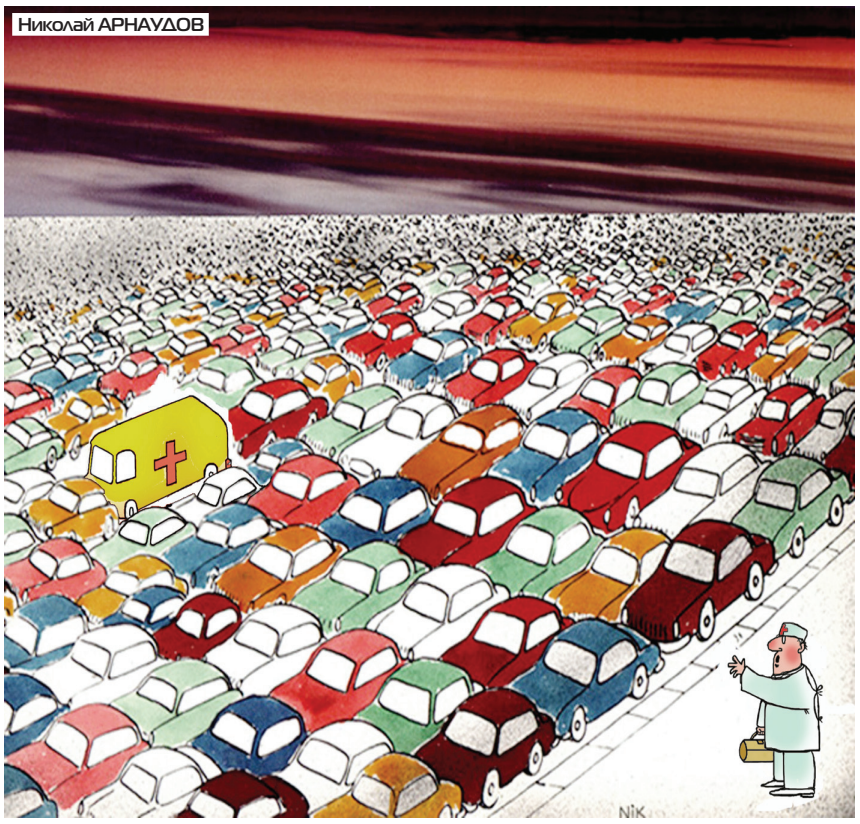

Парсон

Иван ПЛАЧКОВ

Народът вече не може да си купува и леща,
та не му се стои насреща.
А някои кметове си купуват возила,
колкото да изхранят сто села!...

Николай АРНАУДОВ

Лозан ТАКЕВ

КАНДИДАТИ ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ
Който и да номинират,
който и да се класира -
жени, мъже - народ,
няма страшно тук,
имаме завод
за софийския боклук!?

ГРАНИЦИ И БЕЖАНЦИ
Граници за бежанците...
Граничарите не стигат...
Вижте паднаха стените,
но оградите се вдигат!?

МУЗЕЯТ УНИКАТ
По-чиста от София
никъде
няма:
Музеят й влезе
в Централната
баня!?

Макар че кой знае

Благовест МИТКОВ

Странни неща стават в нашия град. В последните години например се появиха екстрасенси. Горе-долу всеки втори жител е екстрасенс. И говори с Бога. Наплодиха се и много бизнесмени. Те пък говорят с джиесеми, но има и такива, които говорят с Бога посредством джиесеми. Наблюдавали сме следната сцена в кварталната кръчма:

Човек долепва джиесем до бузата си и казва:

— Боже, дай една мастика!

Сервитьорът Божко търчи и след малко мастиката: трак! — на масата. Иди, че бъди атеист при това положение! Впрочем атеистите съвсем изчезнаха. Всеки в града вече вярва в нещо, но най-много вярват в застрахователните фирми. Щото ако не вярваш в застрахователните фирми и не си платиш — я ток ще те тресне, я пистолет, я пък пожар ще те сполети.

Появиха се в нашия град и зелени човечета. Няколко жени забременяха от тях а няколко мъже ядоха бой. По същото това смутно време една врачка-екстрасенс от ромски произход говори с Бога, изясни въпроса и каза, че не са туй зелени човечета, душко, туй са от зелените патрули, дето заран клечат край реката, а вечер пият гроздова в парка, обаче битият си е бит, а забременелият — забременял. Същата тази врачка-екстрасенс разказваше и за друга странна случка. Както си вървяла една сутрин през площада, изведнъж паметникът на Хаджи Димитър я попитал:

— Кажи ми, сестро, де е Караджата?

— Онемях! — кръстеше се екстрасенската. — Щото как да му кажа, че Караджата е в бараката на свекър ми?!

После, когато наистина намериха бюста на войводата там, свекър й я бухна с парче от бордюр и тя съвсем онемя, но за кратко.

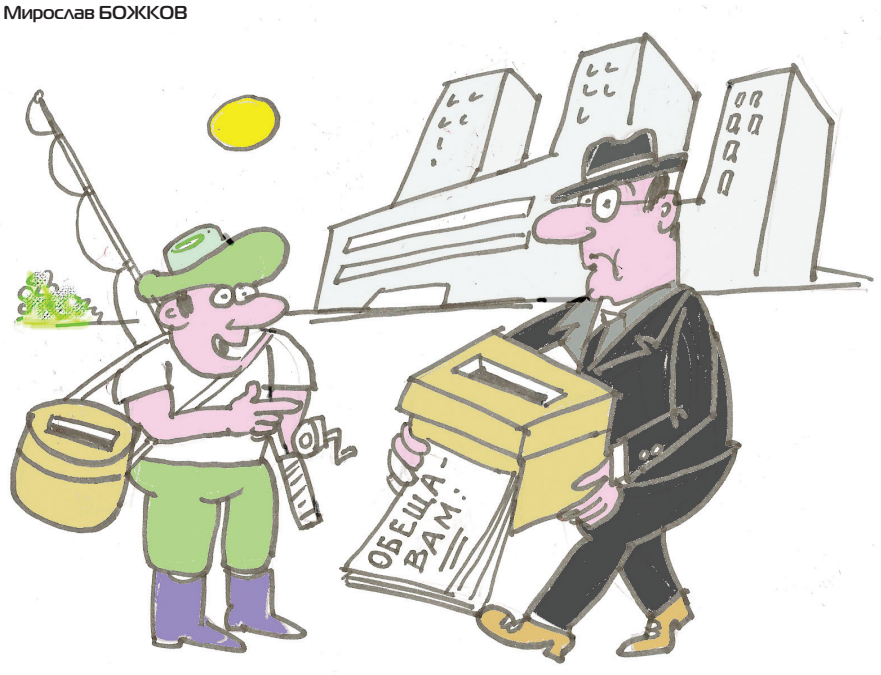
И още много странни неща ставаха в нашия град, но последното дава надежди, че работите ще тръгнат на добре. Оня ден заваля. Друг път, като завали и загърми, алармите на колите почват да вият както си вие аларма, а сега като загърмя, алармите пак се включиха, обаче една вика „инуу-минуу, Пешооо!“, друга вика „аууу, Стойчооо!“, а трета направо псува — „пю-пю-къррр, мамка ви бандитска, пак ли ме краднете!“. Ей затова си мислим, че работите отиват към нормализиране, понеже, щом машината вземе да се очовечава, това предсказва, че и хората скоро ще се очовечат. Макар че кой знае?

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

СРЪБСКИ АФОРИЗМИ

- **Бях скептичен към християнството, докато не видях, че съм Бог.**
- **Някои оставят нещо след себе си само когато клекнат.**
- **Върхът на интелигентността е да преписваш на тест за интелигентност.**
- **КИРИЛИЦА ИЗ НОТ ДЕД!**
- **Белоградчанки, не ни изневерявайте с гърци.**
  Ваши араби
- **По-добре тения, отколкото пълна липса на вътрешен живот.**
- **Когато смъртта ти позвъни на вратата, ти се направи на луд и вдигни телефона.**

Мирослав БОЖКОВ

- ВЕЧЕ НЕ КЪЛВАТ НА ОБЕЩАНИЯ!

Неделник

„JE SUIS N.N.” СЛАГА КРАЙ НА САГАТА N-ЧО N-ЧЕВ

Константин ИВАНОВ

Цивилизованият свят скучаеше. Отдавна вече нищо ново под слънцето: още 75 обезглавени неверници някъде в така далечния Близък изток; Кристияно Роналдо сменил пак гаджето и – далече по-важно – марката гел; Брюксел се канел да накаже Атина с още 50 милиарда евро заем; ясен е вече и съставът на леда на Плутон. И при тази суша от малка България, от най-бедната, най-бързо обезлюдяващата се и остаряваща членка на Съюза, долита новина и то каква! Съвършено нов поглед към полигамията: вече не само разни щастливци, облагодетелствани от религията си, ще се радват на многоженство, но и жени ще могат да разполагат с повече от един законен съпруг. Новината, че N-ската държава е узаконила еднополовите бракове, отива там, където ѝ е мястото: във вестникарската хроника; гейпарадите, предизвикващи доскоро ожесточени диспути и контрапаради, се губят някъде в праисторията. Засенчени, обезличени от вестта, дошла от България, че някаква невзрачна домашна прислужница, едноок смотаняк, бивш самодеец от читалищен хор и преквалифицирал се в махленски бакалин доцент по ядрена физика са стартирали нов европейски проект за нестандартно бракосъчетание на жена с няколко съпрузи.

Обиколката на тройката Елена, N-чев, Драгостин измести новините за действията на тройката Европейска комисия, Европейска централна банка, Международен валутен фонд за решаване на проблема с гръцкия дълг. Подмладиха Елена чрез естетическа операция. Драгостин стана рекламно лице на Гучи (Келешаров прибра 90 процента от премията: своевременно беше получил писмено съгласие от тримата за такъв дял от рекламите); най-доходоносна се оказа обаче индустрията с производството на кожени ленти, с каквато N-чо прикриваше липсващото си око. Рекламираха се като “LE BANDAGE DE N.N.” (наложи се да бъде съкратено оригиналното N-чо N-чев заради трудността при транскрибирането му на английски и френски). Така лицето от плът и кръв N-чо N-чев се превърна в универсалния и анонимен N.N. С което по неочакван начин се осъществи първоначалният замисъл на автора на тази сага за гражданина евролюбец като анонимен субект, обладан от фиксидеи за личен цивилизационен избор.

Нямаше как с течение на времето пилотният проект да не бъде обогатен от леко ревнуващия българската инициатива европейски Запад. Най-напред образът на Кутузов от превръзката бе заменен с по-универсален символ. Причините: първо скочиха французите: не им се нравеше тази явна популяризация на руски военачалник, победил техния Наполеон. Окончателната съдба на Кутузов беше решена с вписването му в забранителния списък на лицата, попадащи под санкциите срещу московския режим. Заместител беше намерен сравнително лесно: на кожените превръзки се появи надписът “JE SUIS N.N.” на френски, “I AM N.N.” на английски, “ICH BIN N.N.” на немски и т.н.

Но истинската революция дойде с почина на един специалист по естетическа хирургия във Великото Херцогство, който в многобройни интервюта за медиите и отделно сериозни публикации в специализирани издания доказа, че в прилагането на почина, родил се в България, скандално липсва автентичност. Какво значи да опъваш кожена лента, предназначена за прикриване на липсващо око, върху направо здраво, па макар и късогледо, да речем, око. Във време, когато Европа уж се бори срещу американските ГМО-та лентата с надпис “JE SUIS N.N.”, “I AM N.N.” и т.н. следва да се полага върху действително липсващо око. Клиниката на специалиста от Великото Херцогство осигурявала почти безболезнено (не по-мъчително от правене на пиърсинг) изваждане на окото – дясно или ляво, по желание на клиента.

И тръгнаха по улиците на Европа мъже с кожени превръзки върху автентично извадени очи. Келешаров разшири производството на такива превръзки, като откри дъщерни фабрики във всички страни от Шенгенското пространство, което отвори пътя на родината му към присъединяването ѝ в този недостъпен за нея до този момент клуб.

А пионерът, първопроходецът, изстрадалият своя цивилизационен европейски избор наш герой N-чо N-чев потъна в забвение, обезличен от анонимното N.N. Хиляди, стотици хиляди узурпираха самоличността му, като се самопровъзгласиха: “JE SUIS N.N.”, “I AM N.N.”

Училище в Харманли, 15 септември 2020 г. Учителят проверява списъка с първолаците:
- Мустафа Ел Екх Зери...
- Тук!
- Ахмед Ел Кабул...
- Тук!...
- Кадир Сел Осман...
- Тук!
- Мохамед Енд Арта...
- Тук!
- Мих Аилма Нев...
Никой не отговаря.
- Питам отново. Мих Аилма Нев...
- Сигурно съм аз, но името ми се произнася Михаил Манев...

☺

Един етиопец спирал на улица в Берлин пешеходци, за да изкаже благодарност на германския народ за топлия прием, но всички се оказвали чужденци, затова попитал един дюнерджия:
-Абе къде са германците?
- Как къде? Те са на работа...

☺

Директорката на зоопарка е в отпуск, когато получила СМС от заместника си:
“Маймуната умря! Да поръчаме ли друга или да чакаме да се върнете?”

☺

В чудния свят на семейните:
- Мили, прескочи до магазина!
- Скъпа, в такъв дъжд дори куче на улицата няма да изпратиш!
- Господи, отивай без кучето!

☺

Минало незабравимо:
Мъж се оплаква на приятели:
- Криза е. По-рано си живеех като балканец - имах пълни джобове и три жени. А сега съм като европеец - една жена и три кредита!

☺

Знаете ли, че:
Делфините наистина са много умни същества. Някога да сте виждали делфин с ипотечен кредит?

☺

В света на науката:
Британски учени са установили, че първата страна, в която отива Дядо Коледа, е Китай... за да натовари оттам всички подаръци.

☺

- Какво е глобализация?
- Това е, когато богати китайци пътуват до Италия, за да си купят дрехи, произведени в Китай.

☺

Младо момиче се прибира късно вкъщи.
- Кате, миришеш на цигари! - казва майка й.
- Татко току-що ме целуна.
- Но баща ти не пуши!
- Той не, но секретарката му пуши.

☺

Шефът се обажда на секретарката:
- Извикай ми веднага колата!
Секратарката се обажда на началник гаража:
- Бързо таратайката на шефа!
Началник гаража вика шофьора:
- Бързо при нашия шебек с возилото!

☺

Приказка:
Имало едно време един принц. Той бил толкова грозен, че Пепеляшка си тръгнала от бала в девет и половина.

☺

Седят двама и се черпят. Единият взел да откровеничи:
- Помниш ли, че тебе в стария квартал ти обраха апартамента?
- Помня.
- Аз имах пръст в това. А спомняш ли си, че те съдиха за измама?
- Спомням си.
- Пак аз се бях намесил.
Тогава вторият му казва с досада:
- А помниш ли, че ти се роди син преди две години?
- Помня.
- Е, тогава пък аз се намесих...

☺

Учител:
- Вашият син е много зле с географията!
- Голяма работа. С нашите доходи няма да стигне далеч.

☺

В чудния свят на семейните:
Търся вълшебница... с разказвачка на приказки вече съм живял!

☺

Разговор между габровци:
- Абе, скъпи, ти ново пакетче чай ли си използвал?
- Ами то на старото се скъса конецът, скъпа...
- Е толкова ли не можа да го вържеш на възел?

☺

Женско сърце:
Когато той спря пиенето, тя започна да обръща внимание на другите му недостатъци.

☺

Знаете ли, че:
Жените не искат много освен внимание, гушкане, секс, пространство, храна, обувки, паролите ти, кредитните ти карти, живота и душата ти...

☺

Малки държавни хитрини:
От МВР току-що съобщиха, че телената ограда за 8 000 000 евро вече е пусната в експлоатация, паралелно обаче е приет и закон за хранене на сирийските бежанци само със свински деликатеси. Примерно меню:
За закуска шкембе чорба, за обяд свинско с кисело зеле, следобед сандвич със свински пушен бут, а за вечеря свински ребърца на дървени въглища. Ефектът е бил поразителен - всички потоци от сирийски бежанци са се пренасочили към Гърция и Италия, където хранят основно с риба и кашкавал!

☺

Модерни времена:
Снощи гледах поред всички TV канали и установих - единствените хубави канали са тези с порното. Няма стрес, няма политика, няма бежанци, няма убийства. Хората се обичат постоянно и на всеки 20-30 мин. има щастлив край.

☺

Чукча е ловец. Лежи в затвора заедно с един мужик.
Мужикът:
- За какво лежиш?
Чукча:
- Убих бяла мечка. Дадоха ми две години. А ти?
Мужикът:
- Убих жена си. Дадоха ми осем години.
Чукча:
- Осем години?! И за какво? Че там има само една шепа вълна!

☺

Македония над всичко:
Потоп. Плава Ной в ковчега седмица, втора... Свършва потопът. Гълъба носи клонката. Суша. Радост. Намира Ной сушата и пуска всички животни на брега, и сам слиза със семейството си.
И изведнъж отнякъде притичва един македонец, крещейки:
- Жена, деца, бързо, циркът дойде!

☺

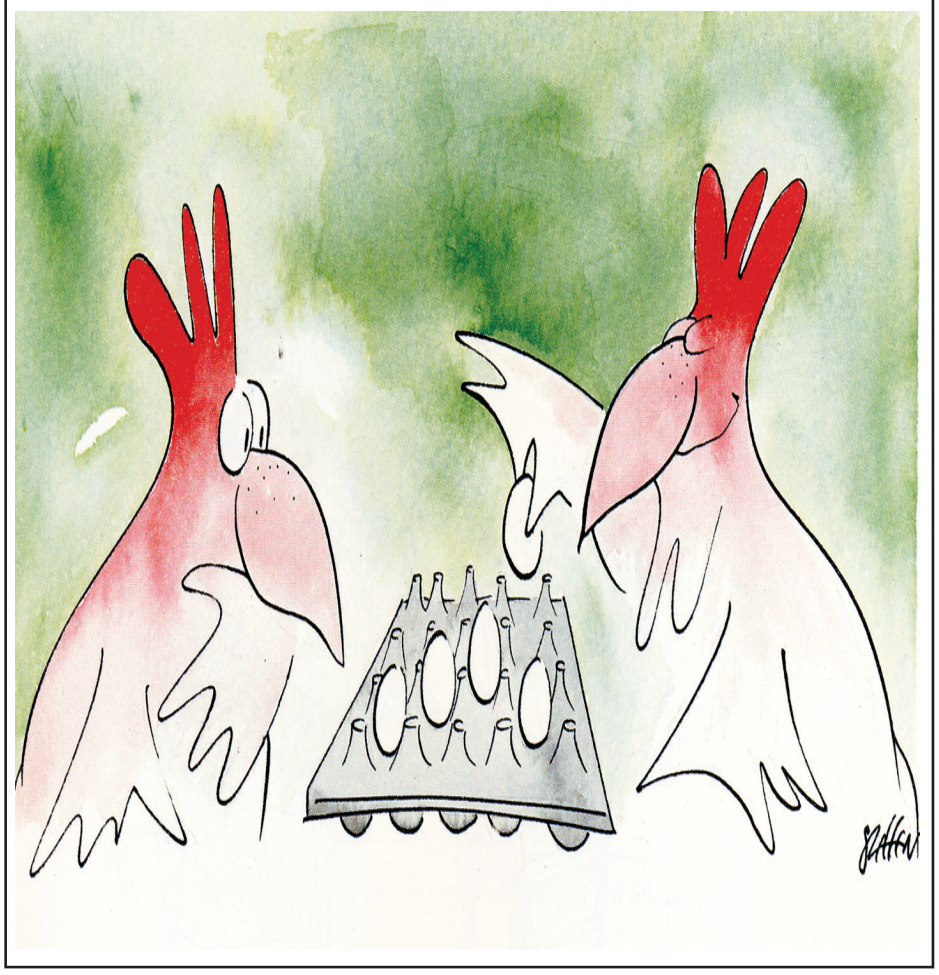
Модерни времена:
- Скъпи, аз съм жена! Аз не трябва да бъда силна и да решавам всичко за двама ни. Ако и ти не си способен на това, нека си останем приятели и да си намерим мъже.

☺

Двама си говорят на следобедна бира:
- Ти знаеш ли, че в Германия е много готино?
- Защо?

ЕВРОКЛАСИЦИ

Стифан ЯНОВСКИ - ГЕРМАНИЯ

- Ми там със ставането пиеш шампанско. После секс. После на обяд пак пиеш и после пак секс до вечерта. За вечеря пиеш още една бутилка и после пак секс.
- Ти бил ли си в Германия?
- Не, жена ми беше.

☺

В чудния свят на пазарното стопанство:
Съпругът:
- Виж, скъпа - криза е. Трябва да ти кажа, че вече който поиска секс - ще си плаща. Да се разберем: за десет лева на спалнята, пет на дивана и три на мокета.
Тя веднага вади десетарка и му я подава.
Той:
- Ама ти май наистина не осъзнаваш, че сме в криза и трябва да сме по-скромни в желанията си. Веднага се хвърляш на най-скъпото - спалнята...
Тя:
- Ха, каква спалня бе, фантазьор - три пъти на мокета и кинта ресто!

☺

Тъщата си е тъща:
- Мамо, наистина искам да се омъжа за Иванчо. Страхотен е - не пуши, почти не пие, има хубава работа, самостоятелен е, много умен, просто няма нещо, което да не ти хареса в него!
- Ох, не знам, моето момче... Не знам...

☺

Из женски форум:
“Прегледах му всичките дрехи и колата и нито един косъм не открих. Мръсника му с мръсник, сигурно с плешива ми изневерява.”

☺

Една от загадките на живота:
- Как е възможно мъжът който според тъщата ви не е достоен да се ожени за вашата дъщеря, изведнъж да стане баща на най-умното дете?

☺

Всеки ден се правят открития:
Вече разбрах! Семеен живот е когато лежиш, ядеш и гледаш сериали с човека, с когото преди си правил секс...

☺

Дядо решил да провери дали бабата чува добре.
- Бабо, чуваш ли ме? - попитал той отдалеч, но отговор нямало. Доближил се той и пак попитал:
- Бабо, чуваш ли ме?
И този път отговор нямало.
“Брей!” - рекъл си старецът, този път отишъл съвсем близо до нея и пак попитал:
- Бабо, чуваш ли ме?
- За трети път ти отговарям, да, чувам те!

☺

Модерни времена:
На дванайсет години е и пише статуса си във фейсбук:
“Пия, за да забравя.”
“Какво да забравиш? Таблицата за умножение ли?”

☺

Българско значи висококачествено.
Пешеходците пресичат на принципа:
- На зелено – премини, на червено – притичай!

☺

Приятел ром казва:
- Мечтайте правилно! Когато бяхме деца, комшийските момчета мечтаеха да станат космонавти, а аз да карам боклукчийски камион...
Е, днес аз работя в Чистотата, а те си останаха неудачници!

☺

– Разкажи ми за хобито си!
– Обичам да наблюдавам отровни змии в дивата природа. Нищо не може да се сравни с този голям риск, да ги наблюдаваш отблизо и да осъзнаваш, че всеки момент могат да те ухапят.
– Ти работиш само със жени, нали?
– Как позна?

☺

След непрестанните успехи на родния футбол:
Видове дървета в България:
- широколистни
- иглолистни
- футболистни...

☺

Съседката коментира:
Наистина ме вбесяват публикации на тема “Десет грешки на жената в леглото.” Жената в леглото може да има само една грешка - не този мъж!

☺

Директор на голяма фирма пита новия персонален шофьор:
- Каква е вашата фамилия?
- Андрей.
- Това ли е фамилията ви?
- Не, името.
- Не ме разбрахте, питам за вашата фамилия. Аз се обръщам към моя шофьор само по фамилия!
- Вие няма да ползвате моята фамилия, казвайте ми Андрей.
- Слушай, момче, ти глупав ли си? Питам те още веднъж - каква е фамилията ти?!
- Добре, фамилията ми е Любими!
- Да тръгваме, Андрей...

ПЕГАС®

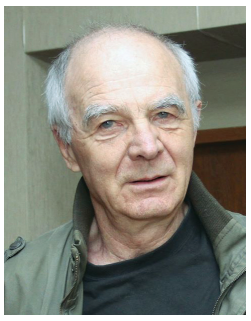
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015, БРОЙ 221

От редактора

Героизъм за един султански хамам

Борис ДАНКОВ

Чутовен героизъм бил проявил кметът на Бургас Димитър Николов, като отклонил от общинския бюджет на морския град хиляди левове, за да бъдат бастисани Бургаските минерални бани, а на тяхно място да бъде построен и разкрасен с ориенталски рисунки и други излъскани салтанати хамамът на Сюлейман Великолепни. На неистовите хвалебствия, отправени от Вежди Рашидов към бургаския градоначалник по време на откриването на "впечатляващия комплекс" миналата седмица, несменяемият кмет на ГЕРБ отговаря до немай къде скромно (Виж информацията в подлистника на "Пегас"), че това било само един "жест на историческа мисия към държавата", а "съвместната дейност" с Министерството на културата (Разбирай с Вежди Рашидов) вдигала самочувствието (на кого - на Димитър Николов или на българина?!), че сме били "наследници на една изключително богата антична история".

А за какво иде реч всъщност? Ами за едно наистина антично място, станало известно още 1000 години преди Христа като светилище на Трите нимфи, а по времето на римския император Траян (98 - 117 г.), наречено Аква Калиде. Тук през IV в.пр.н.е. е летувал Филип II Македонски. Антично място, назовано по-късно Термопол, където през 708 г. хан Тервел разгромява византийския император Юстиниян II. Най-после едва през 1562 г. в Аква Калиде спира турският султан Сюлейман I, който тук излекувал своята подагра и заповядал на мястото на римските терми да бъде построен султански хамам.

През 2012 г. Вежди Рашидов като министър на културата решава да бъде възстановена тази "османска светиня". За целта той осъществява поредица от контакти с турската фирма "Доуш Холдинг". Така в началото на същата година заедно с шефа на фирмата Гьонюл Талу и кмета на Бургас Димитър Николов подписват... тристранно споразумение за "сътрудничество", според което "Доуш Холдинг" предоставя "безвъзмездно" половин милион лева за изграждане на хамама на Сюлейман I. По-късно, в началото на март с.г., по време на срещата си с кмета на Истанбул Кадир Топбаш в София, Бойко Борисов огласява решението любимото място на Сюлейман I да бъде превърнато в... музей. По-точно - в светиня на сатрапа на българите, който има определена заслуга за тяхното ислямизиране по време на "турското присъствие". Ама че герой е Димитър Николов!

IN MEMORIAM

Прощаване с Цветан Начев

Иван ГРАНИТСКИ

Отиде си и Цветан Начев. Онези, които го познаваха отблизо знаят, че той беше необикновена личност - смел, с непоколебим характер, истински патриот, работил за Отечеството самоотвержено и безкористно десетилетия наред.

Ако говорим за неговата поезия (издателство "Захарий Стоянов" издаде пет негови стихосбирки - "Кокичета зиме", "Кокоша слепота", "Очила за цвят", "Душа под душа", "Насрещен вятър"), най-точната формулировка е - изящна простота. Какъв е лирическият свят на Цветан Начев? Светът на чувствителния човек, попаднал в навалицата на едно безумно време, когато се взривяват традиционни човешки ценности. На грубостта и насилието, на фалша и демагогията, на пошлостта и цинизма поетът противопоставя нежността и любовта, искреността и доблестта, вътрешната светлина на вечните човешки добродетели.

Поезията на Цветан Начев се чете с лекота. Сякаш се разхождаме из чиста и облъхната от доброторна светлина градина. И с лириката си, и с огнената си публицистика (десетките телевизионни изяви, интервюта и антрефилета) Цветан Начев атакуваше политическата апатия и цинизъм на прехода.

Ако трябва да намерим една дума, която да характеризира този удивителен човек, то това без съмнение беше Съпротива. Мир на праха му!

ГАЛЕРИЯ

Любен Генов показва „Водни хроники"

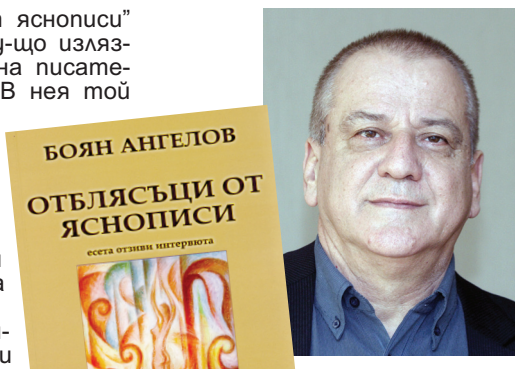
Художникът Любен Генов е подредил в столичната галерия "Артур" най-новата си изложба, озаглавена "Водни хроники". В нея известният живописец и шеф на СБХ е събрал своя "цветен разказ за силата на водата". В своите абстрактни живописни творби Генов изследва различните състояния на водата и "многоцветното чудо на водните метаморфози". С невероятната игра на багри и проблясъци от светлина, с хладината на отсенки и мимолетни отражения талантливият живописец показва "вечните хроники на водата".

Това е шестнадесета поред изложба на художника и второ негово представяне в столичната галерия "Артур". През 2012 г. пак там той показа своите "Вариации". Миналата година пък в галерия "Сезони" се представи с колекцията "Акустичен пейзаж", за която известната изкуствоведка Пламена Димитрова - Рачева определи като "тържествуваща цветна абстракция", изобразяваща "връзката на човека с природата и Вселената".

Любен Генов е възпитаник на Средното специално художествено училище в Троян, а по-късно - дипломант на частната художествена академия "Жул Паскен", специализант на университет "Епископ Константин Преславски". От 2001 г. е председател на Съюза на българските художници.

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Боян Ангелов издаде „Отблясъци от яснописи"

"Отблясъци от яснописи" е озаглавена току-що излязлата нова книга на писателя Боян Ангелов. В нея той е събрал свои публицистични статии ("Отблясъци") и рецензии ("Яснописи") за писатели и поети, както и свои интервюта за печата.

В своите публицистични статии писателят обръща поглед към светлите страници на българското Възраждане, пише за миналото на родното му Панагюрище; за сравнително малко известното печатарско и книгоиздателско дружество "Промишление" (1870-1876); за незаслужено забравения възрожденец Сава Радулов (1817-1887); прибавя щрихи към литературно-критическия портрет на д-р Кръстьо Кръстев (1866-1919). Пише остро и критично за класацията "Великите българи" на БНТ и "псевдошоуто", станало част от една целенасочена кампания за обезличаване на нацията ни; обявява се в защита на духовни светини, в отстояване авторитета на българския учител и пр.

В "Яснописи" са включени рецензии за книги на Дора Габе, Матей Шопкин, Христо Черняев, Григор Чернев, Славимир Генчев, Йордан Атанасов, Ивайло Диманов и др.

Интервютата са посветени на "пътищата и надеждите" на СБП, чийто председател е Боян Ангелов от юни 2014 г.

ФАКТ БЕЗ КОМЕНТАР

Вежди Рашидов хвали „героизма" на бургаския градоначалник

Неистови хвалебствия е изсипал министърът на културата Вежди Рашидов по адрес на кмета на Бургас Димитър Николов при състоялото се миналата седмица откриване на тъй наречения комплекс "Аква Калиде" (Хамама на турския султан Сюлейман Великолепни). Ето дословното обръщение на Рашидов към градоначалника на морския ни град по време на организираното по този повод шоу, в присъствието на консула на Турция г-н Ниязи Еврен Акойл:

"Героизмът на кмета Димитър Николов е, че тръгнахме от нищото. Първо намерихме малко общински пари да започне проучването на археологията и след министерството малко помогнахме, аз успях да намеря и спонсор и така събрахме половин милион лева, с които успяхме да реставрираме най-голямата, видимата част..."

Кметът на Бургас Димитър Николов (вляво) в компанията на Вежди Рашидов и турския консул Ниязи Еврен Акойл по време на тържеството в Аква Калиде

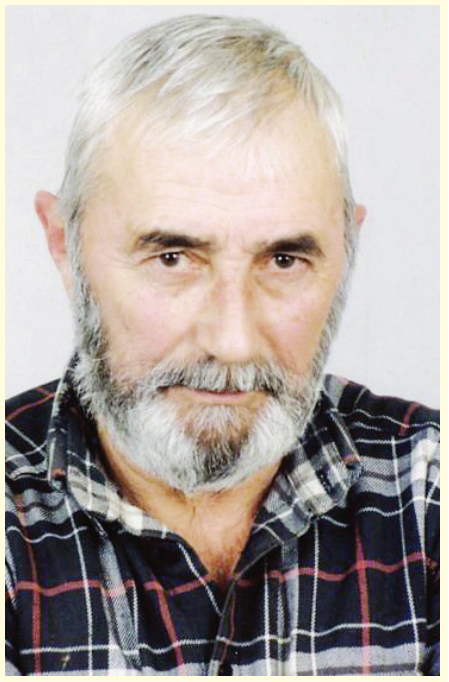
Ето и отговора на кмета Димитър Николов на поздравленията от Вежди Рашидов

"Това е един жест на историческа мисия към държавата, защото по този начин, с тази наша съвместна дейност с Министерството на културата, ние вдигаме самочувствието, че сме страна, регион и населено място, наследници на една изключително богата, антична история. И това го доказваме..."

По време на шоуто свой концерт в емблематичния хамам е изнесла певицата Деси Добрева.

Белетристика

Миниатюри от Стоян Бойчев

***СТОЯН БОЙЧЕВ** е автор на шест романа и няколко сборника с разкази и новели; негово е и онова малко разказче (случка), където баба му ниже герданчета от разноцветни мъниста за своите внучки. Мънистата тя купува с пресни яйца от Урука, който е и амбулантен търговец с две кошници. Чудно хубави герданчета излизат от разноцветни мъниста - червени, жълти, зелени и сини мъниста! Повлиян от този творчески пример на своята баба от Еленско, Стоян Бойчев продължава да ниже разноцветните си "щрихи", които, надява се, ще заплете в по-голям гердан. Тези неща тук са от тях.*

Отблясъци

Имаше в живота си няколко такива случаи, които галено наричаше "моите оазиси". Обичаше да се връща там, колкото повече остаряваше - толкова по-често.

А може би това не бяха действителни случаи, а той просто ги е сънувал или е прочел някъде нещо подобно. А пък и не беше станало кой знае какво?... Едно цяло лято мечтаеше да отиде т а м, в онзи непознат и далечен свят, отвъд широкото поречие, отвъд къдравите хълмове, отвъд неясните очертания на голи бърда, където винаги в ясен ден, малко преди пладне, блясваше още едно слънце, истински протуберанс. И бушуваше, и блестеше там с часове...

Мечтаеше в ония далечни години, че ще се надигне някой ден - та там. За един ден ще стигне. Ала не тръгна. Реши, че това ще стане по-късно. А кога?... И мина много време под знака на тази неясна мечта, както често се случва.

И посети това не особено далечно село след много години.

И установи, че о н о в а е било някогашното селско училище, с две класни стаи, с четири големи прозореца, обърнати на югозапад, отразявали обедното слънце, а сега - руина, запустяла, ослепяла сграда.

И му се доплака.

Трябвало е кракът му никога да не стъпва тук.

Думата на бай Ангел Тодоров

Не се наемам да изброя анекдотите, в които е замесено името на Ангел Тодоров. Ала още тук ще отбележа, че това широко присъствие е породено от измислени или полудействителни случки - смешни и печални, ала повече печални. Дело са на приятели и полуприятели на добродушния бай Ангел...

Като минеше към редакцията на вестника, където работех - надничаше подред - така, да се видим и поговорим, драги колеги.

Бяхме на зор, в такова време на човек не му е до приказки - трябваше ни нещо много важно, нещо като гвоздей на броя, а време - никакво.

Бай Ангел приближи - възпълен, нисичък, с къси крайници, почти квадратен, усмихнат; и този път с черен, официален някога костюм, вярно, с лекета по ревера - сложи ръка на рамото ми, все тъй добродушно усмихнат...

Казах му, че вдругиден по същото време трябва да го имаме творението му.

Беше вече при вратата и през рамо рече:

- Ще го имате!

Колегите ми изразиха съмнение. Един раздразнено каза, че трябва да извадим от портфейла стар материал, не го ли знаем бай Ангел, Тодоре?...

Не го знаем.

Дойде навреме, с папка под мишница, светнал целият като пълна месечина.

Кръжец

Някак незабелязано и ненадейно и за самия него беше се преобърнал от млад, вярно, смятан за талантлив, в зрял (стар?) и много знаещ писател. Край него се беше оформила групичка, нещо като кръжец, който имаше време и място за сбирките си - всяка първа сряда на месеца, в 6 часа вечерта, на кафе или малка водка в кварталното заведенийце "До бряста". Ставаха много хубави беседи. Сладки. Повече говореше той. Четеше предварително произведенията на своето обкръжение, които се появяваха тук-там във вестниците; и за голяма радост успяваше да публикува тези свои впечатления в няколко достъпни издания.

А те бяха хубави думи, закачки, с премерени похвали и оная леко назидателна загриженост за бъдещия път на младия човек - кажи го - спойката, лепилото на кварталния литкръжец... Да, но един ден, като оглеждаше изрезките от публикациите си, събрани в прилична папка, надписана "Млади автори", откри нещо, което самият той знаеше, но предполагаше, че други не го знаят - нито една конкретна бележка, нито едно що-годе категорично изискване. И беше създал условия на онзи тип... на онзи доктринер. Той ще ме учи мене...

И започнаха "сериозните" беседи. Първо намаляха участниците в месечните срещи; сетне се разредиха сбирките - първо на два, а посетне на три месеца. Сега в "До бряста" много рядко може да се види старият опитен писател пред бяла мраморна масичка, а до него - младо момче внимателно го слуша - мило, румено личице...

Дали всичко ще започне отново?

Реставрация

Беше се борил и живял като спартанец.

И като спартанец напусна този свят - самоуби се със законно притежаван пистолет ТТ. Не можа да понесе връщането на капитализма.

Неговият другар, не по-малък спартанец, постъпи по съвсем друг начин. Каза си: "Щом е тъй, нека тъй да е. И няма ли да е по-добре НИЕ да бъдем, а не ТЕ..."

И се върна това, против което се беше сражавал на младини. И заживя щастливо човечецът, и не само той, а цялата му рода, народена за половин век и нещо отгоре.

Живот.

Песен

Покойницата, скръстила ръце на пъпа, притворила тънки, нежни като ципици, почти прозрачни клепки, беше загледана в себе си и не виждаше двете си дружки, седнали на ниски столчета до стената. Беше й добре в прегръдките на едър, топчест, ален и дъхав божур, който я обграждаше отвред; на мраморножълтото лице, което жените виждаха отстрани, в профил, беше изрязана като с ножица тиха, непобедима, едва-едва просветлена печал. Вощениците, забодени в паница с пясък, люлееха по стените и тавана на долницата разкривени сенки.

Дружките на покойницата, и двете нейни връстнички (едната - суха и висока, личи си, приведена в плещите, другата - ниска, пълна и мека наглед) щяха да стоят цяла нощ до главата й, да я пазят котка да не я прескочи. И да си поговорят мълком...

Като направиха текезесето, Кръстина (така се казваше мъртвата) стана звеноводка, на блока я избраха, всички жени вдигнаха мотиките. Силите си не знаеше, пустата Кръстина. Ала и тя като всички закопа младост и сили долу на Лъга, на големия блок, на нивата, която сякаш няма край; та и в големите шатри на стопанския двор остави част от силите си, че и във фермата за двеста черношарени крави, че и в долния агрегат "рибена кост" - Божичко мили, всичко туй разграбена и разнесено днес до шушка!...

В долницата беше задушно. Ниската стана и с бавни, предпазливи движения, сякаш се боеше да не събуди мъртвата, отвори прозореца. Нощта беше будна, ведра, и тоз миг надникна - разлюля с дъх колебливите пламъци на вощениците. Чу се славей - чиста, ясна, мъчително сладка песен.

- Помниш ли как пееше? - каза ниската и се отпусна с пъшкане на трикракото столче; гледаше мраморностуденото лице на мъртвата. - Нали помниш Ягодичината песен... Нея обичаше, и какъв глас имаше, пустата му Кръстина... като ей този славей...

Събудена и ободрена от нощната хладина, навлязла ведно с дъх на росен репей, който растеше под прозореца, високата подхвана с тих, сподавен, треперлив глас удавена от сухи сълзи песен-оплакване:

Защо ни, Кръсто-Кръстино,
не викна,
и ние след тебе да тръгнем,
както сме, Кръсто-Кръстино,
вървели,
че колко сме, Кръсто-Кръстино,
остали,
всичките слепи и сакати...

И дълго се носи откъм ниската долница, осветена от колеблив пламък, чиста, монотонна, изстрадана песен за отминали дни - простичък разказ за забравена радост и мъка.

А славеят отдавна бе замлъкнал.

Среща

В градеца, където той беше живял и работил дълго време и където не беше ходил от 20 години, стори му се, че е попаднал в свят само от старци. Млади лица не познаваше, смътно различаваше старците - ония някогашни млади лица, с които беше работил и живял...

А дали и те го помнеха?

Едва ли. Мълком го отминаваха.

Само една забързана бабка, суха и скоклеста, мълчаливо застана на пътя му. Огледа го от главата до краката. Нищо не рече. И щом разбра, че и той я позна - отстрани се и бързо продължи пътя си.

Да казваме ли, че сърцето му се надигна, затъкна го и той онемял, блъскан от минувачите, дълго гледа след отминаващата старица.

Два дъба

В квартална градина, заложена от добър инженер още в началото на двадесетия век, когато многострадална България на вълни, на вълни посреща прокудените си чеда, когато в североизточния ъгъл на това празно място възниква скромна бежанска църква, наречена "Света Троица", дала по-сетне име на целия нововъзникнал квартал, тук, сред засадени в редички млади явори и кестени, че и различни декоративни храсти, се издигали две великолепни, рядко срещани в Софийското поле дървета - два млади дъба. Кой ги е посадил, или те са останали от някогашна дъбова гора по тези места - никой не може да каже.

Едно е ясно: вън са от всякаква подредба, самотни и недостижими със своята сила и великолепие. Под могъщите им клони е сянка и само есен тук се сипе едър жълъд; дънери - двама души не могат да ги обхванат; кора - като напукана в суша блатна земя; расови и клони - възлести, с размери на цели самостоятелни дървета, сплетени във великолепни корони, докоснали с разперени пръсти сини небеса... великолепна, великанска сила, изригнала сякаш от коравата земя...

В празничен ден тук гъмжи от хора.

И никой не дига глава.

Самодивско хорище

Беше свикнал да "експлоатира" спомените си. Знаеше, разбира се, че това е от възрастта. А беше полезно и в работата му - в книгите, които издаваше напоследък, заживя лека, почти сладка тъга, която той наричаше Паустовска, и някъде даже беше писал, че руският писател е близък на сърцето му...

И този спомен не избледня през целия му живот: вечер, виолетови сенки, смълчана букова гора, тих ромон на водица, цедена през ланска шума, широка, бавно помръкваща игликина поляна... А дали това беше сън?... Идеха тихо - боси, в бели премени, и завиваха хоро, хванати за ръце...

Дълго се съпротивляваше на желанието си да отиде там още веднъж. Знаеше, че в природата настъпват промени, неизбежно е, но това, което намери там, го стъписа.

Ни следа.

Оголени хълмове, грубо струпано товарище от дебели букови трупи, разорана и разгазена от едри грайфери на трактори и камиони земя, дъсчен някакъв навес, килнат. И печални, изцъклени небеса.

Никола ИНДЖОВ:

В интелектуалния свят настъпи трагично разделение

...То се създава по телевизиите с небивалото нашествие на хлевоусти социолози, на безсрамни политически анализатори и богослови фарисеи - смята известният писател и преводач

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

НИКОЛА ИНДЖОВ** е роден на 30 септември 1935 г. в Бургас в семейството на бежанци от Беломорска Тракия. Детството му преминава в Созопол и Гюмюрджина (днешна Северна Гърция), юношеството му - в Хасково. Завършва икономически техникум, следва икономика във Варна, учи испански език в Хаванския университет. Автор на повече от 30 книги - поезия, проза, публицистика и есеистика, сред които: "Предчувствие" (1959), "Пътища и любов" (1964), "Дългосвет" (1970), "Избор на звезда" (1988), "Останали стихотворения" (1999) и др. - поезия; "Попътна повест" (1981), "Възречени от Манастър" (2001), "По следите на норвежеца" (2009) и др.; "Сантиментален марш". Книга за СССР (1970), "Кубамар". Книга за Куба (1974), "Пее среднощ, призори плаче", "Книга за Америка" (1991) и др.- публицистика и есеистика. През 2015 г. - "Едни и същи думи" - стихотворения (библиофилско издание), "Вятърничав скитник" - стихотворения, романът "Душа на друг човек". Носител е на престижни литературни награди, сред които: Награда на празника на поезията (1961), Награда от Съюза на съветските писатели (1967), Националната Ботевска награда (2001), Награда на СБП за най-добър роман (2001), Награда на СБП за най-добра публицистична книга (2005), Орден "Кирил и Методий" с огърлие - за особени заслуги в развитието на българската култура (2006), Национална награда за патриотична поезия "Георги Джагаров"(2008), Почетен гражданин на Бургас (2010), Награда на Съвета на европейската научна и културна общност "Златна книга" за принос към българската култура (2012), Национална награда "Никола Фурнаджиев" за цялостно творчество (2013).

- Как се чувства един творец на осемдесет години?

- Нека да отговоря със стихове, които написах, когато бях тридесетгодишен:

"Последен съм, но съм и пръв,/живея още, още светя!". Половин век от тогава насам... Остарявам и още си мисля, че човекът наистина е "дългосвет" - така някъде в България наричат неовехтелите старци. Но докато и аз да стигна до днешния ден, разпадът на личността в съвременното общество засегна моето етапно за българската литература поколение, което при появата си навремето бе посрещнато с идеологическо подозрение, след това конюнктурно бе наречено "априлско", а сега - пак конюнктурно - е подложено на обществено порицание и дори на естетическо отрицание. Не без участието на някои от нас, които решиха да се разграничат от "мъртвото време" и побързаха да му отслужат "панихида"... И макар че сме от една и съща творческа генерация, не сме от една и съща нравствена порода, както изглеждаше в началото. Така че приключвам живот и дело в такъв психологически момент, когато отказът от идеала се превръща в облага, а верността към идеала изглежда като участ на неудачник. Говорим си често с един приятел на чаша водка, че в края на краищата се видя кой какъв е. Но ако това е снизходителна кръчмарска интерпретация на гражданското поведение на някои наши връстници, в интелектуалния свят настъпи трагично разделение в схващанията за човека и за литературата като история на човека. Не е случайно, общественото мнение се изроди, то се създава по телевизиите с небивалото нашествие на хлевоусти социолози, на безсрамни политически анализатори, на богослови фарисеи, с лицемерна благотворителност за болните, с притворно съчувствие към бедните... Всичко това е резултат от действията на отчуждени от народните въжделения правителства, на злокачественото състояние на държавния разум в най-бедната страна на Европейския съюз.

- Антифашистката тематика присъства неизменно в твоите творби...

- Да, например в романа "По следите на норвежеца" разказвам за един зловещ експеримент на нацистите - създаването на "чиста арийска раса" по тайната програма "Лебенсборн", т. е. "Животворен източник". В романа "Душа на друг човек" описвам спасяването на неколцина деца на ония 12 000 беломорски евреи, които през пролетта на 1942 година бяха депортирани към нацистките концлагери. Бях невръстен свидетел на насилственото им отвеждане и може би заради това написах предговор под заглавие "Чеда на всички народи и жертви на всички диктатури" към един от антифашистките романи на Анжел Вагенщайн, този предговор бе публикуван в Москва, Пекин, Ню Йорк. Подтикът към антифашизма предопредели много мои страници. В зряла възраст съставих и преведох от испански език антологията "Потеклото на светците" - стихове на съвременни латиноамерикански поети, загинали в наше време в съпротивата на своите народи срещу профашистките военни хунти в Южна Америка. Сега подготвям по моя селекция и в мой превод ново българско издание на поезията на Пабло Неруда, в нея има отблясъци от световния антифашизъм. Да, истина е, отношението ми към фашизма се породи още в детството, когато любимият ми учител бе арестуван от фашистката полиция в класната стая. Бях в първо отделение в българското училище в Гюмюрджина, 1943 година... Ако е имало герои в моя живот, това бяха антифашистите, но те вече са мъртви - и безсмъртни. Недостъпни дори за мечтата да приличам на някого от тях. Но фашизмът остана, трови душата ми така нареченият "обикновен фашизъм", който се появява навсякъде по света - и в София, нали си виждал озверения Луков-марш...

- Ти поставяш темите за миналото, за патриотизма. Днес, когато ни насаждат непрекъснато глобализъм, европейски ценности, а националното се възприема като национализъм, смяташ ли, че това са актуални теми?

- Актуално е противоречието между националния и социалния идеал. Прокламираните икономически цели като например създаването на средна класа не могат да заместят дирижираното отдалечаване на младите поколения от философията на трите велики общочовешки принципа -свобода, равенство, братство. От парламента и от президентството на българския народ патриотизмът се вменява като антиевропейско поведение. Това са коварни политически постулати, изпълнени с лъжи и измами. Аз съм патриот, без да съм против европейското развитие на България. Тук навярно оказват силно влияние родовите натрупвания в ориста ми на потомък на бежанци от Беломорска Тракия. Географските координати на живота ми са Созопол, Бургас, Гюмюрджина, Хасково - средоточия на хора, останали извън пределите на изконното отечество, но съхранили го в пределите на личността. склонни да възприемат духовността като същност на индивида. Знаеш ли колко много книжовници има измежду беломорските тракийци, колко театрали, художници, композитори? И колко учени с академични звания?

- През тази година излязоха две твои юбилейни стихосбирки - "Едни и същи думи" с подзаглавие "Останали стихотворения" и "Вятърничав скитник". Как избра стихотворенията, които да включиш в тях?

- Е, натрупах опит в изданията и преиздаванията на мои книги, често се шегувам, че написах повече, отколкото трябваше, но много по-малко, отколкото ми се искаше... Придържам се към схващането, че избрани стихове не означават събрани стихове, смятам, че сам трябва да подбера отделните стихотворения, които да ме представят и сега, и нататък. Например "Едни и същи думи" съдържа само четиридесет стихотворения и е илюстрирана от моята московска сродна душа Олга Соколовска с фотоси от Сахара, която тя изследва и фотографира. Съчетанието на природната пустиня със стиховете ми, написани в душевната пустиня на епохата, придава особен смисъл и на изображението, и на словото...

- Може ли литературата да бъде коректив на обществото или тя се е превърнала в елитарно изкуство, далеч от проблемите на хората, но и от техните потребности?

- Няколко днешни поколения пропуснаха да прочетат своевременно националната и световната класика, това има много значения, ще отбележа едно особено важно. То е, че световният литературен персонаж представлява паралелно човечество, в което художествените образи имат житейско покритие като пример за следовничество, дори като идеал за личността. Откакто съществува книжовността хората се опитват да подражават на героите на Сервантес, Рабле, Шекспир, Толстой. Кой в моменти от живота си не се е изживявал като Дон Кихот или Санчо Панса, като Хамлет Принц Датски или като Ромео и Жулиета, като Стършел или като Жан Валжан, като Пиер Безухов или като братя Карамазови? Кой българин не се е виждал в бляновете си като Бойчо Огнянов, коя българка - като Ния? Паралелното човечество на литературните герои днес съществува в гибелна среда.

- В този сложен свят ще оцелее ли българската литература?

- Този сложен свят е съвкупност от езикови зони и нашата литература открай време присъства предимно в славянския лингвистичен регион - на руски, украински, белоруски, чешки, словашки, полски, сръбски. В английския или във френския, в испанския или в гръцкия, в португалския или италианския следите на българското художествено слово се губят, а в много случаи същинската книжовност е изместена от конюнктурни издания на нашенски съвременни автори. Уверен съм, че подборът за съжаление се извършва по критерии, които не са само естетически. Например известното "Отворено общество" спонсорира преводи на български книги, лансирани като представителни главно заради политически акценти. В текущия литературен процес някои съчинения могат да минат за авангардни, експериментални, новаторски и пр., но все пак не са емблематични. От съзнанието на съвременника целенасочено се изличават етнокултурните завети на Иван Вазов, Йордан Йовков, Димитър Талев, Димитър Димов. Впрочем, именно произведенията на споменатите писатели не се превеждат за днешния читател в западните европейски държави. Разбира се, причините са много повече. Например угасва световната българистика. След акад. Дмитрий Лихачов, проф. Рикардо Пикио, проф. Роже Бернар не се появяват българисти с висок научен ранг.

- Все пак има ли спасение?

- Да, има, защото съществува българският език - спасител на народността ни. Ето какъв предишен мой текст сложих на четвъртата корица на книгата ми "Едни и същи думи".

"На остров Кондау в Индокитай разговарях с човек, осъден на тригодишна смърт, но спасен с ония събития, които тресяха света през шейсетте години. Такава присъда се изпълнява от палач и лекар. В първия ден на първата година при осъдения идва палачът и му отсича първото прешленче на палеца на единия крак. След него лекарят, спира кръвотечението, лекува раната. Когато раната зарасне, палачът идва пак и отсича второто прешленче. Пак лекарят. Нататък същият палач, същият лекар, в същата последователност. До таза. Пръстите на ръцете. Ръцете до китките. До лактите. До раменете. Човекът не умира, защото лекарят следва палача. Човекът зараства рана по рана. Диша, гледа, говори... Изчислено е, че в последния ден на третата година палачът идва сам. Отрязва езика на осъдения. Никакъв лекар не може да спре кръвоизлива през езика. И човекът най-после умира. Всеки един е осъден на такава смърт, ако му отнемат езика, словото, възможността да говори. Съзнаваме ли ние, че палачът върви по света и един ден ще дойде без лекар?"

Войната на неолиберализма срещу литературата

Нови идеологически глашатаи и политически естети водят организирана война срещу националната ни духовност - в услуга на чужди интереси и домогвания

Панко АНЧЕВ

През последните десетина години изучаването на т.нар. "близко минало", т.е. на периода на социализма, силно се активизира и дори придоби институционален характер: учреди се специален научен институт, към различните университети се организират катедри и научни звена, заети с тази тема, защитиха се достатъчно дисертации, публикува се солиден брой издания, за да бъде вече възможно да се направят някои изводи и оценки. Изучаването на "близкото минало" е почти изцяло от позициите на либерализма и неговата главна цел е да се покаже колко зле е било по време на "соца" и как нищо добро и полезно не е оставил за историята. А констатацията е необходима, за да може при съпоставката на "преди" със "сега" стрелката на отрицанието да се насочи към "преди" и да се подчертае безалтернативността на "сега". Забележете: тази дейност се финансира чрез проекти на чуждестранни НПО-та, със средства от ЕС и, разбира се, от държавата.

Добре, периодът от 1944 до 1989 г. (половин век!) е достатъчно сложен, богат на събития и явления, неоднозначен, за да привлича интереса на изследователите и да им предлага огромен материал за проучвания, анализи и изводи. Никое "сега" не може да се утвърждава, без да се познава непосредственото минало и без да са извлечени необходимите поуки от неговите грешки и сполуки. И ако това е основополагащото начало на специално създадените научни звена, то какво по-добро можем да искаме. Но...

Близкото минало - пълен вакуум??

Няма да правя генерални обобщения върху целия спектър на участващите в тази задача дисциплини на хуманитаристиката. Ще се ограничa с това, което прави литературознанието в "изучаването на близкото минало". Водещите институции тук са в. "Литературен вестник" и НБУ, но към тях се присъединяват (и то активно и примамени от средствата, които могат да заработят) преподаватели от други университети, както и сътрудници на Института за литература към БАН. Над всички обаче звучат гласовете на Михаил Неделчев и Пламен Дойнов - водещи идеолози и глашатаи на неолиберализма в литературознанието.

Литературата на "близкото минало", "литературата на НРБ", а и днешната текуща литература се разглеждат винаги в една и съща схема, опростяваща ги до крайност. След 1944 г. "не се е създало нищо значително. Това е големият дефицит. Аз наричам това епоха на жанров стрес и на тематичен колапс. Българската литература открива като основни жанрове агитката и маршовата песен в поезията, а в прозата - очерка" (Пламен Дойнов). Михаил Неделчев е малко "пощедър" в отношението си към епохата и признава, че тя е родила и трима значими поети: Иван Теофилов, Николай Кънчев и Биньо Иванов. За Михаил Неделчев съм сигурен, че е високо подготвен литератор, образован, познаващ добре българската литература след Освобождението. Той е автор на сериозни изследвания, под неговата редакция са излизали избрани и събрани съчинения на големите ни писатели-класици. За Пламен Дойнов не мога да твърдя същото, но активността му в неговата политико-пропагандна дейност, която за съжаление намира "почва" и видимо влияе върху днешното литературознание (колкото и да се е политизирало и маргинализирало), а и върху обучението по литература в училище, ме кара да го посъветвам да прочете поне речниците на българската литература, където на едно място са събрани почти всички имена на българските писатели.

Селективен подбор

Тогава навярно ще види кои са поетите, белетристите, драматурзите, та дори и критиците, които онова време е създало. Само му подхвърлям, че първите писатели след 9.09.1944 г. са от поколението на 40-те години. А това са Валери Петров, Иван Пейчев, Богомил Райнов, Веселин Ханчев, Радой Ралин, Божидар Божилов, Блага Димитрова, Павел Вежинов. Но те (навярно защото някои от тях са антифашисти и комунисти) не са забелязани от него - камо ли да бъдат признати. Към тях трябва да добавим и утвърдените тогава Димитър Димов и Емилиян Станев и редица още други. Да не говорим за поколението от 50-те и 60-те години. Тук няма да се спирам на това кой, как и защо от старите (наричани тогава "буржоазни") писатели е приел новата власт, получил е признание от нея и е работил за нейното утвърждаване (в това число Димитър Талев и Михаил Арнаудов). Повечето от тях са били искрени. Това е необходимо да се знае и помни, защото е важно и показателно за сложността на процесите.

Но неолибералната схема безотказно се налага, за да се подсили внушението за трагичност и безнадеждност, сполетели българската литература в резултат от едно политическо събитие, довело до смяната на социално-икономическата система. Да твърдиш, че "не се е създало нищо значително" и че 45 години "българската литература открива като основни жанрове агитката и маршовата песен в поезията, а в прозата - очерка", че няма литература или че тя се свежда до три имена, е най-малкото професионално непочтено. Ако не е невежество. А може и двете наведнъж!

Доказателствата на апокалиптичната представа за литературата от времето на социализма на тези "изследователи" са все някакви официални или неофициални указания на партийните органи, уводни статии или изказвания на ръководители на СБП или на отделни писатели за това каква трябва да е литературата и какво да е нейното място в живота на обществото. Или творчеството на посредствени автори, отличавано и насърчавано от държавата и от някои критици. Но в литературния процес участват много и различни по талант, възможности и резултати имена. Историята отсява доброто от слабото. Да я замерваш с късна дата с нехудожествени творби, за да я преиначаваш и изопачаваш, е суетно и недобросъвестно занимание.

През строгата идеологическа цедка

на неолибералните литературоведи все пак се прокрадват още имена, на които те признават талант и им придават значимост: Асен Христофоров, Змей Горянин, Константин Гълъбов, Константин Павлов, Георги Марков, Иван Цанев, Петър Алипиев, Ивайло Петров (но само с "Хайка за вълци"). Комай други няма. Главният аргумент за признаването им е някогашното нежелание на тогавашната "официална критика" да ги хвали, а властта да ги назначава на ръководни постове. По едно време любим писател им беше и Йордан Радичков, но щом се разбра, че е ходил на лов с Тодор Живков, веднага бе разлюбен и разжалван. Ивайло Петров също е ходил на лов с Тодор Живков, но около неговия знаменит роман "Хайка за вълци" се бяха сгъстили тъмни облаци и реакцията на някои тогавашни критици срещу него вече е причина да му се отрежда друго място в историята. Издаден бе специален сборник с критически оценки от онова време ("Хайка за вълци" в българската литература и култура". Сборникът слага на началото на цяла книжовна поредица под показателното заглавие "Алтернативният канон: Творбите". Тя пък е част от научноизследователската програма "Литературата на Народна република България (1946-1990)", реализирана от департамент "Нова българистика" на НБУ), все за да се докаже колко пагубна е била литературната обстановка, как са били нападани непокорните писатели и каква е била тяхната съдба. Но дори и този сборник със статиите в него говори точно обратното. Сериозните критици, а и голяма част от писателите - да не говорим за читателите, оцениха високо този роман, приветстваха го и го изтълкуваха адекватно и по достойнство. Е, дори и тогава не всички мислеха еднакво и не всички имаха един и същ вкус и разбиране за литературата. Но точно това доказва обратното на това, което се мъчат да внушат съставителите на този сборник.

Заличаване на историческата памет

В началото казах, че целта на неолибералните литературоведи е да издадат политическа присъда на времето на социализма, като го лишат от сериозна литература и ярки писатели. Но трябва да уточня, че те имат много по-голяма цел, която ние сякаш не забелязваме и лекомислено пренебрегваме. Неолиберализмът води война срещу литературата, а чрез нея и срещу нацията, с нейната история, традиции и същност. Войната му трябва да приключи с ликвидацията на нацията, с пълното ни обезличаване и превръщане в послушна и безпаметна тълпа. Не преувеличавам. Тя се води на различни фронтове и навсякъде се отнема историческата памет, променят се ценностите, внушават се идеи за миналото, които му противоречат, и така го обезсилват като аргумент на националното съзнание и самочувствие. Никак не са случайни писанията за османското робство, реанимацията на теорията за тюркския, а не славянски произход на българската народност или надигащата се все повече и повече русофобия. Не е случайна тенденцията да се омаловажи значението на Иван Вазов, а и на други наши класици, принадлежащи към реалистичното направление в българската литература. Постепенно от учебния план се изваждат големи писатели - да не говорим за характера и равнището на преподаване на литература и история в училището ни. Той по дух и насаждане на идеи и литературоведски и историософски теории за литературния процес следва "указанията" на "водещите" либерални литературоведи и историци.

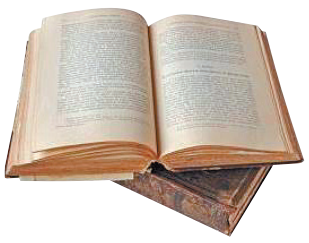
Кастриране на националното

Неолиберализмът почти напълно е обсебил днешното литературознание, оформил е облика му и го е подчинил на своите цели и задачи. Под благовидния предлог, че се предлагат нови подходи и нови начини на четене и изследване на литературно-историческия процес, всъщност се изопачава историческият развой, придават му се акценти, които не са съществени. От него се изключват автори и кръгове, които изразяват и защищават национални идеи, следват националните традиции, противопоставят се на външни влияния или изповядват социални и социалистически идеали.

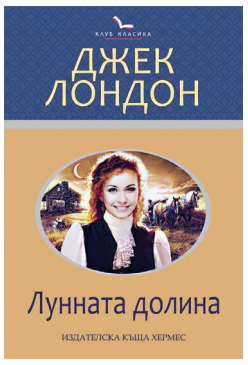
Очевидно е, че такъв подход не се стреми да покаже многообразието на българската литература и сложността в нейното историческо развитие, а единствено да облече в историческо алиби днешни политически тези и практики, да насади веднъж завинаги един определен модел на обществено устройство, да отдели нацията от нейните традиции и от цивилизационната ѝ принадлежност. Колкото и човек да е снизходителен и широк във възгледите си, няма как да приеме, че такъв подход е научен, естетически или дори добронамерен. Неолибералните литературоведи водят политическа война и не бива да си правим никакви илюзии за тяхната съвест и професионална насоченост. Тя неслучайно щедро се финансира от български и чуждестранни НПО-та, като съюзници и съучастници са привлечени и звена от българските държавни университети и институти. А чрез тях и самата държава.

Но който е започвал и водил война с литературата, никога не я е завършвал успешно. Жалко само, че най-много страдат литературата и писателите, чиито рани трудно зарастват, а жертвите са невъзвратими!

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

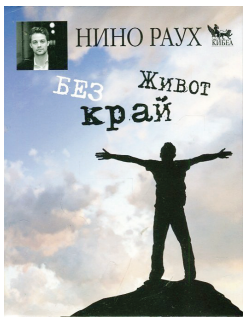
"ЛУННАТА ДОЛИНА" от Джек Лондон е новото заглавие от серията "Клуб Класика" на ИК "Хермес", превод - Валентина Рашева. Романът разказва историята на млада двойка, тръгнала да търси щастието си извън големия град. Саксън и Били са убедени, че градът покварява и огрубява душата и единственият шанс да спасят връзката си е да се върнат сред природата и да живеят така, както са го правили първите заселници. В търсене на своето място под слънцето Саксън и Били срещат различни хора и научават важни неща не само за земята, но и за живота и човешките отношения. За да открият в края на пътя своята Лунна долина - мястото, където мечтите се сбъдват.

"КАКВИ СА УНГАРЦИТЕ" от Янош Лацхфи издава "Рива". Книгата е изградена върху исторически факти, популярни анекдоти, кратки весели или тъжни истории, пословици и поговорки, а също и върху личните наблюдения на автора в някои от страните в Европа. С изтънчено чувство за хумор Янош Лацхфи сравнява унгарските привички и начин на мислене с тези на други народи. Представена е всекидневната Унгария, шеговито, а понякога в приказна форма - лека и забавна разходка из страната на "маджарите", но не да разглеждаме туристическите обекти и музеите, а истинско посещение в "домовете", среща с живота и душевността на хората.

"ДРЕВНИЯТ ПЪТ НА ЧАЯ" от Джеф Фучс излиза в ново издание от "Вакон" в превод на Таня Вронова. Древният път на чая не е просто търговски път, а богато изживяване, наслоило в себе си светове, култури и история. Авторът разкрива недокоснатите тайни на миналото и ни среща с последните пазители на отдавна замиращи традиции през петте хиляди километра на своето епично пътешествие. Древният път на чая се простира от Югозападен Китай през Тибет, Непал и Индия, за да се отправи към сърцето на Азия. През смразяващи виелици и изпепеляващи пустинни температури потайният маршрут шепне своята омайна приказка, а Джеф Фучс я преразказва с опияняваща детайлност.

"ЖИВОТ БЕЗ КРАЙ" от Нино Раух издава "Кибеа". Това е книга за съвсем млади хора, които се съпротивляват срещу съдбата, за способността на човека да посреща ударите, да се бори, дори когато битката изглежда загубена. Към своята лична история Раух е добавил историите и на други деца и юноши, победили рака. Ако има ключова дума в посланието му, тя е надежда. Прикован към болничното легло, той черпи надежда от автобиографията на Ланс Армстронг и мемоарите на скиора Херман Майер. След прочита на тази книга виждаме по-релефно красотата на живота, разбираме колко скъпоценен е всеки миг, всяко Тук и Сега. И най-тежките изпитания не могат да сломят волята и духа на човека, който не иска да се предаде.

Генезисът на китайските йероглифи

В новата си книга Братислав Иванов обстойно представя и тяхното място в японската писменост

"Йероглифите" от Братислав Иванов (издание на "Изток-Запад") предлага задълбочен и широк поглед върху историята и типологията на китайската йероглифна писменост. Книгата е разделена на две части: в първата авторът прави кратък увод в историята на китайските йероглифи с оглед и на функционирането им в японската писменост, а във втората част е включена етимологията на сто китайски йероглифа. Авторът започва своето изследване с изключителен цитат на Ф. Юнге: "Светът е йероглифното писмо на боговете." Йероглифите не са само средство за фиксиране на речта, те и до днес не са загубили качествата си на митограми.

Братислав Иванов отлично познава изследванията, посветени на проблема и различните гледни точки на учените, засягащи същността на йероглифното писмо. Етноцентричният подход и характерният за западния свят фоноцентризъм водят до непълното разбиране на йероглифното писмо. Йероглифите носят образност и символика, които придават на писмената култура много по-обхватен смисъл. Като елементи на визуална комуникация йероглифите могат да изразяват значения, които не се съдържат в звуковите им корелати. Авторът разглежда началото и еволюцията на китайските йероглифи, тяхната структурна и семиотична типология, базовите елементи и ключовете. Отделен раздел в книгата е посветен на йероглифите в Япония: първите сведения и артефакти, канбун (текстове на китайски език), йероглифите и японската звукова система, четенията на йероглифите и йероглифните съчетания. В края на книгата Братислав Иванов запознава с етимологията на сто китайски йероглифа. Стоте йероглифа са подбрани от китайското Министерство на културата по начин, който да е представителен за йероглифите като цяло.

Братислав Иванов е японист, автор на трудове по лингвистика и културология. Завършил е специалността японски език и литература в Московския държавен университет и е специализирал в Института за японски език към Японската фондация. Автор е на множество книги и статии, посветени на японския език и японската писменост, а също и на поредица преводи на класическа японска поезия. Той е първият преподавател по класически японски език в Софийския университет "Св. Климент Охридски". През 2009 г. е удостоен от японското правителство и НВ император Акихито с Ордена на изгряващото слънце за приноси в развитието на академичните изследвания на японския език и разпространението му в България.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Роман

Филип Рот за отношението между изкуството и живота

"Писателят призрак", първия роман, в който Филип Рот води повествованието от името на своя прочут герой Нейтан Зукърман, публикува преди дни издателство "Колибри" в превод на Невяна Андреева.

В интервю за "Ню Йорк таймс" самият автор споделя, че "Писателят призрак" е роман за "изненадите, които носи призванието да пишеш". Млад писател гостува на И. А. Лоноф, "най-оригиналния разказвач от Хоторн и Мелвил насам", и по време на посещението се запознава както със съпругата му, така и с една приближена на семейството млада жена. Въпреки тази привидно семпла схема, романът разгръща множество важни и любопитни теми, характерни за по-късното творчество на Филип Рот: търсенето на собствена идентичност, противоречието между "високото" изкуство и "ординерния" живот, отговорността на твореца пред неговите сюжети, последиците от смесването на илюзия и реалност, а също и еврейската тема в най-различни нейни аспекти. Всички сюжетни нишки в крайна сметка са обединени от един генерален мотив: за отношението между изкуството и живота.

Кратката книга е истински литературен трилър, където компетентният читател ще открие скритите отражения и отблясъци от живота и книгите на още няколко други големи писатели. И дори ще попадне в нещо като почти криминална интрига около една от най-известните книги на XX век и нейната авторка, която неочаквано възкръсва из мертвих. Същинска наслада изпитваш, когато четеш плътния и психологически много фино нюансиран текст на вечния кандидат за Нобелова награда Филип Рот, който по професия е писател, а по съдба - евреин. И тъкмо поради тази си съдба описва с обич и гняв, със симпатия и подигравка спарения и дребничък, но същевременно непреклонен и горд еврейски живот в САЩ след Втората световна война.

Провъзгласен за жив класик и феномен на съвременната белетристика, Филип Рот разполага с почти всички литературни отличия на Америка - от Националната награда за художествена литература през "Пулицър" до наградата "ПЕН/Фокнър". През 2011 г. по време на литературния фестивал в Сидни, Австралия, му беше връчена и международната награда "Мен Букър". В основата на неговата продуктивна и многолика литературна кариера е разпознаваемият му стил, белязан от черно чувство за хумор и безмилостно нищене на "сакрални" теми в светлината на един или друг културно-исторически и политически контекст. Творчеството на Рот е безкрайно пътуване към самия себе си, трескаво разследване на миналото и настоящето на вечния чужденец, един аналитичен и силно въздействащ монолог на другостта, подчертават издателите.

Матей Матеев на 2х35

Юбилейна изложба на известния художник показва галерия „Възраждане” под тепетата

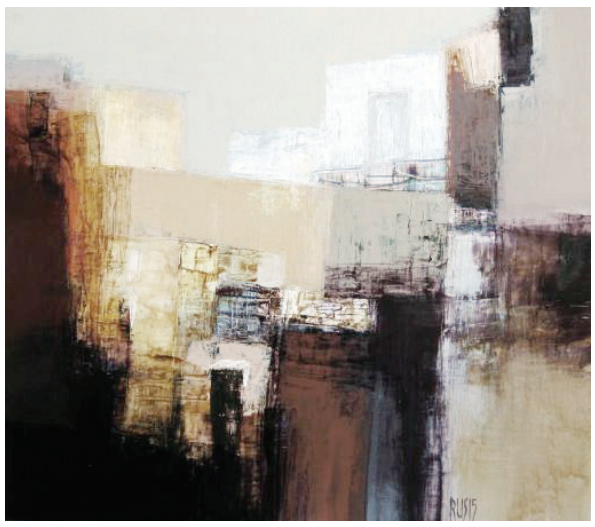
Навръх Националния празник на България - 22 септември, в галерия “Възраждане” бе открита изложбата живопис “Не, ама да” на Матей Матеев по случай неговия 2х35-годишен юбилей. Експозицията ще остане да радва почитателите на изобразителното изкуство в пловдивската галерия до 5 октомври.

Матьо отвори душата си за цветовете и те, реабилитирани върху палитрата му, се отблагодариха възторжено върху платната, посочва галеристката Краси Алексиева. Навръх 70-ата си годишнина художникът създава пищен празник на боите, един цветен спектакъл за умо-рените сетива, и ни заразява с оптимизма на цветното многообразие на живота. Изумително е как творецът, излизайки от дълбините на тъмните тонове, се отдава изцяло на новите емоции и на новата си любов с ярките и светли цветове. Как намира нови пътеки в дебрите на таланта си и доказва, че с годините истинската дарба се променя като хамелеон според духовните изисквания и желания на твореца, допълва Алексиева.

Авторът е роден през 1945 г. в Кюстендил. Завършил е Националната художествена академия през 1975 г. Организатор и участник е на множество пленери, между които над 35 години общински международен пленер в Пловдив. Има над 40 самостоятелни изложби в България и чужбина. Носител е на шест награди за творчеството си, сред които наградата “Пловдив”, 2005 г., и наградата “Сребърно Възраждане”, 2007 г. Член е на Съюза на българските художници и Дружеството на пловдивските художници, от 2004 г. е председател на Управителния съвет на най-старото пловдивско читалище “Възраждане”, член е на Ротари клуб “Пълдин”.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Руслан Котев гостува на арт салон „Париж”

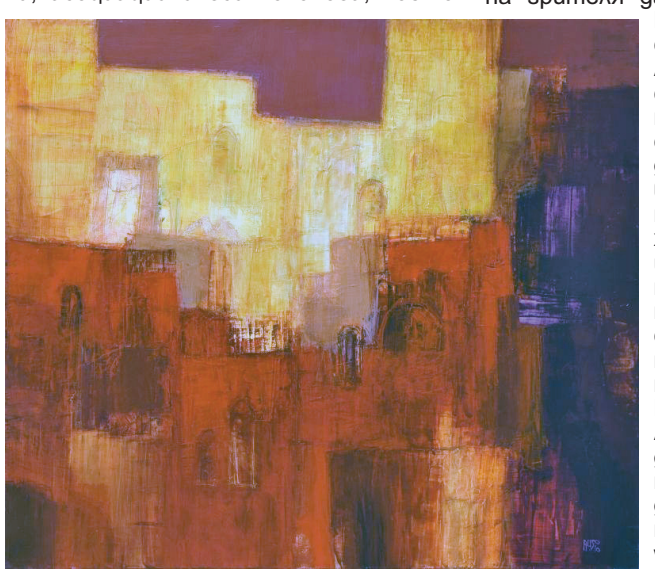

Самостоятелна изложба на художника Руслан Котев, който преди осемнадесет години пренася своя живот и творчество в Лондон, може да се посети в софийската галерия “Париж”. Признат на международно ниво, с постоянно присъствие в лондонските галерии, Котев буквално дебютира на софийската арт сцена.

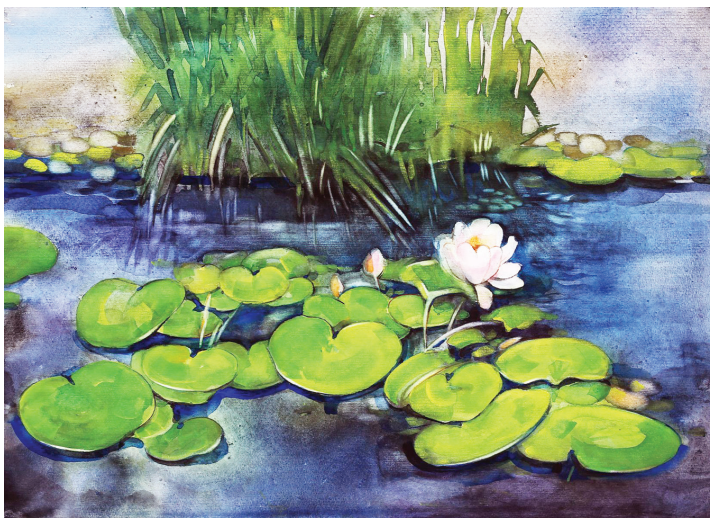
Авторът ще ни срещне със своята мощна и експресивна живопис, която ще ни пренесе в Сицилия или Малта, ще ни изкачи по вулкана Етна или по-скоро ще ни вгради в душите усещанията за тези места.

Ето какво казва и самият автор за своята изложба: “Необявеното име на тази изложба би било “Спомени за места и хора”, защото се опитвам да рисувам не само това, което виждам, но и моя спомен за него. Споменът премахва детайла, събира в единен образ чувства, мисли, асоциации и всичко онова, което не винаги е директно видимо.

Цветът и светлината са от основно значение в моите картини. Чрез тях изграждам форми, които не са съвсем дефинирани, по-скоро загатнати, отколкото завършени, както и дълбочина, която привлича погледа и оставя на въображението на зрителя да завърши картината. В някои от платната се открояват монолитни земни форми, свидетелство за катаклизъм, но също и за солидност и красота. В други - арката е основен елемент, врата към непознатото, преход към нещо ново, идващо от древността. Картините бяха замислени, след като участвах в курс по “експресивна живопис” в колежа “Central St. Martins”, Лондон.” Изложбата ще продължи до 30 септември, като може да бъде разгледана и онлайн в сайта на галерия “Париж”: www.gallery-paris.com.

Двама виртуози на изящното и приложното изкуство

Николай Денински-Кайо

Столичната галерия “Сезони” показва до 7 октомври творби на двама художници, “виртуози” на изящното и приложното изкуство - Ева Пенева и Николай Денински-Кайо. Истинско “Изкушение” за ценителите на артистичната провокация. Тази изложба е предназначена за жени като Ева - жени с минало и момичета с бъдеще, и мъже с въображение като Кайо. Авторите от едно поколение са обединени от общия си усет към красивото. Естествено го пресъздават по различен начин, тъй като и изразните им средства са различни. Стъклената Ева представя бижута, лампи и витраж, а Николай Денински освен бижута от сребро, с които е познат, показва акварели, с които разкрива друга част от себе си.

Ева Пенева е известна с нестандартните си търсения в областта на стъклото. Нейните стъклени уникати са били представяни във Франция, Полша, Холандия и в над 30 самостоятелни изложби у нас. Тя измисля и изработва ръчно и лично всяко украшение с търпение и отношение към детайла. Опитва се да прави нестандартни неща с идеята да провокира. Бижуто да не е просто бижу, а основен елемент от личността, която го носи.

Ева Пенева

Николай Денински-Кайо обича да експериментира с техники на ръчната работа и да изобретява нови при създаването на бижута. В своите произведения той подражава на природните форми и измисля това, което го няма. Ако мечтаете за красота, спокойствие и хармония, малко френски шик или руски романс - тази изложба е за вас, твърдят от галерия “Сезони”.

„Метрополитън опера: на живо от Ню Йорк" се завръща с „Трубадур"

В десетия юбилеен сезон на програмата ще гледаме Соня Йончева в „Отело"

Метрополитън опера започва сателитни излъчвания на своя репертоар с програмата "Метрополитън опера: на живо от Ню Йорк" през 2006 г. Благодарение на нея днес публика от цял свят следи представленията на оперния театър в над 2000 киносалона и 70 държави. На 3 октомври започва 10-ият юбилеен сезон на "Метрополитън опера: на живо от Ню Йорк", а едно от най-очакваните й представления тази година е "Отело" с участието на българската прима Соня Йончева, научи ДУМА от Ради Георгиев.

Юбилейният, десети сезон на програмата ще предложи 10 забележителни постановки със звезден състав. Сателитните прожекции са в салоните на Cinema City Mall of Sofia. Поради големия интерес към миналогодишния сезон през този са предвидени и повторения на пет от заглавията.

Важно място в сезон 2015/2016 заема второто представление в програмата - "Отело" от Джузепе Верди, което ще видим на 17 октомври с повторение на 21 октомври. "Отело" е с участието на Соня Йончева като Дездемона, която тази пролет българските почитатели на оперното изкуство успяха да видят за първи път у нас в зала "България" със Софийската филхармония. Соня Йончева пее в Метрополитън опера от 2013 г., когато се качва на сцената й като Джилда ("Риголето"), а следващата година и като Мими ("Бохеми"), и Виолета ("Травиата"). Продукцията е изцяло нова за Метрополитън опера, дирижирана от младия и енергичен Яник Незе-Сеген и режисирана от опитния Бартлет Шер. Латвиецът Александърс Антоненко изпълнява ролята на измъчения венециански мавър. Желко Лучич влиза в кожата на смъртния враг на Отело - Яго.

Преди да видим "Отело" обаче, ни предстои да открием сезон 2015/2016 на "Метрополитън опера: на живо от Ню Йорк" с "Трубадур" от Верди и сопрана Анна Нетребко в нейното дългоочаквано превъплъщение като Леонора - пропитата с мъка героиня, която жертва живота си за любовта на един странстващ циганин. Изпълнението й в Залцбург кара критиката да възкликне: "Леонора принадлежи на Нетребко така, както принадлежеше на Калас през 50-те и на Леонтин Прайс през 60-те, и ще й принадлежи, докато тя не реши да слезе от сцената!" Дмитрий Хворостовски е в ролята на Граф Ди Луна, а за първи път двете руски оперни звезди се срещат в това заглавие на сцената на Метрополитън през 2002 г. Сега до тях застават Йонгхун Лий като Манрико, Щефан Кочан в ролята на Ферандо и Долора Заджик в знаковата за нея роля на мистериозната циганка с тъмно минало Азучена.

Сондра Радвановски в ролята на Елизабет в "Роберто Деверьо"

Соня Йончева като Дездемона в "Отело"

След "Трубадур" и "Отело" сезонът на сателитните излъчвания на МЕТ продължава с "Танхойзер" от Вагнер, "Лулу" от Албан Берг, "Ловци на бисери" от Жорж Бизе, "Турандот", "Манон Леско" и "Мадам Бътерфлай" от Пучини, "Роберто Деверьо" от Доницети и "Електра" от Рихард Щраус. Билети за първите представления в сезон 2015/2016 на "Метрополитън опера: на живо от Ню Йорк" вече могат да бъдат купени на касите на Cinema City Mall of Sofia.

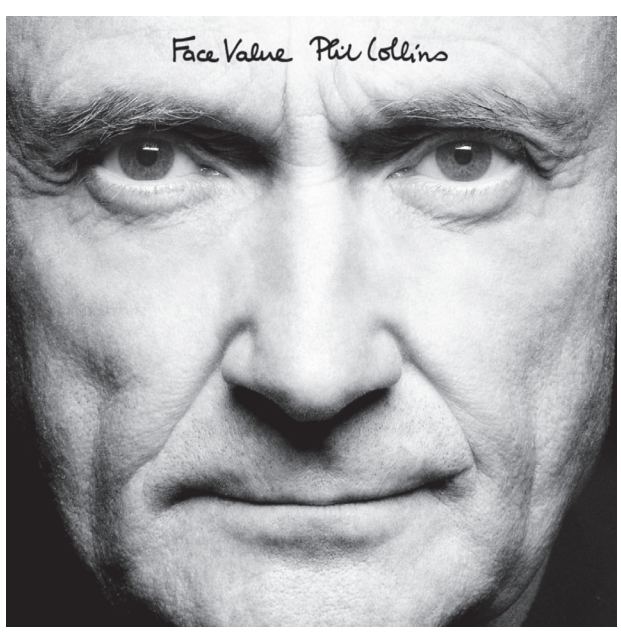
Кристин Ополе като Манон в "Манон Леско"

Марлис Петерсен е Лулу в едноименната творба на Албан Берг

Фил Колинс преиздава целия си каталог

Фил Колинс може да се похвали с кариера, включваща над 100 милиона продажби и многобройни албуми, достигнали №1 по световните класации. Сега той се връща към успеха с нова кампания, наречена "Take A Look At Me Now", която ще съдържа преиздадени всичките осем негови албума в удължени и презаписани версии. Кампанията започва на 6 ноември с преиздаването на дебютния му албум от 1981 г. "Face Value" и "Both Sides" от 1993-а, научи ДУМА от Преслава Маринова от "Орфей мюзик".

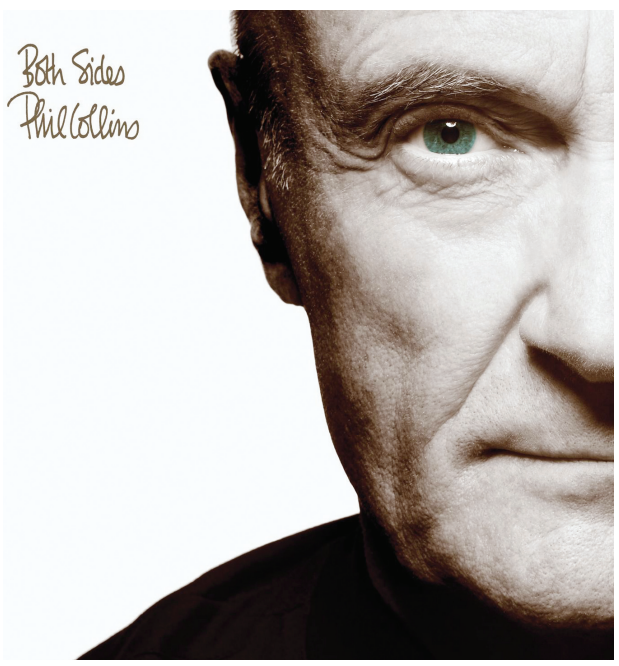
Графикът по пускането на преиздадените албуми е изцяло съставен и оформен от самия изпълнител. "Take A Look At Me Now" има за идея да изследва как песните на артиста са еволюирали през годините, като по-голямата част на допълнителното съдържание се фокусира върху лайв версии на песните. Съпоставяйки оригиналите на парчетата с по-късни техни изпълнения на живо, новият му проект ще демонстрира как те заживяват свой живот, веднъж излезли от ограниченията на студиото. Удължените версии на албумите ще бъдат допълнени с внимателно подбрани демо версии и Б-страни.

Всеки албум от серията ще бъде преправен от Ник Дейвис, който беше номиниран за "Грами" за най-добър съраунд звук заради работата си върху бокс сета на "Дженезис" "1970-1975". Дейвис е работил върху всички преиздания на "Дженезис".

Оставащите шест албума от соловата дискография на Фил Колинс ще бъдат преиздадени през следващите месеци. Те ще са с нова, смела концепция, чрез която певецът ще претвори оригиналните обложки на албумите със снимки, правени в днешни дни.

Първоначално издаден малко след тридесетия рожден ден на Колинс, "Face Value" е изтласкан до мултиплатинен с помощта на сингъла "In The Air Tonight". Други забележителни песни от албума са "I Missed Again", "If Leaving Me Is Easy", както и "Behind The Lines", която е писана с колегите на Колинс от "Дженезис" Тони Бенкс и Майк Ръдърфорд.

Албумът "Both Sides" от 1993 г. има същото звучене като "Face Value" и включва хита, достигнал до топ 10, "Both Sides of the Story", "Everyday" и "We Wait And We Wonder".

Албумите ще бъдат достъпни в различни формати. Дигиталната версия и пакетът от 2 CD ще включват допълнителен материал, също 180-грамов винил (единично LP за "Face Value"/двойно за "Both Sides"). Ще има налични винил и CD бокс сетове за "Face Value" и "Both Sides", в които ще има място за следващите CD-та и плочи, които предстои да излязат.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Дълголетие и успех или успех и дълголетие

Какво осигурява дълголетието и успеха на един спектакъл?

Светлана ПАНЧЕВА

Този силогизъм може и да звучи претенциозно, но винаги е интересно да се разбере как и защо един спектакъл се превръща в дълголетник, а също и дали успехът се дължи на дълголетното програмиране на представлението или първоначалният успех осигурява дълголетието. В историята на репертоарния театър, което ще рече театър, в който всяка вечер се играят различни представления, има, разбира се, забележителни постижения в този план. Например брилянтната пиеса на царицата на криминалето Агата Кристи "Капан за мишки" за първи път е представена на сцена през 1952 г. в Лондон и оттогава до днес има общо над 24 000 представления, била е гледана от повече от 10 милиона души, с което държи абсолютен рекорд.

Близо до тези впечатляващи резултати е и пиесата "Боинг Боинг" на швейцареца Марк Камолети, поставена за пръв път през 1960 г. в един от големите частни театри в Париж и през последните 45 години се играе всяка вечер на сцената на театър "Michel". За това време в спектакъла са се сменили 300 актьори, изиграни са около 18 000 представления. Подобен успех и дълголетие има и постановката на К. С. Станиславски "Мъртви души" по Гогол, чиято премиера се е състояла през 1932 г. на сцената на МХАТ, а представлението се играе в продължение на близо 60 години и преживява 20 поколения актьори. Аз лично съм гледала "Мъртви души" преди повече от 30 години и то беше живо, актуално и истинско представление.

Естествено, на основата на тези няколко примера не може да се направи еднозначно заключение как и защо един спектакъл се превръща в дълголетник, тъй като явно не е само жанрът на пиесата - "Капан за мишки" е криминале, а "Боинг Боинг" е комедия на ситуациите, нито само имената на актьорите, нито пък театърът, на чиято сцена се играят. Явно има и още нещо, и струва ми се, то е способността на живия театър да открие пиковата точка на комуникацията си със зрителите.

И по нашите сцени не липсват спектакли дълголетници с несъмнен успех сред публиката. Разбира се, мащабите на интереса са други, както и цифрите, но все пак са достатъчни, за да поразмишляваме с какво спектакълът на Александър Морфов "Хъшове", който се играе 11 години на голямата сцена на Народния театър и има 240 представления, или моноспектакълът на Валентин Ганев "Контрабасът" на камерната сцена на същия театър събира вече 250 пъти своята публика. Със сигурност успехът и дълголетието на "Хъшове" се дължи именно на точното смислово, емоционално и социално попадение в невралгичната точка на националното самосъзнание. А динамичният вътрешен диалог на истина и въображение, както и несъмнената бляскаво виртуозна игра на Валентин Ганев е интелектуалното предизвикателство на "Контрабасът".

Поразително въздействащата смесица на комедия с драматични елементи или на драма с комедийни елементи, като и двете определения са еднакво верни за вулкана от емоции и внушения, който изригва в моноспектакъла на Татяна Лолова "Дуенде" на сцената на Театър 199, осигурява нестихващия интерес към представлението, което този сезон ще отбележи своя 300-тен юбилей. Забележително и напълно заслужено дълголетие, дължащо се на перфектното съчетание на силна актьорска личност и явно значима тематика. Нека спомена и още един значителен успех и дълголетие - постановката на Пламен Марков "Арт" по пиесата на Ясмина Реза, която се задържа на сцената на Малък градски театър "Зад канала" 13 години. Пиесата и постановката е многозначна, иронична смесица от безпощаден хумор и нежни чувства, актуален и завладяващ разказ за съвременни хора, съвременни обичаи и съвременно "изкуство", и освен това изиграна от Атанас Атанасов, Владимир Пенев и Иван Петрушинов с изключителен усет за непосилната лекота на играта.

Показателно е и дълголетието и успехът на постановката на Красимир Спасов "Много шум за нищо" от Шекспир, която повече от 10 години е на сцената на театър "Българска армия". Сред зрителите вече има почти цяло ново поколение, а визията и темата на спектакъла звучат все така актуално и впечатляващо. Несъмнен дълголетник е и спектакълът на режисьора Петър Кауков "Бай Ганьо" от Георги Данаилов по мотиви от Алеко Константинов с Николай Урумов в главната роля, който продължава да се играе в Драматичния театър в Пловдив вече 15-а година. А на какво се дължи успехът му, мисля, няма защо да уточняваме - Бай Ганьо е вечен. Разбира се, има още немалко щастливи дълголетници в съвременния ни театър и за тях има какво и защо да се пише.

"Хъшове", постановка Александър Морфов

Валентин Ганев в "Контрабасът"

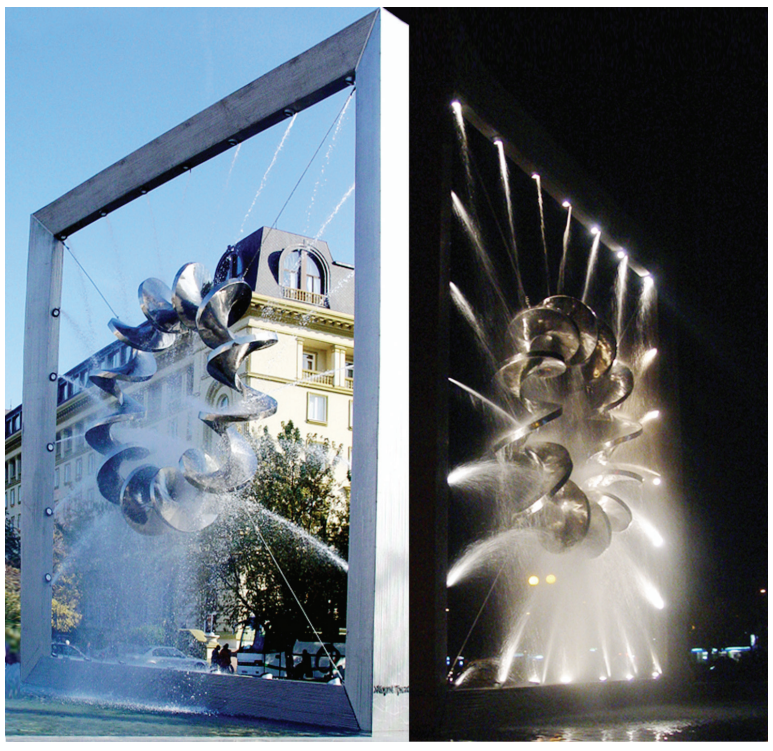
Татяна Лолова в "Дуенде"

Атанас Атанасов, Иван Петрушинов и Владимир Пенев в сцена от "Арт"

Николай Урумов в "Бай Ганьо"

Спиралата ден-нощ

През есента на 2014 г. по идея на г-н Лука Станчев - председател на Пловдивския граждански клуб, и по проект и изпълнение на г-н Жорж Трак и със средства на родолюбиви благодетели бе подготвена и поставена реплика на колоната от базиликата в град Балш, Албания. Това е мраморна колона, която единствена документира покръстването на България от княз Борис I през 866 г.

Жорж Трак е известен с организирането на художествени ателиета за деца и възрастни, на ателиета за арттерапия на незрящи деца, с проекти за наркозависими младежи. Широка е и неговата дарителска дейност. През 2010 г. той изработва и дарява позлатен кръст на черквата "Св. Богородица" в Широка лъка, а през 2014 г. поставя позлатен кръст на купола на камбанарията на черквата "Св. Параскева" в с. Лещен.

Той бе един от дарителите и радетелите за изработването от скулптора Цвятко Сиромашки на "Маската на Борис Христов" и поставянето ѝ пред Дома на културата "Борис Христов" в Пловдив.

По случай 65-годишнината на Спортното училище "Васил Левски" тук Жорж Трак изработва и дарява барелеф на Васил Левски. Негова е идеята всяко училище у нас да има барелеф на Апостола на свободата.

Вече 25 години Жорж Трак работи в сферата на изкуствата, като приема всяка нова техника и технология като средство за провокация и подобряване на средата, в която живее и твори. В близост до изключително красивата главна улица на Пловдив е "Подлез Археологически" - преди "Тунела", близо до "Понеделник пазар". Спускайки се по стълбите на подлеза, попадате в античността, и движейки се по централна градска улица от древен Филипопол, по огромните излъскани от вековете плочи, стигате до Културен център-музей "Тракарт", чийто създател е Жорж Трак.

Една възможност за втория етап

Тук е показана чудно красива римска подова мозайка от античната жилищна сграда "Ейрене" от края на II - началото на III век след Христа, която е национален паметник на културата.

В музея са експонирани три постоянни колекции. Първата е "Стъклото в античното изкуство", проследяваща различните техники за работа със стъкло в продължение на 1000 години - от V в. пр.Хр. до IV в. сл.Хр. Експозицията "Римски миниатюрен портрет" от I в. пр.Хр. до I в. сл.Хр. е втората. Експозицията "Прототракийски портрет" включва керамика от неолита и енеолита от IV-III хилядолетие пр.Хр.

Разположена в естетиката на античната обстановка, камерната зала "Тракарт" е предпочитано място за концерти, театрални постановки, презентации, семинари и изложби.

През 1999 г. Жорж Трак основава Фондация "Тракарт-2000", която работи за съхраняването и развитието на културно-историческото ни наследство, паметниците на културата и художествените занаяти, както и тяхното опазване, възстановяване и разпространение. Проектът "Традиция в бъдещето" е финансиран от Програма PHARE и Фондация за развитие на гражданското общество.

Фондация "Тракарт-2000" дарява изписването и обновлението на иконостаса на храма "Св. Иван Рилски" в с. Алеково, Свищовско. Тази черква е последната работа на майстор Кольо Фичето, който започва строежа ѝ, но поради смъртта му неговата бригада го довършва. По този начин маестро Жорж Трак отдава почит на майстор Кольо Фичето и се прекланя пред делата на големия български строител.

Запознах се с Жорж Трак тази година през юни на провеждащите се в Културен център-музей "Тракарт" Дни на тракийската култура "Музика и слово". В античната музейна атмосфера, с интересната програма и с участието на хорови формации, за трети път любителите на историята на траките слушаха увлекателни беседи на учени-траколози и лектори.

Тогава разбрах и за смелия проект на Жорж Трак за лифтови връзки между тепетата и другите забележителности на Пловдив. Той е инициатор на този проект, който ще обедини културата, туризма и спорта, ще подобри комуникативните връзки на жителите на града, но най-вече ще обслужва гостите и туристите. Ето какво сподели Жорж Трак:

- В дългогодишната си практика на нови маркетингови решения в областта на културата "Тракарт" доказа, че старата максима "Има ли пари, ще има култура" трябва да се замени с призива "Парите са в културата!" Не бива да разбираме културата само като мандатна политика, а като трайно проявление на нашето минало, което да определи и нашето бъдеще. Затова аз съм убеден, че проектът "Полет над най-стария жив град" ще бъде съвременен атрактивен "венец". И Пловдив заслужава този венец!

- Но за това съоръжение ще трябва да се изградят кули, станции, и ще бъде много скъпо!

- Общата сума, необходима да бъде осъществен такъв проект, е около 15 милиона. Няма да бъде необходимо да се градят кули, защото пловдивските тепета ще изиграят ролята на кули. Пилоните на линиите ще бъдат поставени ниско, за да не се проектират върху силуетите на тепетата. Всички знаем каква е изумителната красота на града от тях - и на слънчева светлина, и вечер!

- Нека да направим сравнение с чужбина.

- Толкова туристи искат да се изкачват на кулата в Берлин, на Окото на Лондон, да гледат хубостта на Дубай от високо! Помислете колко желаещи ще има в Пловдив срещу такса примерно от 1 лев да "летят" над града, да стигат лесно, бързо и удобно до желаната дестинация! Полетът ще се превърне и в приключение, и във всекидневие за всички, ще бъде основа на нови алтернативни транспортни комуникации.

- Запалихте и мен! Бихте ли представили проектираните маршрути?

- Първият маршрут ще бъде от Панаира до пл. "Шахбазян". Началото ще започне от покрива на единствения покрит осеметажен паркинг на Международния панаир, а междинната станция на пл. "Шахбазян" ще дава възможност за прекачване. Крайната станция ще е ресторант "Рахата" на Небет тепе. Общата дължина на маршрута - 1200 м.

Този етап е много важен, защото дава бърз и лесен достъп до Стария град и решава проблема с паркирането както на коли, така и на автобуси. Смятам, че с приходите от първата линия ще бъдат реализирани следващите.

- Сега вторият.

- Началната станция на втория въздушен коридор ще бъде Таксим тепе и ще стига до Сахат тепе, а общата дължина ще бъде 300 м.

Третият маршрут ще има начална станция на Сахат тепе, като междинната станция ще дава възможност за прекачване на официалния вход за хълма Бунарджика на бул. "Руски", а крайната станция ще е на Бунарджика - източно от Руския паметник. Дължината на маршрута ще е 1000 м.

Четвъртият маршрут е от Бунарджика до Джендем тепе. В градинката на бившата Парашутна кула ще бъде междинната станция. Общата дължина на маршрута е 1300 м.

От Джендема - Младежкия хълм, с междинна станция в основата на северозападната част на тепето, до Братската могила е петият маршрут с дължина 600 м.

Шестият започва от Братската могила и краят му е на Гребния канал. Дължината - 2200 м. Плануват се разходки: с велорикши по велоалеи, обиколка с влакче по обходен маршрут - Стадиона, Въжения мост, Гребния канал.

С начало Гребния канал и край Международния панаир, като дължината му е 3200 м, е седмият маршрут. Най-близката точка на река Марица ще бъде начало на воден маршрут с атрактивни плоскодънни лодки (20-30-местни) до изходната точка на Панаирния град.

• • •

Проектът за лифтов полет над Пловдив е част от тезата на Жорж Трак за синтез на античност и съвремие! Досега успехът е съпътствал всичките му идеи.

Най-сърдечно му желая сполука и в този смел проект! Нека успехът да бъде полезен сътрудник на художника-мечтател, за да полетим наистина над Града на тепетата!

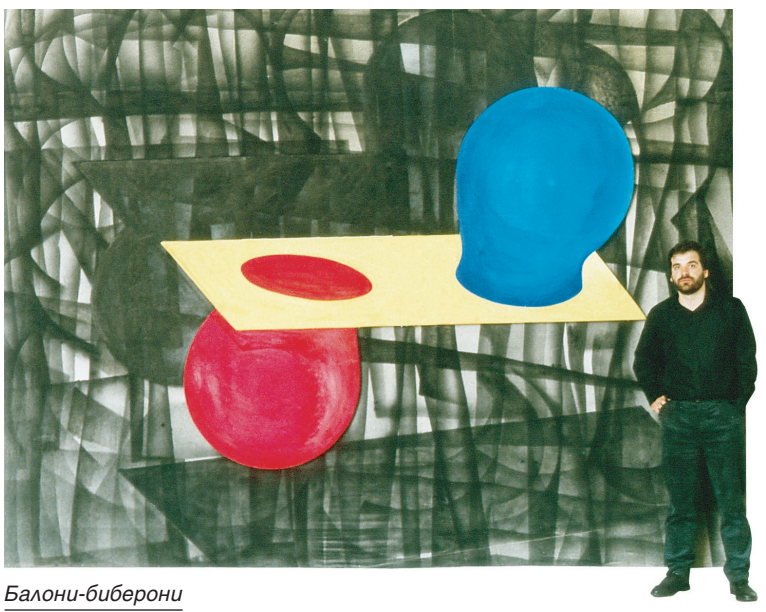
Свидетелят

- Каква дължина ще има линията?

- Това ще бъде въжен транспорт от 8-10 километра в пръстен. Той ще повиши качеството на туристическите услуги, като даде възможност за бърз и лесен достъп до желаните забележителности на града. Ще бъде алтернатива на градския транспорт, ще увеличи многократно туристическия поток и ще предостави множество допълнителни атракциони. Наслаждата на граждани и гости на града да гледат красивия Пловдив от птичи поглед ще бъде несравнима!

- Ако говорим условно за 10 000 туристи...

- Немски експерти са категорични, че за да се превозят 10 хиляди души, са необходими 10 влака, или 200 автобуса, или 5 хиляди леки коли, или... само 1 лифт!

Балони-биберони

Снимки АВТОРКАТА

Карикатуристи от цял свят на хорото при откриването на фестивала

ЧАЙНА ЦЕРЕМОНИЯ С ДЪХ НА ЙОГУРТ*

Бацилус булгарикус живее и в турския град Силиври, където в негова чест всяка година правят голям фестивал

Благовеста ЦВЕТКОВА

Въпреки теорията, че Бацилус булгарикус живее пълноценно само в границите на нашата държава, се оказа, че той живее и... в Силиври, Турция. И не само живее, но помага за производството на много вкусен йогурт, в чест на който хората правят всяка година фестивал от половин век насам.

130 000-ият град се намира на северния бряг на Мраморно море, на около 70 км западно от Истанбул, и освен с йогурта е известен и като курорт, който се посещава най-вече от турци.

Тази година обаче тук дойде и малка международна група карикатуристи, живописци и фотографи. С една цел: да направим изложба на крайморската улица в града като част от тридневния фестивал на йогурта в Силиври.

Хора на изкуството от различни жанрове показваха занаятите и майсторлъка си. Можеха да се видят приложни занаяти, керамика, текстил. Навсякъде се лееше народна музика, йогурт и... чай.

Именно чаят беше основният "проблем" на българската група. За нас това най-често е сутрешна напитка, тук обаче тя царува във всеки час от денонощието. Като любители на традиционните разхладителни напитки, но най-вече на бирата, българите се шегуваха, че за тях е настъпило време на пълно отЧАЙване...

За първа година имаше поканени карикатуристи, затова съвсем естествено най-голямото внимание на публиката беше към рисуването на живо и най-голям беше меракът за моментални портрети. По-скоро - шаржове. Хората в началото бяха някак си боязливи, но постепенно, престрашили се сякаш, сядаха с голямо удоволствие да позират и накрая, смеейки се, коментираха карикатурните си портрети. Снимаха се с авторите и дори скандираха имената им. Единствено кметът и неговите съветници, след като опитаха йогурта, преминаха в галоп през импровизираното ни ателие и се шмугнаха в лимузините си - точно както правят повечето управници по света.

Прочут с йогурта, чийто символ е Паметникът на безименния млекар в центъра на града, Силиври е известен и като умален модел на Истанбул. Например вечер по крайморската улица може да видиш интересна момичешка компания: половината със забрадки и шлифери до петите, а другите - с минижупи! Още: улични художници, продавачи на гевреци, на дини и пъпеши, на злато, разбира се - на знаменитите дюнери... Също паметника на Азис Несин, както и... тичащи кучета в плиткото море.

На сутринта същото място, където само преди часове са се разхождали, където са продавали и купували хиляди хора, блести от чистота. Старателно изметено, още безлюдно, тук вече ухае на чай и само ранобудните съдържатели на кафенета те посрещат с буйрум (моля).

По-късно, подобно на пренаселения град, плажът също гъмжи от хора. Цели фамилии разпъват палатки и чергила в тревата до плажа и летуват по своему: мъжете по бански пият чай, тракат броеници и играят табла, а жените, добре "опаковани", се занимават с децата, готвят, мият съдове, перат, говорейки шумно. Но не забравят от време на време да влизат все така "опаковани" и в морето...

Колкото и да е хубаво обаче, на всичко най-сетне му идва краят. Ето го обратният път. Силиври остава все по-назад и се виждат само минаретата на джамиите, а нашата малка българска компания в колата още говори за йогурт фестивала, за вездесъщия турски чай и... отваря по бира, мятайки лафове и шеги, за да мине времето по-леко и по-неусетно по магистралата към България.

***йогурт (от тур.) - вид кисело мляко. Разликата между него и киселото мляко идва от технологията на производство**

Децата са първи

Паметник на йогурта в центъра на Силиври

Щрихи от пейзажа

Гевречия на улицата

Голи, но най-вече облечени, или плаж по ориенталски

Бижута и сувенири на открито

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

„Остров на стабилност” или „гореща точка”

Декларация на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, прочетена в парламента вчера от Атанас Мерджанов

Вчера (четвъртък - б.р.) се случи нещо недопустимо. Цялото българско общество беше изправено на нокти и подложено на стрес, заради некомпетентните, неразбираеми и разнопосочни изявления на българските власти. В момент, в който цяла Европа се тресе от проблемите с бежанците, когато съгражданите ни са основателно притеснени, българското правителство се държи неадекватно и е на път да предизвика паника. А няма нищо по-опасно от

паниката в момент на криза

Защото България е изправена пред бежанска криза и ние, от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, предупреждавахме за това цяло лято. Председателят на партията Михаил Миков още през август, в писмо до председателя на НС поиска извънредно свикване на Народното събрание по въпросите на бежанците и каналджийството. Отказаха ни! Десетки пъти се обърнахме публично към президента с молба да свика Консултативния съвет по национална сигурност и да излезем с ясна, национална позиция, която всички партии да защитаваме заедно, единни. Президентът ни отговори надменно, че такъв съвет вече се е състоял, забележете... през 2013 г. Имали сме вече позиция.

Ако сме имали позиция, защо само преди месец отговорните фактори - от Бойко Борисов до г-жа Бъчварова през вицепремиера Кунева - твърдяха, че няма страшно, “България е остров на стабилност” - повтаряха до втръсване. На 25 август след специално свикано съвещание при министър-председателя министърката на вътрешните работи триумфално обяви: “Няма риск от бежански апокалипсис!” Месец покъсно Борисов заявява, че има опасност у нас да дойдат милиони. Милиони!!!

Това са два примера за абсолютно

безотговорно поведение

от страна на тези, които са призвани да ни преведат през кризата. Нито отричането и опорната точка за “стабилност”, нито нагнетяването на напрежението със заплахите за милиони бежанци е достойно. Достойно би било хладнокръвно да се изследва ситуацията, тя да се представи на българските граждани и на европейските партньори и ясно да се обясни какво нашата държава смята да прави. А какво е то според нас?

Ние трябва аргументирано да заявим, че:

Първо, България може и ще поеме определен брой бежанци за определен период от време.

Второ, бежанците отвъд определената бройка няма да бъдат допускани.

Трето, българското общество не трябва да се притеснява за своя бит, сигурност и култура, защото държавата гарантира, че броят, настаняването и интегрирането на бежанците ще бъде съобразено с реалностите в България и с трудностите на българите.

Четвърто, няма да се толерират ксенофобски и расистки прояви, нито неспазване на законите на страната.

Пето, границата ни ще се охранява така, че България да може да контролира притока на чужденци с оглед осигуряване спазването на горните принципи.

Всичко това е изписано в специална позиция на Националния съвет на БСП от декември 2013 г. Когато приемахме тази позиция, бяхме в управлението. Днес сме в опозиция, но не променяме становището си, защото разбираме, че проблемът е по-важен от моментния управленски формат. Крайно време е и вие - днешното мнозинство - да го разберете!

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ е готова да съдейства за изработването, приемането и отстояването на

национално отговорна политика

Но БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ категорично се противопоставя на разбирането, че нечии “големи началници” ще решат проблемите вместо нас. Видяхме отношението на тези началници. Ангела Меркел едва вчера научи, че България граничи с Турция и ни определи статут на “гореща точка”. Така за две седмици се превърнахме от “остров на стабилност” до “гореща точка”. Бил ли помолил Борисов за този статут или не - не се разбра. А и не е от значение. Българският парламент и общество свикнаха да научават тези подробности от чужбина. Пентагонът ни съобщава колко танка има на наша територия, а Меркел колко “гореща точка” сме.

Това е неприемливо. Ние имаме ли правителство или нямаме? Докато се чудим пет или шест ще са прокурорите във Висшия съдебен съвет и ковем “исторически компромиси”, няма ли за пореден път да станем жертва на Историята?!

Разберете, тук не става дума за нещо по-малко от процеси, които могат да променят България и Европа за десетилетия напред. Няма място за паника, няма време за лутане, няма извинения за неадекватност.

Повече от всякога България има

нужда от единна позиция

Говорите за консенсус под път и над път, а отхвърляте призива ни за разбирателство по най-съществения за времето ни въпрос. С настоящата декларация БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ отново повтаря изискванията си отпреди месеци президентът да свика КСНС.

Уважаеми, г-н председател, току-що в деловодството на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 85, ал. 1 от Правилника за организация дейността на Народното събрание внесохме проект за решение на НС за свикване на извънредно заседание на КСНС и за разглеждане на политиката на Република България спрямо масовото преселение на бежанци и мигранти през границата на ЕС и България с мотиви към него. С изпълнението на приетата позиция на този Консултативен съвет се надяваме да бъде натоварен лично министър-председателят, а не ресорните вицепремиерки. Изпълнете тези наши искания и може да разчитате на нашата подкрепа. Отхвърлете ги и ще носите отговорност, твърде тежка за хлабавата конструкция на многоъгълната ви коалиция.

Снимка БГНЕС

Точката над И-то

Търсачите на G-точката тъгуват за югоембаргото

Иво АТАНАСОВ

Доскоро единствен говорител за - а може би и на - G-точката беше Кобилкина. Докато скептиците се колебаеха има ли я, няма ли я, важна ли е, не е ли, специалистката по удоволствията уверено инструктираше от екрана не само къде да се търси, но и какво да се прави с нея след намирането ѝ. Беше толкова вглъбена в обясненията си, та не успяваше от раз да реагира на зевзеците, които се шегуваха, че за повечето жени този отключващ пункт се открива едва в края на думата „шопинг“.

Днес за Г-точката говорят всички - от първата дама на Европа до евродамата с името на първата жена. И отново се спори, но не само има ли я, няма ли я, трябва ли ни, или не, но и ние ли я пожелахме, или Европа ни я натрапи. Стигна се дотам, Ева Паунова почти да обвини Ангела Меркел в лъжа. Защото канцлерът на Германия каза, че на извънредното заседание на Европейския съвет България е поискала пари за изграждане на „гореща точка“ за бежанци, а евродепутатката отрече страната ни да е настоявала за това. Можеше да го заяви убедително, като човек, нает се кой знае защо с несвойствената функция да бъде преводач на нашия премиер. Но го стори уклончиво, с уговорката: „Доколкото съм запозната...“ Кой обаче да е по-запознат от нея, нали всички видяхме как седи зад гърба на министър-председателя и му помага да разбере какво се говори на лидерската среща!

Самият Борисов в първите часове също бе лишен от толкова типичната си и почти винаги носеща му дивиденти категоричност. Мнението му варираще от констатацията, че и сега сме „гореща точка“, през декларацията, че ако ще ставаме такава, това непременно да бъде с пари от Европа, а не от собствения ни бюджет, до уверението, че все още не сме поискали помощ за бежанците. Почувствал негативната реакция относно разполагането на буферна зона за бежанци у нас, той се появи вместо и като „По света и у нас“, за да се оплаче, че този път не просто не е бил разбран, а че целта е да бъде уязвен чрез много сериозно подготвена атака от медии бухалки. Свикнал да изпробва общественото мнение по метода на пробата и грешката, той цитираше парещото не само ръката му предупредително писмо на турския премиер, че на границата чакат неколкостотин хиляди бежанци, поради което трябва да се вземат изпреварващи мерки, преди вълната да ни е заляла. Същевременно ни уверяваше, че не е поискал помощ от Меркел, защото още не се налагало. Ето как дори човек като него може да пропусне момента за адекватна реакция, разкъсван от колебанието между „днес е рано“ и „утре ще е късно“.

Тези лутания могат да бъдат разбрани. Представете си Брюксел, когато заседава Европейският съвет. Толкова полицаи - пеши, моторизирани, че и на коне, не сте виждали на никоя граница, дори при най-силния бежански поток. Метровлаковете вървят, но входовете на станция „Шуман“ са затворени. Униформени с автомати ви проверяват документите, сякаш сте в свръхмилитаризирана зона. Усещането се засилва и от хеликоптерите, които кръжат над квартала, чак докато се разотидат лидерите, дори това да е в малките часове. Нормално е в такава ситуация да очаквате радикални решения за бежанската криза. Само че дори няма да чуете кое е онова, което не трябваше да се случи, за да не се случи това, което трябваше да се избегне. Просто защото не е било произнесено. И няма да бъде. Брюксел се занимава с последствията, а не с причините. На човек като Борисов обаче му идва в повече да участва във форуми от типа на: „Събрахме се и решихме пак да се съберем“. Признава, че тези срещи са само харчене на пари, и призовава „големите началници“ САЩ и Русия да седнат и да се разберат. В очите му, и далеч не само в неговите, Европа е безпомощна.

Не е ясно обаче дали и кога „големите началници“ ще се разберат. А дотогава бежанците, а с тях - и европарите, ще ни заобикалят. Ще отиват в Гърция и Италия, където са най-многолюдните потоци. Което изважда от равновесие някои от нашите политици и бързо забогатяващите им обкръжения. Защото, ако за част от дамите G-точката е на края на думата „шопинг“, за тях тя е в далаверата. „Горещите точки“ за бежанци у нас предполагат еврофинансиране, от което солидни потоци могат да бъдат отклонени в частни джобове. За тях буферните зони ще имат ефекта на югоембаргото. Само че скоростното опаричване няма да дойде от търговия с контрабандни стоки, а ще си бъде съвсем легално чрез фирмите, които ще печелят поръчките.

Играта с Г-точките обаче е игра с огъня. Тя може да породи такъв взрив, който да срути не само далаверата, но и властта. Ето защо колебанията „дали-или“ ще продължат. Чак докато „големите началници“ наистина се разберат. И то по начин, който да принуди акулите да тъгуват за югоембаргото. Или да потърсят друга стръв за печалбарското си либидо.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

СРЕЩИ

РАДОСЛАВ ГЕОРГИЕВ:

Който иска да успее, трябва да спре да си губи времето

Необходимо е компаниите да осъзнаят, че не може да съществува образование, в което да се учи само това, от което бизнесът има нужда, убеден е един от създателите на школа по програмиране у нас

Интервю на Альона НЕЙКОВА

□ *Вие сте един от създателите на "Хак България", Радославе. Как се роди идеята за тази школа по програмиране?*

- Всичко стана благодарение на факта, че се бяхме събрали хора, които се интересуваха от IT образование, като преди "Хак България" всеки е преподавал в университет и различни академии. Ивайло Бъчваров и Антония Йорданова са първите хора, с които стартирахме инициативата. Това, което ни подтикна да направим стъпката към създаване на нашата школа, беше липсата на адекватна академия, която да се фокусира върху начина на преподаване и качеството на материалите. За нас е важно постоянно да подобряваме обучителния процес и да експериментираме с различни подходи. За тази цел ни трябваше нещо наше *(усмихва се).*

□ *Но защо при пазар с над 25 различни софтуерни академии в България направихте още една? С какво тя е по-различна от другите?*

- Почти всички софтуерни академии в България са "copy-paste" на моделите една от друга. Ако човек с неопитно око се загледа в сайтовете им, без да има конкретни лога, няма да направи никаква разлика. Ние създадохме нашата школа по програмиране, защото трябва да има академия, която държи на високото качество на курсовете си, експериментира с модела на образование и не прави скучни 4-часови лекции, от които не се получават реални знания.

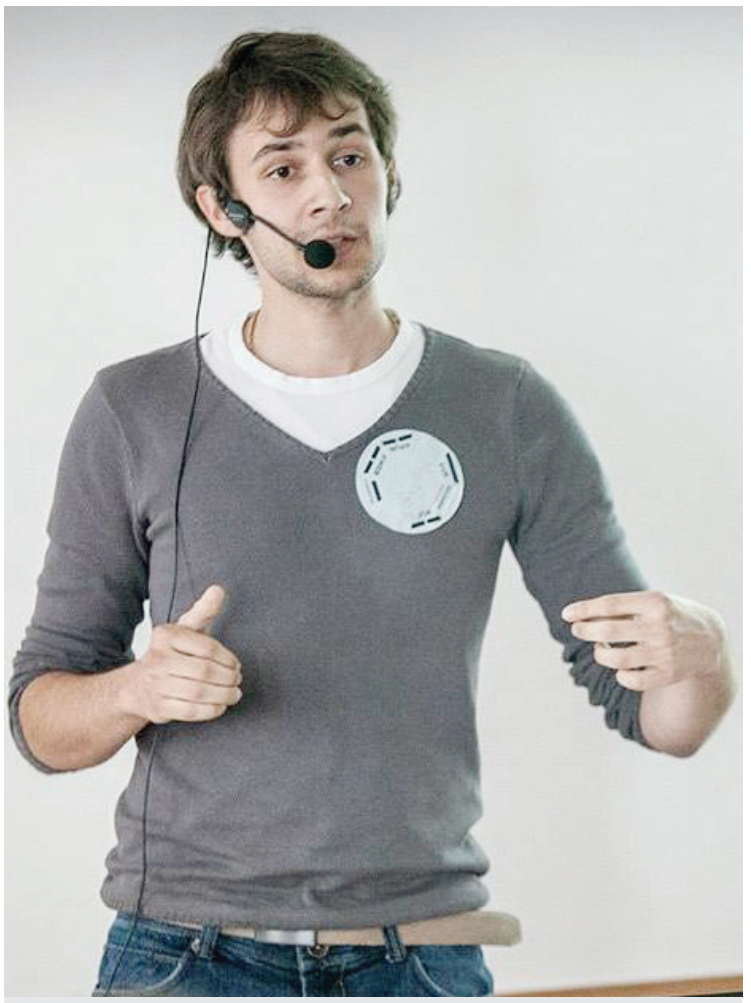
□ *Школата ви е на пазара вече година и половина. Кои са най-големите трудности, с които се сблъскахте за това време, и кое е онова, което не ви позволи да се обезкуражите, дава ви стимул да продължите напред?*

- Колкото и странно да звучи, най-голямата трудност на всяка образователна институция е липсата на по-голям интерес от компании в IT бранша. Все още академиите са нещо екзотично за над 50% от IT фирмите - те не виждат в тях потенциална възможност за разрешаването на проблема с IT кадрите в България. Обикновено процесът е, че всяка компания се опитва да направи сама своя академия. И тъй като повечето нямат опит в подобно нещо, не им достигат времето и добрите преподаватели, правят посредствен продукт и чак след това се обръщат към добрите академии в България. Компаниите трябва да осъзнаят, че не може да съществува образование, в което да се учи само това, от което бизнесът има нужда. В повечето случаи образованието трябва да е много по-обширно и да навлиза в теми, за които "няма директен пазар". Но само по този начин хората могат да придобият умения, които да ги наредят сред най-добрите софтуерни специалисти в световен мащаб. Разбира се, това, което ни кара да не спираме със започнатото, са успешните истории на нашите курсисти. Те остават много доволни от школата ни по програмиране и я препоръчват на всички техни приятели. Когато виждаш доволни и научени хора, събираш сили, за да продължиш напред *(усмихва се).*

> Доволни и научени хора са стимул за напредък

□ *Водите ли статистика колко души минаха през вашата софтуерна академия и какъв процент от тях може да се похвали с добра професионална реализация?*

- Към момента имаме 300 човека, които за една година са минали през нашата школа. От тях към 100 вече са започнали работа в IT индустрията. Обратната връзка, която получаваме от нашите партньори, е, че това са едни от най-добрите младши програмисти, които са имали.

РАДОСЛАВ ГЕОРГИЕВ е роден в Плевен в семейство на лекари - д-р Елиза и Йордан Георгиеви. Но избира да се реализира в сфера, която е далеч от медицината. 24-годишният IT специалист учи "Компютърни науки" във ФМИ на СУ "Св. Климент Охридски". И е пълен с идеи как да допринесе за развитието на една от най-прогресивните сфери в съвременния живот.

□ *Моделът ви за учене и преподаване стъпва върху обърнатата класна стая. Какво по-точно означава този подход и защо се спряхте на него?*

- Моделът е много прост. Стандартната академия и университет преподават чрез лекция: един лектор говори на N на брой човека в рамките на 3-4 часа. И това е всичко. Много често хората само си губят времето по лекции, тъй като не слушат, защото са ангажирани. Обърнатата класна стая поставя фокуса върху ангажирането на преподавателя с учещите се. В едно стандартно наше занятие имаме около 40 минути лекционен материал (със силно участие на курсистите), след което се решават задачи на място. Така преподавателят може да помогне на всеки, който има въпроси. По този начин хората инвестират много добре времето си и се развиват - занятие след занятие. Моделът кара хората да са постоянни в своето учене. А когато са постоянни, всъщност започват и да се развиват.

> Обърнатата класна стая наистина е сполучлив модел

□ *Организирате различни курсове и форуми. Преди няколко дни приключи безплатната двудневна конференция за IT образование в НДК. Какви теми бяха засегнати по време на това събитие?*

- По време на HackConf (http://hackconf.bg/) засегнахме теми, които обхващат цялата IT индустрия. Основната идея на конференцията беше да послужи за мотивация на младите, да видят с какво различно могат да се занимават като IT специалисти или като предприемачи, да слушат личните истории на успелите в България, след което да започнат сами да работят върху своето бъдеще.

□ *IT експертите са сред най-търсените по цял свят. В България това е една от най-желаните специалности при кандидатстване във вуз и същевременно отрасълът отчита голям недостиг на кадри в областта. На какво се дължи според вас това разминаване?*

- Недостигът на кадри се дължи на рязкото развитие на IT индустрията, без да се вземе предвид евентуална инвестиция в образователни инициативи. За да стартира една IT фирма и да достигне бройка от 200 служители, отнема около година. За да се обучат 200 адекватни и кадърни млади таланти, са нужни 3-4 години. Тази разлика стана осезаема сега. И сме изправени пред много труден проблем за решаване, с който може да се справим само и единствено с общи усилия и обща политика. Ако не искаме да имаме подобен проблем на всеки 5 години, трябва повечето млади хора в България да се насочат към IT сектора, плюс да отворим нашата страна за чужденци. Имаме потенциал да станем поне 20 милиона население. И трябва. Това ще развие и повече градове в България извън София и Пловдив.

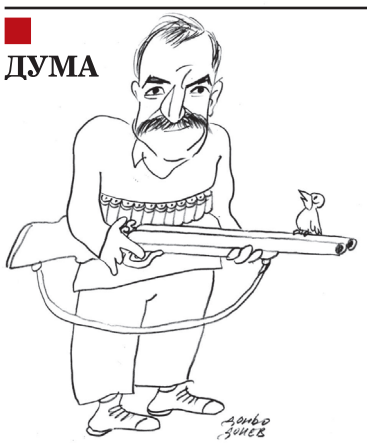
□ *Какво бихте посъветвали днешните тийнейджъри, които искат да се занимават с програмиране и да имат успех в IT сектора?*

- Съветът е прост - да спрат да си губят времето. Да си направят план за действие и да запретват ръкавите да учат, пишат и да се занимават. Бъдещето е тяхно, но само ако те решат да се възползват от това.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

БАШ АВДЖИЯ

ДОБРИ СЕЛИМИНОВСКИ:

Ловът също е голяма сцена

Бащата на големия тракийски гайдар искал сина му да стане ветеринарен доктор

Дар Божи е да имаш таланта на голям музикант. Такива хора най-често стават послания на българското и са драгост за всички. Но пък на тези от тях, които са се слели с лова, им е дадена орисията да бъдат духовен заряд, който избухва след ловните излети с многоцветието на нашенската фолклорна палитра.

С такъв колорит е Добри Селиминовски, баш майстор на тракийската гайда. Тръгне ли на лов, взема и гайдата си. Тя му е дружката, с която са покорили много световни сцени. “Но ловът също е сцена...!” - пресича ме Добри.

Преди пет-шест години беше на лов с дружинката в Душево. Когато първата гонка приключи, гайдата на Добри изненадващо запя в гората. Заслушахме се. Песента сякаш балсамира възбудата от ловните емоции.

Сборният пункт беше на пресечката на два коларски пътя. Подранилите бяха напалили огън от заснежени клони. Беше истински зимен ден. Гайдата привличаше като магнит ловците, които се редяха покрай огнището. Млад мъж с камера без малко да си счупи краката, вглъбен да улови неуловимото, което Добри ваеше с притворени очи. “Музиката е нещо върховно!” - рече той, когато издиша последния тон на песента.

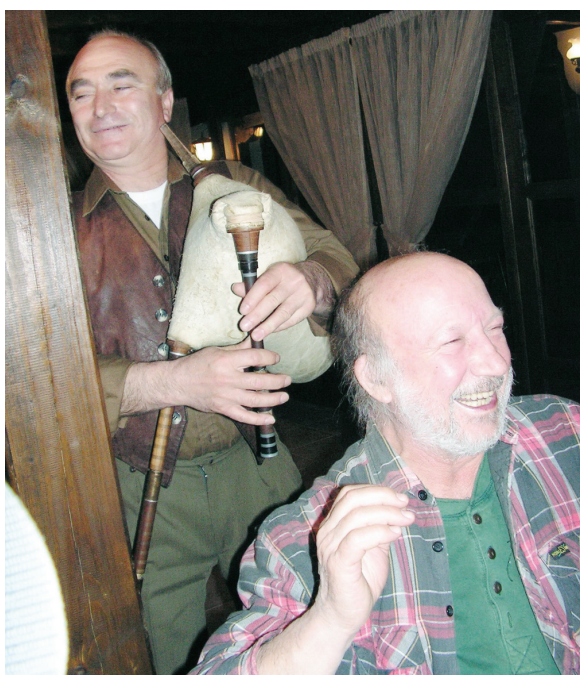
Баща му не давал и дума да се издума синът му да става музикант. Меракът му бил да стане ветеринарен доктор.

Доцент Мария Стоянова, известна като Мара Гайдарката - първата жена гайдарка у нас и на Балканите, от неговото село Селиминово, е наклонила доста везните Добри да стане музикант. Баща й - много добър каваладжия, бил тракторист с бащата на Добри. През лятото на 1971 година класът на Мария бил на бригада в селото. Директорът на училището Георги Пенев и Иван Гьоков - син на Стайка Гьокова, квартирували у Добри. Работели докери при баща му. Момчето много обичало да се кипри до тях в ремаркето. А те все го подканяли: Я, да направим ей-таз песен. Я тази... Добри пеел много добре. Най-обичал песента “Добра из пътя вървеше”.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Духовен взрив след лов в Еленския Балкан. С Иво Папазов - Ибряма са свирили няколко пъти във Франция, Испания, Полша, Германия. Само в бившия Съветски съюз са били на 27 турнета. Решаващ за артистичната им връзка е Васко Денев - Паганини на гъдулката

Големият гайдар с големия скулптор Георги Чапкънов - Чапа - заедно в онова върховно нещо музиката, след лов в Еленския Балкан

В края на лятото, преди да си тръгнат, рекли на бащата му: “Бай Данчо, мястото на твоя син е в музикалното училище.” Добри вече бил страшно запален да учи в Котел.

Дошло време да подаде молба. Тръгнали с баща му. Почукали най-напред на вратата на първия му директор Владимир Владимиров. Обяснили, че момчето не знае инструмент, макар в рода им да има гайдари. “Какво може тогава? - попитал той. “Ами, да пее малко...” - смънкал бащата. И Добри запял: “Де се е чуло и видяло, владика да се потурчи” - тежка селиминовска песен на Мария Таушанска. После изпял и любимата на баща му: “Станке ли, гюльо байнова, що ти сърцето трепери”, на Пенка Павлова. “Браво! Пишете молбата!” - казал Владимиров. Баща му трудно преглътнал влечението на сина си към музикалното училище. Още в коридора го предупредил: “Да знаеш, изгонят ли те оттук, ще идеш после в кирпичената училище!” В този момент Мара Гайдарката излязла от изпит. Усетила разколебания баща и му рекла: “Аз вече завършвам. Добре е да има човек от село в училището”.

Едно от условията за приема било всеки кандидат да има сто записани песни и да ги знае. С лист и молив Добри тръгнал да обикаля селото от къща на къща. Наложило се често да хлопа на вратата на баба Мария, дребничка женица, която, като запеела с тънкото си гласче, карала всички да млъкват по сватбите. Докато веднъж едва не изял бой от ревнивия й мъж. Сега той продължава да пее песента й “Три пъти майка близнила” и така често си спомня за нея.

Битката за постъпване в училището била голяма. Кандидатите били 483, а местата - 64. Добри се справя с голямата конкуренция, като се класира 12-и от приетите в седми, подготвителен клас. “Голям зор беше” - спомня той. Трябвало е да догонва момчета, които можели да свирят и били нотно грамотни. “А аз не знаех къде е сол, фа... Какво ми е струвало до Нова година да се науча да свиря няколко неща, си зная само аз”.

Добри Селиминовски всъщност е Добромир Йорданов Йорданов, който е трябвало да се казва Трифон, защото е роден на 14 февруари 1958 г. Майка му, баба Денка, помни, че цяла седмица се е блъскала, докато той най-после проплакал. И макар че си е дошъл с името, са го кръстили Енчо, а когато дядо му Никола отново отказал да си даде името на сиромашки род, вуйчото на майка му се ядосал, мушнал го под мишница и право в църквата, където го кръстил на себе си след близо половин година само и само да избави майка му от фамилните разправии за името му. “А-бе, тури и на него едно -мир и го пиши Добромир!” - рекъл той на секретарката на църквата, когато видял новите имена. А е Селиминовски от ученическите му години в Котел. Момчетата в класа му се обозначавали с прякори според това кой откъдето е.

Талантът му бил ярък и след като завършва, имал покана да стане солист в ансамбъл “Пирин”, заедно с Илия Аргиров. Но, нали е един на мама и тати, останал при тях в Сливен - да пълни къщата. Започва като преподавател към читалище “Зора”. От 2000 година школата му е вкъщи. Подготвя деца по народно пеене и гайда. За да има за хляба, работи и друго, също в сферата на музиката. Там също получава признания, едно от които е уникално. Било преди няколко години по време на концерт, когато един мъжага се изправил насреща му с насочен право в лицето му пистолет с думите: “Мно-о-го си готин, бе! Ей сега ще те консервирам! Искам да си само мой...!” За радост, изпразнил пълнителя в тавана. По-аферим мъжете наоколо станали навреме и озаптисали странника. Селиминовски е бил на лов с кого ли не, къде ли не. Става ловец през 1996 година. Безброй импровизирани сцени сред полета и балкани познават неговата гайда и глас.

Иначе, със своите възпитаници в школата му по народно пеене и гайда, е обиколил света. Подготвил е 219 певици. От тях 37 си изкарват хляба с музика. Няколко са в “Мистерията на българските гласове”. Негов ученик е гайдарят Петър Костадинов - Мечката. Редил е пръстите още на Радостин Петров Русев, Стайко Атанасов, Антон Събев, Христо Димитров - все известни гайдари.

Тук свири в хижата на дружинка Душево. Тя е станала културно средище на местните ловци, които са постоянно тук, защото имат нужда един от друг по всяка време на годината

На лов в Душево. Селиминовски Добри пее с вдигната пушка

Фолксваген

СЪТВОРИ НАЙ-ГРАНДИОЗНИЯ СКАНДАЛ В ИСТОРИЯТА НА АВТОМОБИЛНАТА ИНДУСТРИЯ

Автомобилният свят доживя да види най-грандиозния скандал в историята на автомобилостроенето. Концернът Volkswagen беше уличен в преднамерена фалшификация за токсичността на дизеловите му двигатели. Скандалът нараства по-бързо от снежна топка, лавината на „нещастията“, постигнали концерна, вече отнесе супербоса му Мартин Винтеркорн, очакват се загуби в размер на десетки милиарди, цените на акциите на немците спаднаха драстично, машините от Волфсбург губят като ланшния сняг репутацията си...

Какво стана?

В петък - 18 септември, американската Агенция по охрана на околната среда (EPA) пусна официално съобщение, че концернът Volkswagen преднамерено и в десетки пъти е занижил данните за нивото на вредните емисии на дизеловите си модели. Става дума за моделите Джета, Голф, Пасат и семейството Audi A3, снабдени с двулитрови турбодизели от серията мотори EA 189. От 2008-а година насам само в Щатите са били продадени около половин милион от тях, за всеки от които е възможно глобата да достигне 37 500 долара. Чертата под сметката показва, че общата сума на глобата може да достигне 18 милиарда в зелено. А това е 17 пъти повече от предишната най-голяма глоба, платена в Щатите – от Тойота за скриване на неизправности, свързани с блокиращ педал на газта, довел до доста смъртни случаи.

В какво е вината на Volkswagen?

От EPA заявиха, че „майсторите“ на Volkswagen са интегрирали „лъжещо устройство“ в системата за управление на двигателя. Специалистите на автопроизводителя са използвали специален програмен алгоритъм, вкарващ мотора в особен, „чист“ цикъл по време на включване на измерващо чистотата му на работа оборудване. Тази особена програмка следи редица показатели, определяйки дали машината е на стенд или на пътя. Електрониката анализира данните за положението на волана, динамиката на автомобила, времето за работа на мотора и промяната в атмосферното налягане. Това позволява в лабораторни условия и замервания нивото на изхвърляните азотни окиси да отговаря на американските норми, но допълнителен анализ, иницииран по предложение на малка фирма със смесено немско-американско участие, доказва, че по време на нормална пътна експлоатация дизеловите автомобили на VW изхвърлят в атмосферата от 10 до 40 пъти повече вредности в сравнение с лабораторните тестове!

Колко е дебела работата?

Мноооого! Volkswagen вече е обвинен в измама на американското правителство и клиентите си зад океана, както и в създаване на заплаха за здравето на янките. Ситуацията се задълбочава от това, че не става дума за техническо несъвършенство или проблеми в настройката на двигателите, а за преднамерено изкривяване на данни чрез използването на „мошеническо оборудване“.

След заявлението на EPA Министерството на правосъдието на Щатите е завело углавно дело срещу немците заради фактическо преднамерено занижаване на данните за количеството изхвърляни вредности. В Европа също се инициира подробна проверка на ниво Евросъюз. От концерна обявиха, че общо от проблема са засегнати ни повече, ни по-малко 11 милиона автомобила.

Бурята достигна върховете на Volkswagen. В сряда, на 23-ти септември, надзорният съвет на VW проведе извънредно заседание, на което беше подадена оставката на шефа на концерна Мартин Винтеркорн. Той успя наскоро да спечели битката за властта във VW със силния Фердинанд Пийх, племенник на Фердинанд Порше, но победата му излиза пирова. Управата на концерна обяви че се създава специален фонд от 6,5 милиарда евро за справяне със ситуацията и нанесените щети, а в Щатите вече са заведени няколко колективни многомилионни частни иска срещу компанията.

Пазарът реагира на скандала мигновено – през последните дни акциите на VW паднаха с 38% на борсата във Франкфурт, а пазарната цена на VW е паднала до 25 милиарда евро.

Само Volkswagen ли е фалшив?

Естествено не! През последните няколко години в Щатите системата за контрол на автопроизводителите работи все по-ефективно и се разразиха няколко големи скандала, свързани със скриване на дефекти в автомобилите от производителите им. В края на 2013-а година Hyundai и Kia се съгласиха да изплатят на клиентите си компенсации в размер на 395 милиона долара за занижени заводски данни за разхода на гориво на автомобилите. От EPA доказаха, че 13 южнокорейски модела харчат до половин литър гориво на 100 км повече от показаното в заводските им данни.

През май тази година Министерството на правосъдието обвини General Motors в преднамерен отказ за провеждане на сервизна кампания за коли с дефектен ключ на запалването, неизправност, която спира колата в движение и задейства без нужда предпазните въздушни възглавници. В този скандал фигурират над 100 смъртни случая и преди броени дни GM сключи съглашение с прокуратурата за прекратяване на разследването, като се съгласи да плати глоба в размер на почти един милиард долара.

Това лято Националната администрация за безопасност на пътното движение на САЩ - NHTSA, застави алианса Fiat Chrysler Automobiles (FCA) да предостави на почти 200 000 свои клиенти възможността да върнат колите си по пазарна цена на дилърите заради хванати дефекти в тях. За справяне на проблема на FCA ще са нужни няколко милиарда долара, но на фона на скандала с VW тази сума може да се окаже нищожна.

ГАЗ направи кемпер

Групата ГАЗ представи нови модификации на автомобили за туризъм и отдих. Премиерата им премина по време на Международната изложба Moscow Off-road Show. Сред тях беше мотокаравана (кемпер) на базата на модела ГАЗ NEXT и автомобил Охотник на базата на Собол 4х4. „Автокъщата“, развита на базата на шасито на двуреден ГАЗ NEXT, има подвижна странична секция – оригинално решение, което позволява на пътешествениците да разполагат с по-голям обем жизнено пространство, смятано недостижимо досега за този клас.

Автомобилът може да превозва и да осигурява отдих на седем души, има климатик, навесна външна тента, газово отопление, хладилник, микровълнова печка, биотоалетна с умивалник и душкабина. Пластмасовите стъкла са двойни, спалнята е пълноценна, кухнята и столовата зона са оборудвани с всичко необходимо.

Охотник-ът, създаден на основата на автомобила Соболь 4х4, има подключаемо пълно задвижване, понижаваща предавка, блокировка на задния диференциал Eaton, багажник на покрива, стълба, допълнителен блок фарове, стъпенки за по-удобно влизане и излизане от салона. Местата са за четирима, в списъка на оборудването влизат завъртаща се назад предна пътническа седалка, сгъваема масичка, голям брой места и приспособления за съхраняване на вещи и инструменти, допълнителна въздушна печка. И двата представени автомобила имат дизелови двигатели Cummins ISF 2,8 литра.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция “Автопрес-2001” www.auto-press.net

www.duma.bg

Очаквайте

„АРЕНА НА КРАСОТАТА” ЗА 36-И ПЪТ В СОФИЯ

Крисия представя на живо „Discover”

Химнът на „Детска Евровизия 2015” ще звучи за първи път публично пред храм-паметника „Св. Александър Невски”

Талантливата Крисия ще представи за първи път пред публика химна на “Детска Евровизия 2015”. Песента “Discover” ще звучи днес, събота, пред храм-паметника “Св. Александър Невски” в София. Събитието е с начало в 11 ч. и е част от националната кампания на БНТ “Откривай България”, която обедини 13 български града.

По едно и също време в Белоградчик, Благоевград, Бургас, Варна, Велико Търново, Габрово, Казанлък, Ловеч, Пловдив, Русе, София, Стара Загора и Шумен известни художници и деца от тези населени места ще нарисуват една от местните забележителности на пана с логото на “Детска Евровизия 2015”. Всяка от картините е покана на българчетата към техните европейски приятели да открият красотата и историята на страната ни. Творбите ще бъдат представени с изложба в зала “Арена Армеец” по време на песенния конкурс на 21 ноември, както ДУМА писа.

На събитието в София известният български художник Иван Яхнаджиев ще нарисува една от емблемите на столицата - храм-паметника “Св. Александър Невски”. Водещ на проявата ще е Драго Драганов, а кадри от празника зрителите на БНТ ще видят на живо в предаването “Отблизо с Мира”, което също започва в 11 ч. То ще бъде посветено изцяло на “Детска Евровизия”. Благодарение на живите репортажи от Русе и Велико Търново зрителите ще станат свидетели на събитията в двата града. От старата столица ще се включи миналогодишният победител в конкурса - Винченцо Кантиело, а от крайдунавския град - Габриела Йорданова, новата музикална надежда на България, която ще представи страната ни на тазгодишната песенна надпревара.

В студиото на “Отблизо с Мира” ще бъде режисьорът Станислав Терзиев, работил за всички български издания на “Детска Евровизия” досега. Той ще сподели как изглежда подготовката на толкова голямо събитие. Специален гост в студиото ще бъде и режисьорът на европейския детски конкурс Гордън Бонело, който ще разкрие любопитни подробности от кухнята на предстоящия спектакъл на 21 ноември.

Още 7 души ще се реят с орлите над Сопот

В рамките на социалната кампания “Лети повече” до 30 септември с пилотите на Sky Camp още 7 щастливци ще се реят с орлите над Сопот, под крилото на парапланер.

Мечтата да се издигнем във въздуха като птиците ни свързва и ни издига над проблемите високо в небето. За 2 години организирани полети за хора в неравностойно положение от този шанс се възползваха 53 човека, които усетиха тръпката да се реят с парапланер. Най-малките участници в кампанията са на 7 и 11 години.

Благодарение на професионализма на тандемните пилоти от Sky Camp и пилотите парапланеристи летенето стана възможно за хора с физически увреждания, в инвалидни колички, със зрителни, социални и други затруднения.

От социалната кампания “Лети повече” разбрахме, че когато сбъдваме мечтите си, ставаме по-силни и по-добри към другите. Разбрахме още, че мечтите и небето ни свързват, независимо от различията ни. От писмата на участниците разбрахме защо за хората в неравностойно положение е важно да сбъдват мечтите си, споделят идеолозите на инициативата.

Снимка Минко ПЕЕВ

Българските трима тенори, известни като “Уникалните гласове”, представиха новия си спектакъл “До L.A и назад” в зала 1 на НДК в четвъртък. Два часа забавляваха публиката с класически оперни арии, евъргрийни и незабравима филмова музика, поднесени по въздействащ начин

Фестивал на граоите 2 дни в с. Студена

Атрактивен фестивал организират в с. Студена, Пернишко. Проявата, която ще е днес и утре (26-27 септември), е вдъхновена от древните практики на местните тракийски племена - граоите (агрианите), които са обитавали този район - Пернишко, Брезнишко и югозападната страна на Витоша. Стремежът е да се популяризират ловните умения, местните породи кучета, бойните изкуства, билкарството и биохраните, които поддържат здравето на хората. Организаторите на фестивала подсигуряват безплатен транспорт за двата дни.

МАРИЯ ИЛИЕВА СПОДЕЛЯ С ВЛОГ ИЗЯВАТА СИ В САЩ

Кралицата на българската поп музика ще сподели с фенове преживяванията от концерта си в САЩ със специален видео блог (влог) на 27 септември. Почитателите на Мария Илиева в социалните мрежи ще се озоват на мястото на събитието по време на пътуването й до Лос Анджелис. Певицата е хедлайнер на третия годишен фестивал на българската музика и култура отвъд океана.

Вицът

Обичам да чета хороскопи. Това е единственото място, където имам пари, пътувам в чужбина и съм в идеални отношения с всички...

26. 09. 2015

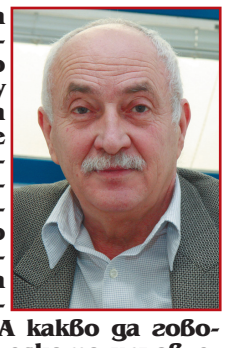
БОРИСЛАВ БОЙЧЕВ, писател
ЕЛЕНА КАЗАНДЖИЕВА, член на НС на БСП
ИВАН ГОЛЕВ, поет, писател
ЙОРДАН ВАСИЛЕВ, литературовед
КАМЕН КОСТАДИНОВ, народен представител
КРАСИМИР МАШЕВ, писател
Инж. КРЪСТО СПАСОВ, политик
МАРИЯ ИГНАТОВА, тв водеща

27. 09. 2015

АЛБЕНА АЛЕКСАНДРОВА, дизайнерка, собственичка на модна къща „Рошавата гарга”
БОРЯНА ПУНЧЕВА, режисьорка
ДУРХАН МУСТАФА, народен представител
СВИЛЕН БЛАЖЕВ, художник
СПАС ДЖЕВИЗОВ, футболен треньор
ЦВЕТЕЛИНА БОРИСЛАВОВА, бизнесдама

Време е да отваряме шампанското и да празнуваме със стил, защото рожденик в неделния ден е управителят на ДУМА

ПАВЕЛ БЕБОВ

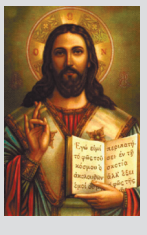

В живота на човек идва момент, в който биографията му заприличва на епос и не може да бъде разказана в едно изречение. Само за опита на Павел като журналист и редактор може да бъде сниман многосериен филм. А какво да говорим за икономическото управление на вестник в бурните води на българския капитализъм?! И въпреки всичко другарят Бебов остава вечно усмихнат, позитивен, бодър и самото му присъствие наоколо изпълва човек с вяра за светло бъдеще. А вероятно това е най-важното качество.

Павка, желаем ти много здраве, щастие, светли мисли и вечна пролет в душата! Остани си все така решение на всички проблеми и вечен двигател за нови идеи!

От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

26

Успение на св. Йоан Богослов

27

† Първа Неделя след Неделя подир Въздвижение. Св. мъченик Калистрат

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

ФЕНОМЕНАЛНИТЕ ПОЛИГЛОТИ, или талантът да мълчиш на няколко езика

Невероятната лингвистична дарба на доста исторически личности и наши съвременници е подплатена с огромни усилия, упоритост и целеустременост

Европейският ден на езиците се отбелязва от 2001 г. на 26 септември. Датата е определена от Съвета на Европа при подкрепата на ЕС, като целта е да се стимулира езиковото разнообразие и овладяването на различни световни езици от всеки европеец. "Учим езици цял живот!" - този девиз е провъзгласен от ЮНЕСКО и през XXI век.

Все повече са хората на планетата ни, които свободно говорят на английски, испански, немски, френски и т.н. А някои знаят не само някой от тези езици, а владеят всички тях, взети заедно, плюс доста други, смятани за по-екзотични.

Феноменът на полиглотите векове наред предизвиква интерес и у обикновените хора, и у лингвистите. Защо някои трудно научават родния си език, а други с лекота овладяват няколко чужди? Дали това е резултат от непрекъснати усилия или става дума за генетична предразположеност?

Разбира се, талантът и тук е важен, както във всяка друга сфера. Но не бива да се забравя, че през XVIII-XIX век е било модерно дори и при всекидневен разговор с най-близките да се вмъкват думички на френски, немски или дори латински. Владеенето поне на един чужд език се приема за правило. А онези, които имат високо ниво на знание на няколко, се смятат за полиглоти.

Най-известната представителка на нежния пол, която се прочува не само заради красотата си, но и като ненадминат оратор и дипломат, говори на повече от 10 езика. Последната царица на Египет - Клеопатра, общувайки с вождове на варварски племена, практически не прибягва към помощта на преводачи, заради което мнозина пълководци и управници изпитват към нея огромно уважение.

Според достоверни исторически източници пазителят на библиотеката на Ватикана кардинал Джузепе Каспар Мецофанти, живял в средата на XVIII век, можел да чете и да говори на 60 езика, като на 50 от тях дори пишел стихове.

На малцина е известен фактът, че останалият в историята с изобретенията си в областта на радиотехниката, електрониката и физиката Никола Тесла свободно владеел 8 езика.

Великият руски писател Лев Толстой се запомня не само с литературните си шедьоври, но и с широки познания в областта на лингвистиката, които включват от 15 до 20 чужди езика, сред които е и древноеврейският.

Необикновената писателка и преводачка Като Ломб, родена в Печ, била смятана за изоставащо дете в училище и преподавателите не били сигурни, че ще успее да получи дори средно образование. Но феноменалната дама не само че завършва физика и химия, но и става известна благодарение на невероятната си способност да говори, чете и пише на 15 езика. Талантливата унгарка остава в историята и като една от първите симултанни преводачки в света. Любопитно е също, че Като Ломб продължавала да се интересува от чужди наречия през целия си живот, като голяма част от тях учи с помощта на речници и художествена литература. Способната полиглотка бързо напредва в кариерата и получава престижна работа в унгарското Министерство на външните работи. Пътуванията на Ломб по служба в различни страни я вдъхновяват да напише книгата "Пътешествията на преводача около света". Публикува в специално издание и метода си за овладяване на различни езици. Малко преди да си отиде от този свят през 2003 г. на 94-годишна възраст, преводачката започва да изучава иврит и планира да се захване с арабския.

Сънародникът й Ищван Даби се прочува още на 18, когато става ясно, че може да пише и говори на 18 езика. На доста от тях си общува с приятели и партньори, живеещи в 50 страни по света. Унгарецът работи като кореспондент, гид, симултанен преводач и редактор. Пише поезия, но не на родния си или друг екзотичен език, а предпочита полския. Известен е и с интереса си към литературата и културата на различните народи.

Британският лингвист, журналист и разузнавач Харолд Уилямс, живял в края на XVIII - началото на XIX век, още преди да влезе в пубертета, знаел 6 езика. Остава в историята и като полиглот. Според различни източници владее между 58 и 80 езика, въпреки че доживява едва до 52 години.

След като получава тежка контузия в Афганистан, Вили (Виталий) Мелников твърди, че се сдобива с дарбата със страхотна скорост да схваща чужда реч, писмо и четмо. Интереса на руския поет, експериментатор и фотохудожник предизвикват над 93 езика и безброй наречия. Но доста лингвисти изразяват съмнения, че наистина ги владее.

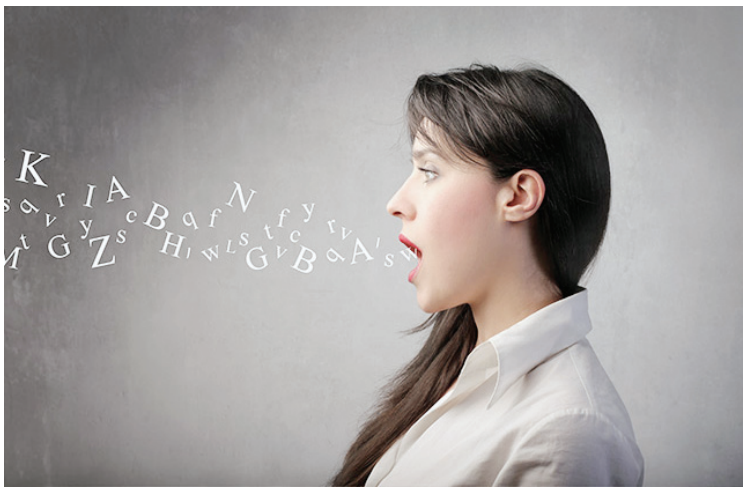
40-годишният белгиец Йохан Вандевал се прочува по света като полиглот, който знае 31 езика. За изключителни постижения в областта на лингвистиката специално европейско жури го награждава с почетната "Вавилонска премия". Йохан, който по образование е инженер-архитект, обаче категорично отрича, че притежава някакви особени способности.

Италианският професор Алберто Талнавани е известен с това, че свободно говори всички европейски езици. Ученият е член на повече от 50 академии в света. Още на 12 години владее 7 езика, на 22, когато завършва университета в Болоня, знае 15, а всяка година си поставя за цел да научава още 2-3. На един от международните конгреси по лингвистика през 1996 г. приветства присъстващите на 50 езика.

Бразилският учител с ливански произход Зияд Фавзи е вписан в Книгата с рекордите на Гинес. Скромният преподавател по чуждестранна литература в университета на Сао Пауло е човекът, владеещ 58 езика. И превежда от всички тях, като желанието му е да ги направи 100 с помощта на създадения от самия него метод за бързо усвояване на информацията.

Според многобройни легенди Буда говорел на 150 езика, а пророкът на исляма Мохамед знаел всички наречия на света.

Споменатите исторически личности и наши съвременници, които освен друго се прочуват и като феноменални полиглоти, показват част от възможностите на човешкия разум. Мнозина признават, че не могат да обяснят невероятната дарба да владеят свободно различни езици. Но въпреки този впечатляващ талант повечето отбелязват, че за целта са необходими огромни усилия, упоритост и целеустременост.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес слънцето ще се показва рядко, ще има облаци над цяла България, голям атмосферен фронт с дъждове ще се придвижва от западната част на страната през Централна България към морето. При облачност от 86 на сто вероятността от валежи ще бъде 66 процента. Минималните температури ще са от 12 до 14 градуса, максималните от 19 до 22 градуса. Ще духа слаб вятър от северозапад. На 1200 м температури от 15-16 градуса, на 2000 м - около 10 градуса. По Черноморието - вълнение от 2-3 бала, температура на морската вода на север 22 градуса, на юг - 23. Продължителност на деня точно 12 часа.

Изгледи за

27
максимални
19°/20°

28
максимални
17°/19°

В неделя и понеделник по-нататъшно захлаждане и нови валежи. Температурите ще се понижават: минималните ще са от 9 до 12 градуса, максималните - от 17 до 20.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.10 Телепазарен прозорец
07.25 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за култура
10.00 Плюс това Публицистично предаване
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване с водещ Мира Добрева
12.00 По света и у нас
12.40 Бразди Предаване за земеделие
13.10 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.10 Малки истории
15.10 Руси Чанев на 70 години Понеделник сутрин игрален филм /България, 1966г./, режисьори: Ирина Акташева и Христо Писков , в ролите: Пепа Николова, Асен Кисимов, Петър Слабаков, Кирил Господинов, Стефан Данаилов, Руси Чанев и др.
16.50 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити
19.00 Умно село: „Рада в чекмедже“ /Рада Москова/
19.50 Лека нощ, деца!: Случки с бърколини
20.00 По света и у нас
20.50 Спортни новини
21.00 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
22.00 Бени и Джун игрален филм /САЩ, 1993г./, режисьор Джеремая Чечик, в ролите: Джони Деп, Мери Стюарт Мастерсън, Ейдън Куин, Джулиан Мур и др.
23.45 По света и у нас
00.05 Пол Макартни: Целувки в края на писмото музикален филм

bTV

06.30 „Агрофорум“ - предаване
07.00 „Кое е това момиче“ - с. 1, еп. 9
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 10, еп. 6
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Добре дошли в България“ - комедийна поредица
13.00 „Белият олеандър“ - драма, САЩ, Германия, 2002 г., режисьор: Питър Козмински, Актьори: Мелиса Маккарти, Алисън Ломан, Били Конъли, Рене Зелуегър, Мишел Пфайфър, Ноа Уайли, Робин Райт
15.00 „Мармалад“ - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Целуни ме“ - комедия, романтичен САЩ, 1999 г., режисьор: Раджа Госнел, в ролите: Алън Ковърт, Джеймс Франко, Джон С. Райли, Гари Маршал, Дрю Баримор, Дейвид Аркет, Майкъл Вартан, Поли Шанън, Джесика Алба
18.30 „Бинго милиони“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Гамбит“ - комедия, криминален, САЩ, 2012 г., режисьор: Майкъл Хофман, в ролите: Том Кортни, Камерън Диас, Колин Фърт, Стенли Тучи, Клорис Лийчман, Алън Рикман
22.00 „Комиците“
23.00 „Бездомното шоу на Башар Рахал“ - развлекателно шоу
00.00 „Целувки и куршуми“- комедия, криминален, екшън, САЩ, 2005 г.

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова: Разследване
13.00 „Джордж от джунглата 2“ - с уч. на Кристофър Шауърман, Джули Бенц, Ангъс Джоунс, Томас Хейдън Чърч и др.
14.50 „Игри на сърцето“ - с уч. на Джерард Бътлър, Джесика Бийл, Катрин Зита-Джоунс, Ума Търман, Денис Куейд и др.
17.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя“ - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Идеалната непозната“ - с уч. на Холи Бери, Брус Уилис, Джовани Рибизи, Ричард Портноу, Гари Дърдън, Флоренша Лозано и др.
22.10 „Превъзходството на Борн“ - с уч. на Мат Деймън, Брайън Кокс, Франка Потенте, Джоан Алън, Джулия Стайлс, Карл Ърбан и др.
00.20 „Игри на сърцето“ - с уч. на Джерард Бътлър, Джесика Бийл, Катрин Зита-Джоунс, Ума Търман, Денис Куейд и др. /п/

1

05.45 Игрален филм: „Война и мир“
06.00 Новини
06.10 Игрален филм: „Война и мир“ (продължение)
08.20 „Свири, хармонико любима!“
09.00 „Умници“
09.45 „Слово на пастира“
10.00 Новини
10.15 „Вкусно“
10.50 „До първия крясък на совата“. За юбилея на програмата „Какво? Къде? Кога?“
11.45 „Смешарики. Новите приключения“
12.00 Новини
12.20 „Идеалният ремонт“
13.10 Игрален филм: „Кралицата на бензиностанцията“
14.30 Сериал: „Есенин“
18.00 Вечерни новини
18.10 Сериал: „Есенин“
19.20 Премиера. „ДОстояние на РЕпубликата: Григорий Лепс“
21.00 Време
21.25 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
23.10 „Какво? Къде? Кога?“. Есенна серия на игрите
00.20 Игрален филм: „Аса“
02.50 Игрален филм: „По главната улица с оркестър“
04.20 Игрален филм: „Тревожен полет“

ОВЕН

Съобразявайте се и със себе си. Това ще ви помогне да се справите с нелеките си задължения и проблеми.

21 март - 20 април

РАК

Финансовото ви състояние е блестящо. Моментът е добър за разумни инвестиции, но не се забърквайте в рискове.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Финансови придобивки ще ускорят покупката на по-едра вещ за дома и за това заслугата ще бъде изцяло ваша.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Денят е подходящ да отделите време за интимния партньор. Предстоят ви важни разговори за бъдещето ви.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Днес трудът ви няма да е хвърлен на вятъра, ще получите финансови постъпления и добри бизнес предложения.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Заради служебни задачи ще влезнете в противоречиви отношения с ръководители и това ще ви струва повече нерви.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес се опитайте да гледате по-обективно на ситуацията около вас, за да може да разчитате на успехи.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Част от вас доста се колебаят за бъдещата си работа. Затова се съсредоточете върху момента и се стегнете.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес насочете енергията си към приключване на започнат проект - оттам ще дойдат и очакваните пари.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днешният ден може да се окаже доста важен за вас. Добра новина ще ви накара да смените плановете си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Нови развития или непредвидени обстоятелства могат да променят намеренията ви, най-вече в делови план.

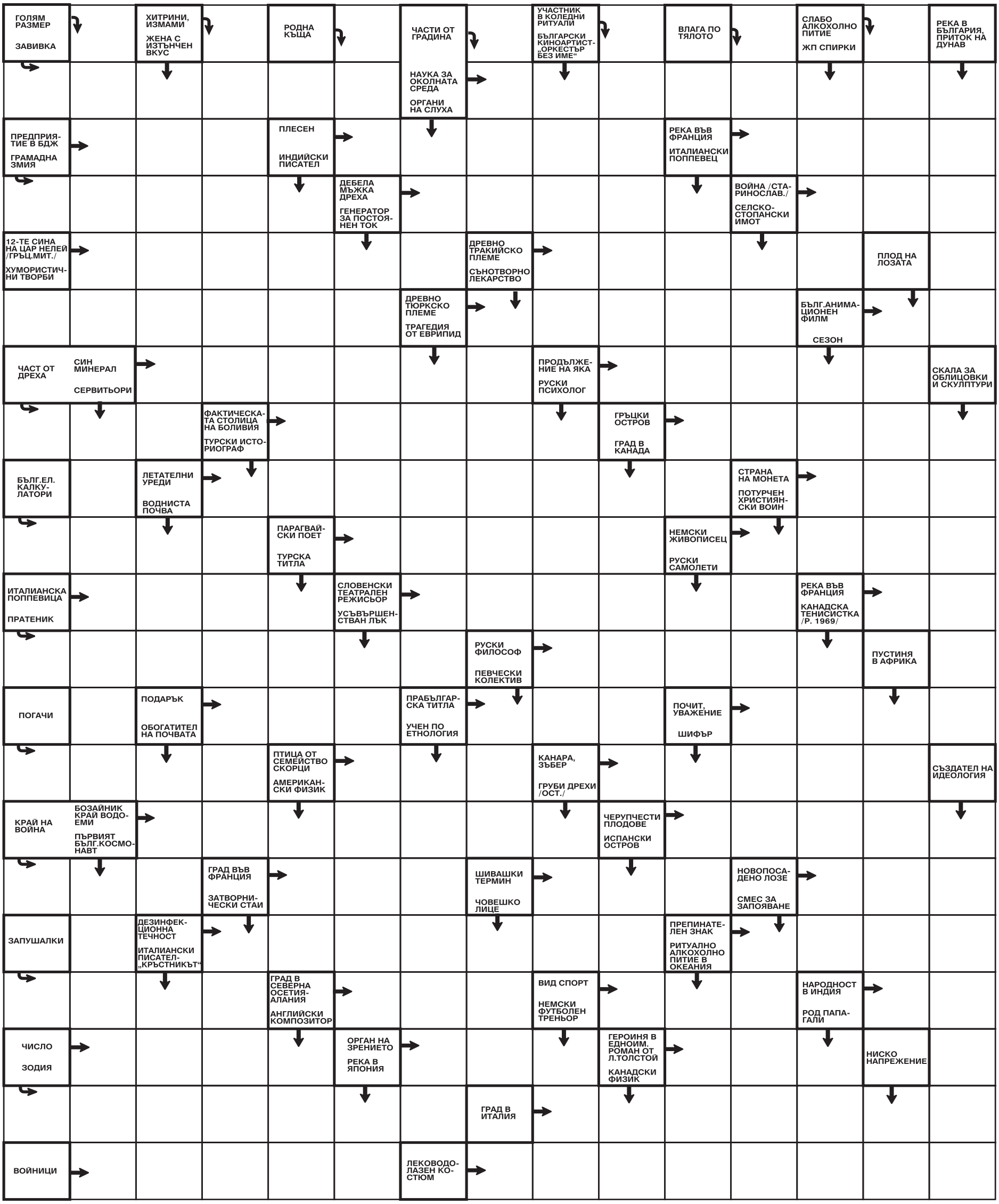
23 ноември - 21 декември

РИБИ

Не рискувайте, ако не сте убедени в успеха си днес, в противен случай ще понесете неочаквани загуби.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Адалин, Дер, „Иполит“, Келеси, Ливорно, Нирала, Садедин, Середа, Сиенит, Тиминс.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: БОРИСЛАВ МИХАЙЛОВ - УКЕ - УУЛВЪРХЯМПТЪН - КОЛАН - ОТЕ - ИНИЕСТА - НЕСИ - АДА - ОВОД - ДДТ - РСВ - КМЕТ - АНЦ - АИОИ - ХЪ - ОПИАТ - АИСТ - ЛМ - ГРИША ГАНЧЕВ - ЕК - ВЕС - АБРУД - ПЕРСИ - АМИЛКАР КАБРАЛ - ИИ - ОЛ - АНОНСИ - ЧИАНО - РБО - АРЕТ - АГА - ДМИТРИЕВ - ЕЛА - ВОЛАНИ - ДОБРОТИЦА - АНДОН НИКОЛОВ - ПУЛСАР.
ОТВЕСНО: ШОУТО НА КАНАЛА - РУЕВЦИ - МОРАН - ТИЛ - СВИНЕ - СВИДЕТЕЛСТВО - АЛЪН - СКИ - ОН - АРИДАЛ - АЛН - АВХЕДИ МАРАГАИ - МЯСТО - БК - АНК - НИМТ - ИГРАЧ - ИО - ХПАА - РУБИН - КАТ - ХИДРА - ДО - ИЪН РЪШ - АНДОВ - АЛНЕС - АПЛОМБ - СВОГЕ - ИРП - ЯВКИ - ПАРИ - ТОУ - КИНСИ - РТЛ - БУЛАМАЧИ - РИИС - КАДЕТЕ - ОБЕЦА - СЕНАТ - ВОЛОВАР.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА
ВОДОРАВНО: СТЪПОВ - СТУПЕЛ - ВААЛ - САМИ - ВАЛДЕС - ОБЕРОН - ОВЕРН - ОВАТА - ЛАНУ - ОПАЛ - НЕН - МИЛИЦИЯ - ПАП - РОТИ - ТОГА - АТОМИ - ЗАМЪК - СТОРНО - ДЕКАРИ - АУЛА - УРНИ - ТРАПЕЦ - ИНДИГО.
ОТВЕСНО: СТВОЛ - ПАСАТ - АВАЛА - ТУР - ЪГЛЕН - ПАОЛА - ДРУМ - ТРАП - ОВЕН - ИРОН - ВАС - ОЛОМОУЦ - ОПИТИ - СЛОВАЦИ - ДНИ - БАЛИ - ЗЕИН - УСЕТ - ЯТАК - ПАРАН - ОМАРИ - ЕМО - ЕНГЪР - ЛИНОН - АКИНО.

МАГИЧЕСКИ СРИЧКОВИ КВАДРАТИ
ВОДОРАВНО И ОТВЕСНО: 1.ПАРОЛА. 2.РОМАНИ. 3.ЛАНИЛА. 4.МАКАРА. 5.НИРАЛА. 6.ЛАЛАВА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 26 СЕПТЕМВРИ 2015

СКАЧАЧ ОТ САМОЛЕТ
УЧАСТНИК В КОНКУРС

ПОЛСКА КРАЛИЦА /1384-1399/
БРАЗДИ ОТ РЯЗАНЕ ВЪРХУ НЕЩО

ГРАД В РУСИЯ, КОМИ
МЕКСИКАНСКИ ВЕСТНИК
ЯК КОН
КАРТА ЗА ИГРА

ГЕОГРАФСКО ПОСОБИЕ
СТОЛИЦА НА ОБЕДИНЕНИТЕ АРАБСКИ ЕМИРСТВА
СМЛЯНО ЖИТО ЗА ДЕСЕРТ

ПРАВИЛЕН ШЕСТОСТЕН /ГЕОМ./
ГРАМАДНА ЗМИЯ

ТЕРАСИ

СЛУЖИТЕЛКА В БИБЛИОТЕКА
СРАЖЕНИЯ, БИТКИ

ВОЙНИШКА КОМАНДА
ЛЕТИЩЕ КРАЙ ТОКИО

ЧАСТ ОТ ГРОБИЩЕ
ЖИТНО РАСТЕНИЕ

ЧОВЕШКО ЧЕЛО
ВИД ПЛАСТМАСА

БЕЛГИЙСКИ АРХИТЕКТ
БРАТ НА ЦАР САМУИЛ

ПАРТИЯ В КИПЪР
СЕДИМЕНТНА СКАЛА

ЗАКАЧКА, МАЙТАП
ЧАСТ ОТ ЛИЦЕТО

ЧЕШКИ КАМИОНИ
МЯРКА ЗА ТЕГЛО

БЕЛЕЗНИЦИ, ВЕРИГИ
СЪД ЗА ТЕЧНОСТИ

СМАЗКА ЗА ГРЕСИРАНЕ
КРАЙНИК

ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ
ПОДКОВАЧ НА ДОБИТЪК

ПЕСЕН НА А. ЧЕЛЕНТАНО
ЧИСЛО, РАВНО НА 3,14

ВИД БЯГАНЕ
УСОЙНО МЯСТО

ПОМЕЩЕНИЯ В МАНАСТИР
ПЕРЛА, МАРГАРИТ

НЕБОСВОД

РАДИОАКТИВЕН ХИМ. ЕЛЕМЕНТ
СУТРИН

ТРЪН,ШИП
СЪЩИНА, СЪРЦЕВИНА

ОТРИЦАНИЕ
ВИД ПЪТНА НАСТИЛКА

МАСЛОДАЙНО РАСТЕНИЕ
ОТТИАЧНЕ НА ВОДА

СЪЩЕСТВУВАНЕ
ПОРЕДНО ЧИСЛО

СИЛНА ГОРЕЩИНА
ХАРАКТЕРЕН ЗНАК

ЯПОНСКИ АВТОМОБИЛИ
ФРЕНСКИ МАТЕМАТИК

ВЪЗРАСТНА ЖЕНА
ЗАЛА

МУЗИКАЛНА НОТА
ЦИФРА
МАРШРУТ

НАШ ГРАД
ТЪНКА НИШКА ЗА ШИЕНЕ

ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ
ПРЕПАСКА

АМЕРИКАНСКИ ПСИХОЛОГ
ЛИСТЧЕ ЗА ПЛАТЕН ВХОД

ПАРНИКОВО ЦВЕТЕ
ПРЪТ ЗА ХОДЕНЕ НА АРТИСТ В ЦИРК

МОНАРСИ

КОФАР, КАТАНЕЦ

СЪСТЕЗАТЕЛ ПО БОРБА
РУСКИ КОСМОНАВТ

СЪДРУЖНИЧКА В РАБОТАТА
СПОСОБНОСТ ЗА ЗАПОМНЯНЕ

МЯСТО ЗА СНАСЯНЕ НА ЯЙЦА
МАШИНА-ЧОВЕК

КЪСМЕТ, ЩАСТИЕ

МЕСЕЦ

СПЪТНИК НА БОГ ДИОНИС /ГРЪЦ.МИТ./
ЛИЦЕ,ЧЕТЯЩО ТЕКСТ

ФРЕНСКИ ПОЕТ
РАСТЕНИЕ С ПАРЛИВИ ВЛАСИНКИ

НЕМСКИ КИНОРЕЖИСЬОР
ПАРИЧЕН ДЪЛГ

ДИМООТВОД
БЛАГОРОДЕН ГАЗ

ГРАД В ХЪРВАТСКА
ВИД ИЗКУСТВО

БЪЛГ. ПАРИЧНА ЕДИНИЦА
БЛИЗНАК НА ЕФИАЛТ /ГРЪЦ.МИТ./
НЕЖЕНЕН МЪЖ

ИЗОБРЕТАТЕЛЯТ НА ДИНАМИТА
ВИД САЛАМ

БЪЛГ.ДРАМ.И КИНОАКТЬОР /1929-2012/
МАСЛО ОТ ПОРТОКАЛ

ШЕПНЕНЕ
БОКЛУК

РЕКА В ГЕРМАНИЯ
ИМЕ НА ДЕСЕТ ФРЕНСКИ КРАЛЕ

СГЪНАТА ХАРТИЯ ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ПИСМО

ПРАВОСЛАВНИ МОНАСИ

ФИЗКУЛТУРА
ПИСАТЕЛ ОТ МИАНМА

ГРАД НА П-ОВ КРИМ
ФРЕНСКИ ФИЗИК

ГРАД В ЛАОС
ЕТАЖ ОТ ПАЛЕОЗОЯ /ГЕОЛ./

ГОЛЯМА ГРАДИНА
МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО
ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ДРЕХА БЕЗ РЪКАВИ
ТВЪРДОГЛАВ ЧОВЕК

ИЗЯВЕН ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН СЪДИЯ

ДРЕВНОГРЪЦКИ ПОЕТ-“ИЛИАДА”

ИМЕНАТА НА АПОСТОЛЪТ НА БЪЛГАРСКАТА СВОБОДА

РЕЧНИК: Акрил, Бале, Вотро, Керч, ”Нарита”, Нирс, Силен, У Ла, Шаф, Ядвига.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Георги Пеев е чужденецът с най-много мачове в Русия

Георги Пеев е чужденецът с най-много мачове в Русия. Халфът на Амкар Перм оглавява подреждането с 225 двубоя от трансфера си през 2007 г., съобщи специализираният руския сайт championat.com. В анализа се споменава, че българинът се е превърнал в икона за руския тим, като през годините са се сменили доста треньори, но той си остава. "Преди да премине в Амкар, Пеев е играл 7 сезона в Украйна (2001-2006 в Динамо Киев и част от 2006 г. в Днипро) и вероятно точно това му е помогнало да се представя на ниво в руското първенство. В един сезон (2008 г.) той дори помогна на тима да завърши на 4-то място. От пристигането си в Амкар доста треньори се смениха на кормилото, но Пеев винаги е бил основен футболист, който неведнъж е доказал, че клубът се нуждае от него", анализират руснаците. Това вероятно е и последната му година като футболист, след което българинът може да остане на работа в школата.

Втори в класацията е Тимофей Калачев (Блрс) със 182 мача за Ростов и Криля Советов, а 3-ти е Гьокдениз Карадениз (Тур) със 180 за Рубин Казан. 4-ти е Александър Гацкан (Молд) със 172 мача за Ростов, пред Николас Ломбертс (Бел, 172, Зенит), Сесар Навас (Исп, 167, Рубин), Жозе Маурисио (Браз, 154, Терек), Дани (Пор, 146, Зенит), Зоран Тошич (Сърб, 139, ЦСКА М) и Гилерме Маринато (Браз, 132, Локомотив М).

Снимка CHAMPIONAT.COM

Лудогорец подгони националите си

Допинг ченгета дебнат шампионите и Литекс след дербито довечера

Лудогорец подгони националните си състезатели. Треньорът на "орлите" Едуард Ераносян обяви, че за него е важно качеството на футболистите му, а не това дали ще играят българи или чужденци. Той каза, че няма да се съобразява с никого, дори и някой и да е национал на България.

Откакто съм в Лудогорец, за всеки мач излизаме с оптималния според мен състав, мястото на националите не е гарантирано. Така Ераносян отговори на въпрос не е ли парадоксално, че футболисти от националния отбор са на пейката на шампионите, а на терена излизат чужденци.

"От въпроса излиза, че критикувате треньора, защо играят чужденците, а не българите. Клубна политика. Няма треньор, който ще пусне по-слаб футболист за сметка на такъв, който е в по-добра форма", анализира Ераносян.

Той съобщи, че все още не може да разчита на контузения Кишада, който се подготвя на специална програма. От няколко дни с отбора обаче тренират вратарите Милан Борян и Владислав Стоянов. Българинът обаче се очаква да е на 100% готов за следващия мач, а не за дербито с Литекс довечера.

"Дават 3 точки и за победа срещу Пирин, и срещу Литекс. Едно и също е. Лудогорец не трябва да избира мачовете си, а да побеждава във всички срещи. Очаквам да излезем с чест от този двубой", обяви още Ераносян. Мачът е в Разград, а преди него и 2-та тима са с по 18 т. на върха в класирането.

По двама играчи на Лудогорец и Литекс ще се явят на допинг контрола след дербито. Мачът е първият през сезона, на който допинг ченгетата ще проверяват играчи, което се предпоставя от огромния залог в срещата. Букмейкърите определят за фаворит домакините, които получават 1,55. Ставката за победа на гостите е 5,50, а равенството е 3,50.

УЕФА кара БФС да плаща глоба на ЦСКА

Европейската футболна централа може да принуди Българския футболен съюз да плати глоба от 200 000 евро на ЦСКА. Парите се искат от хората на Мишел Платини заради нарушение на финансовия феърплей. От "Българска армия" е трябвало да преведат сумата до 1 юни, но срокът бе пропуснат. Заради това клубът може да получи забрана да участва в евротурнирите поне за 1 година, след като се класира за тях.

В БФС е пристигнало писмо от УЕФА, в което се уведомява за глобата и от което става ясно, че ако ЦСКА не плати въпросната сума, то БФС ще бъде заставен да извърши плащането вместо клуба, твърди Гонг. Вече тече и нов срок за плащането на парите. Сега вероятно отново ще се търсят пари, които обаче вече няма как да бъдат платени, ако бъде стартирана несъстоятелността на клуба.

ЦСКА изтъкна причините, поради които отказа участие в турнира за Купата на Аматьорската лига. Тимът на Христо Янев се падна да играе с Витоша Бистрица, но от "Армията" отрязаха БФС заради многото контузени футболисти.

"Заради травмите и изключително сгъстеният цикъл, който води до сериозна умора у нашите играчи, спортно-техническият щаб на ЦСКА единодушно взе решение отборът да не участва в турнира за Купата на Аматьорската лига", съобщиха "червените".

ТЪЖЕН ПОМЕН

40 ДНИ 20 ГОДИНИ

от смъртта на

Петко Христов Петков
(1929 - 2015)

Генка Пелова Петкова
(1930 - 1995)

С безкрайна обич и благодарност ще си спомняме за годините прекарани заедно,изпълнени с любов, чувство за сигурност и закрила, гордост от вашите професионални постижения, щедрост, безкрайна обич и подкрепа на всички от нашето голямо и задружно семейство!
Вие ще останете завинаги в мислите и сърцата ни!

От Росица, Людмила, Добрина, Цветелина, Петьо, София, Люба, Александър, Кирил, Николай, Петер, Ричард, Карлос, Бойчо и Дорис

Панихидата ще се отслужи на 29.09.2015 год. от 12.00 ч. на гробищния парк в кв. Симеоново

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 27 септември 2015 г. се навършват ЕДИНАДЕСЕТ ГОДИНИ от смъртта на

БИСТРА НИКОЛОВА ПЛАЧКОВА

1931-2004
от с.Голямо Белово, Пазарджишко

Скъпа Бистре, много ни липсваш,
но винаги ще си в сърцата ни!
Обичаме те!

Почивай в мир!
Поклон пред светлата ти памет!
Ти остави трайна следа след себе си!

От дъщеря, син, зет, снаха, четирима внуци, двама правнуци, близки и приятели

следайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА
16.15 Черно море - Пирин
18.30 Нант - ПСЖ
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 Брентфорд - Шефилд У
20.00 Лудогорец - Литекс
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.45 Тотнъм - Манчестър Сити
17.00 Лестър - Арсенал
19.30 Нюкасъл - Челси
ПО НОВА СПОРТ
14.30 МК Донс - Дарби Каунти
21.00 Бордо - Лион
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Наполи - Ювентус
ПО РИНГ
19.00 Рома - Карпи
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.15 Майнц - Байерн
19.30 Хамбургер - Шалке
21.30 Торонто - Чикаго
00.00 Монреал - ДС Юнайтед
ПО Ф+
14.00 ЦСКА М - Локомотив М
21.30 Виляреал - Атлетико М
Минифутбол
ПО БНТ HD
15.00 и 22.00 ЕП във Врсар

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
16.15 Монтана - Берое
20.00 Локо Пд - Славия
ПО ДИЕМА СПОРТ
15.00 Марсилия - Анже
18.00 Гингам - Монако
22.00 Сент Етиен - Ница
ПО ДИЕМА
18.00 Уотфорд - Кристъл Палас
ПО КАНАЛ 3
14.30 Рилски спортист - ЦСКА
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Интер - Фиорентина
ПО РИНГ
13.30 Дженоа - Милан
16.00 Торино - Палермо
ПО ЕВРОСПОРТ
00.00 Канзас Сити - Сиатъл
02.00 Сан Хосе - Солт Лейк
ПО ЕВРОСПОРТ 2
16.30 Айнтрахт - Херта
18.30 Борусия Д - Дармщадт
ПО Ф+
17.00 Депортиво - Еспаньол
19.00 Ароука - Белененсес
21.30 Реал Сосиедад - Атлетик Б

momo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №77

6 от 49
Числа: 18, 23, 26, 34, 44, 49
I гр. (6) няма
II гр. (5) 5 по 6208,40 лв.
III гр. (4) 459 по 67,60 лв.
IV гр. (3) 9394 по 4,60 лв.
ДЖАКПОТ: 2 606 516,55 лв.

6 от 42
Числа: 7, 19, 28, 31, 38, 40
I гр. (6) няма
II гр. (5) 13 по 744,80 лв.
III гр. (4) 493 по 19,60 лв.
IV гр. (3) 6775 по 2 лв.
ДЖАКПОТ: 134 639 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 11, 13, 22, 35
I гр. (5) 1 от 22 585,70 лв.
II гр. (4) 319 по 70,80 лв.
III гр. (3) 8785 по 3,40 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 8, 15, 21, 34
I гр. (5) 4 по 5646,40 лв.
II гр. (4) 239 по 94,50 лв.
III гр. (3) 7583 по 4 лв.
ЗОДИАК
Числа: 13, 20, 32, 35, 40
Зодия: 9 (Стрелец)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 4 по 500 лв.
V гр. (3+1) 17 по 100 лв.
VI гр. (3) 224 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 429 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2442 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 796 145,66 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 5, 6, 8
Цифра: 3, 2, 0
I гр. (3) 4 по 3981,90 лв.
II гр. (2) 1775 по 9 лв.

Снимка СПОРТАЛ

Боян Йоргачевич хваща дузпата на Славчо Шоколаров, с която поведе Левски към победата над Поморие

Вратар спаси Левски от резил

„Сините" на 1/8-финал за купата след победа с дузпи над втородивизионния Поморие

Вратарят Боян Йоргачевич спаси Левски от резил още на старта за Купата на България. Във фазата на 1/16-финалите "сините" биха втородивизионния Поморие с 4:2 след изпълнение на дузпи. В редовното време и продълженията и двата тима не успяха да си отбележат гол, а при наказателните удари решителните намеси на сърбина пратиха столичани в следващия кръг. Йоргачевич хвана дузпите на Славчо Шоколаров и Георги Петков, а точни за Левски бяха Роман Прохазка, Георги Костадинов, Макс Карнер и Владимир Гаджев. От бялата точка се провали само Атанас Курдов, а за морския тим вкараха Кирил Георгиев и Христо Лемперов. Поморие завърши мача с 9 души, след като във второто продължение главният съдия Стефан Апостолов, който е син на кмета на Симитли Апостол Апостолов, изгони Яни Пехливанов (109) и Даниел Стоянов (116). Числеността превъзходство на "сините" можеше и да им даде резултат, но силен удар на Радослав Цонев (120) срещна напречната греда на Янко Георгиев. Срещата се игра на ст. "Лазур" в Бургас, след като арената на Поморие не бе одобрена от БФС. Двубоят можеше да има и друг развой, след като Стефан Стаматов (17) бе изведен сам срещу Йоргачевич, но стражът на "сините" се намеси решително и запази вратата си суха. След половин час Курдов шутира, но точно преди топката да влезе във вратата, Янко Георгиев я изби в корнер. През втората част и продълженията тимът на Стойчо Стоев имаше териториално превъзходство, но така и не можа да го материализира.

"Трудно е, когато излезеш с нагласата, че другият отбор е класа под теб и ти можеш по-леко да го преодолееш. Видя се какво стана. Три дни го повтарям, че момчетата на Поморие ще бъдат агресивни. Явно не съм чут добре и си излязохме с нагласата, че мачът ще бъде лесен. Явно не е светнала червената лампичка. Много брак, бавно работихме с топката. Футболистите осъзнават, че с късмет успяхме да преодолеем Поморие. Проблемът е в главите. Надявам се, че футболистите са осъзнали какво можеше да се случи. Хубаво е, че дойде този момент, за да се види, че нямаме тази класа, която си мислим, че имаме", призна Стоев.

"Ако нямаш сърце и не се хвърляш в битката, няма значение дали си Левски, Челси или Барселона. Ако няма битка, само качествата не са достатъчни. Честитя на този отбор, мисля, че показаха качества и характер. Знаехме, че ще е труден мач. Ако минеш този кръг, не е нещо специално, а ако паднеш, е трагедия. Знаехме, че ще стане труден мач, ако не вкараме първите 15-20 мин. След това топката не ни слушаше. Беше трудно, но минахме в следващия кръг", обяви Йоргачевич.

Произведено в България

Духът от бутилката

Иван ЧЕНЧЕВ

Да започнем оттам, че не ни остана нищо. Това обаче не означава, че трябва да свършим като изчерпим реакцията си с въпросната констатация. Разбира се, че спортът дава здраве на нас и децата ни, но е ясно, че си носим нищото навсякъде в ежедневието. В много случаи националните ни отбори служат за брашнени чували, други - за прокарване на нечии интереси, и почти не се сещам за участие заради герба и дълга. Дори и Григор Димитров отказа фланелката с трикольора. И ако в Татковината, не са останали дълг, чест и тем подобни морални подбуди, то поне заради едно пусто его да се пооослушат някои хора. Да се позамислят (тези, които могат). Защото е време да осъзнаят, че и те са в нищото заедно с останалите. Дълг и чест - да бе, да! Сигурно, ама някой друг път. И на друго място.

Националните отбори. Клетници. Футболният е гротеска. Играят резервите на резервите. Клубовете в България пък определено убиват футбола. В управата на Левски пак имало човек на Тодор Батков. Бил му служител в кантората. Излиза, че шефът адвокат се оттегли от „Герена" заради липса на пари, но подчиненият му ги има бол. ЦСКА лети със страшна сила към супер-аматьорите от окръжната софийска група. Пред „червените" даже има вариант да не играят официални мачове до следващото лято.

Знаете ли, че националният ни отбор ще изиграе последните си квалификации сега през октомври. И като го стори, ще почива близо година! Има вариант националният и ЦСКА да са без мачове от никакъв календар освен приятелски такива. Предлагам да играят контроли помежду си през седмица. Няма ли да е гот? И без това нивото на ЦСКА е като за национала, а това на националa като за „В" група. Ами да се почват, а? По-интересно ще им е дори и на левскарите.

И друго. Знаете ли, че японският министър на спорта подаде оставка преди дни, защото проектът за нов олимпийски стадион бил скъп? Признали там хората, че комплексът нямал равен, но излязъл по-солено. И министърът веднага хвърлил кърпата. Какво общо имаме ние с японците ли? Нали прочетохте - нищо общо. Хората там са известни с честта си и усещат какво е дълг, дето стана въпрос по-горе. У нас това са паразитни думи и скверни помисли. В Татковината всеки проект излиза солено на гражданите. Но излиза на плюс в сметките на властта. Което е по-важно за реализацията му. Ако приемем тезата на управляващите за заслугата им за откриването на нови и нови спортни зали като вярна, то тогава скоро можем да достигнем до парадокса да имаме повече зали и площадки, отколкото деца и отбори да ги пълнят. Ако приемем тезата за заслугите на сегашната власт, ама ние никак не я приемаме. Просто не се осведомяваме от средствата за масова информация. Или май дезинформация е по-вярно в случая?

И като започнах за японците, вчера видях, че 105-годишен дядо от страната на изгряващото слънце се явил на състезание по лека атлетика. И го спечелил, взимайки 100 метра за 42,12 секунди. По-късно го запитали в интервю за постиженията на Юсейн Болт - най-бързия мъж на планетата. И знаете ли какво отговорил столетникът? Че не може да бъде напълно категоричен по въпроса, щото Болт още не се е състезавал с него. Ето това е дух. У нас дух остана ли у хората или някои потъркаха лампата и той започна да им изпълнява желанията. Всичките тези нововластимащи явно стискат здраво духа за гушата. Бая желания им изпълни. И банковите сметки също...

ГОНЗО БЕСЕН НА ИГРАЧИТЕ

Спортният директор на Левски Георги Иванов остана бесен на футболистите след мача с Поморие. Отборът на Стойчо Стоев прекърши съпротивата на втородивизионния си съперник едва при дузпите, а Гонзо не скри разочарованието си от многото пропуски.

"Не съм доволен от играта, но в крайна сметка, когато изпускаш толкова много положения, нормално е да не можеш да победиш никой", каза Иванов, след което отмина журналистите. Бившият нападател на Левски изгледа двубоя в Бургас в компанията на един от собствениците Иво Тонев.

ТЕГЛЯТ ЖРЕБИЯ В СРЯДА

Жребият за 1/8-финалите за Купата на България ще се тегли на 30 септември (сряда) от 11.00 часа в Парк-хотел "Витоша" в София. Елиминацията ще бъде в една среща, а домакините на мачовете ще бъдат първите изтеглени тимове в двойката. Вероятността за "вечно дерби" между Левски и ЦСКА остава. 2-та тима се разминаха в предния кръг, но сега късметът може да събере кръвните съперници.

ВСИЧКИ 1/8-ФИНАЛИСТИ:

„А" група - Литекс, Лудогорец, Монтана, Черно море, Локо Пд, Берое, Ботев Пд и Левски

„Б" група - Дунав Русе, Локо ГО, Спартак Пл, Созопол, Банско

„В" група - Несебър, ЦСКА

„А" Областна - Вихър Строево

ЧЕРНО МОРЕ ВЗЕ ПОРТУГАЛЕЦ

Черно море официално привлече португалския защитник Педро Еуженио. Футболистът е роден на 26 юни 1990 година, висок е 172 см и тежи 71 кг. Започва футболната си кариера в школата на Фарензе. През сезон 2003/2004 преминава в детско-юношеската школа на гранда Спортинг Лисабон. От 2006 до 2009 г. се състезава в школата на Бенфика. След няколко сезона, прекарани в малки португалски тимове, пристига в България. През 2012 г. преминава в Берое, където изиграва 21 мача и вкарва 3 гола. През миналия сезон Еуженио носи екипа на Хасково, като в края на април разтрогна с тима по взаимно съгласие. През лятото пък десният бек бе спряган за Левски, но до трансфер така и не се стигна.

Световното в Катар през зимата

Световното първенство в Катар ще започне на 21 ноември 2022 година и ще завърши 28 дни по-късно, потвърди Изпълнителният комитет на Международната футболна асоциация (ФИФА) след редовното си заседание в Цюрих. ФИФА реши още през месец март да пренасрочи световните финали от лятото за зимата, като причина са много тежките метеорологични условия и нетърпимата жега в Катар през месеците юни и юли. Задължителните дати за национални отбори ще принудят първенства като английското и няколко други за първи път в историята си да имат зимна пауза. Според правилника на ФИФА всички клубове трябва да освободят играчите си седмица преди мача на откриването.

В Цюрих шефът на ФИФА Сеп Балтер се изпокри. Първо той отложи пресконференцията си с час, а след това направо я отмени. Очакваше се Блатер да бъде атакуван с въпроси за скандалите в световния футбол, както и за разследването за корупция срещу високопоставени членове на ФИФА.

www.duma.bg

Лудогорец подгони националите си

Стр. 38

Руснак зададе темпото в Япония

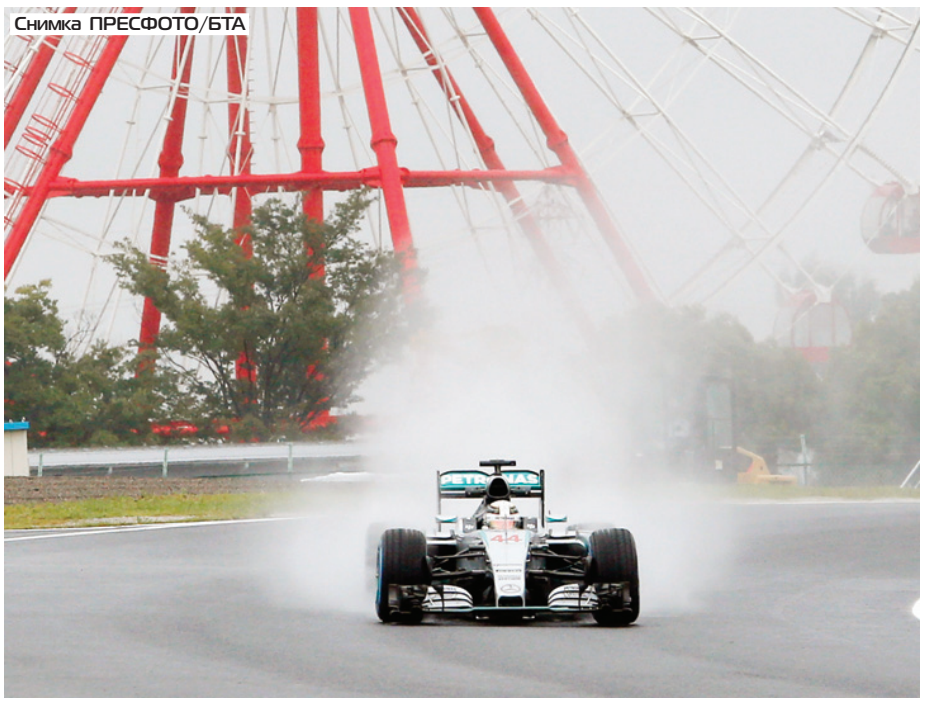
Силен дъжд попречи на пилотите на пистата „Сузука”

Даниил Квят спечели втората и поредна свободна тренировка за Гран при на Япония във Формула 1. Пилотът на Ред Бул завърти най-бързата си обиколка на пистата “Сузука” за 1:48:277 мин. Руснакът изпревари с 0,023 сек. Нико Розберг (Гер, Мерцедес). Трети остана лидерът в класирането и световен шампион Люис Хамилтън (Вбр) с другия болид на “Сребърните стрели”. Челната петица допълниха Даниел Рикардо (Авл, Ред Бул) и Себастиан Фетел (Гер, Ферари).

Сесията започна на мокра писта, но не много, и пилотите излязоха с гумите за средно мокро - интермедия. Именно с тях Квят записа това постижение, което остана и най-доброто за деня. След това обаче дъждът се усили и всички поставиха гумите за изцяло мокро. Така никой не можа да подобри времето на Квят. Вместо това пилотите започнаха масово да допускат грешки и да излизат извън пистата. Сред тях бяха Макс Верстапен (Хол, Торо Росо), Рикардо и Фетел. Някои дори, като Дженсън Бътън (Вбр, Макларън) и Маркус Ериксон (Шв, Заубер) се оплакаха от аквапланинг дори на правите. Шведът майсторски успя да овладее колата си, която поднесе неочаквано след излизането от завой №2. С оглед на това си е малко чудо, че тренировката премина без сериозни инциденти, коментират анализаторите.

В първата тренировка най-бърз бе Карлос Сайнц-младши (Исп, Торо Росо), който даде време от 1:49:434 мин. 2-ри бе Квят, пред Розберг, Фетел, Хамилтън и др. В тази сесия само 12 пилоти направиха пълна тренировка под проливния дъжд. Всички състезатели подходиха крайно предпазливо и изненадващо най-добро време даде именно 20-годишният Сайнц. Доста от пилотите получиха малки технически проблеми, загуба на контрол на пътя, и експериментираха с различни гуми, които да бъдат подходящи за мокра писта, и реално не направиха пълноценна тренировка. Квалификацията е днес от 09.00 часа, а състезанието - утре от 08.00 ч.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Световният шампион и лидер при пилотите Люис Хамилтън нямаше ден и не се представи на ниво в тренировките на “Сузука”

Гришо призна за редица промени

“Направих много промени през тази година и това създава леки сътресения”, призна Григор Димитров от Малайзия, където от понеделник започва участието си на турнир в Куала Лумпур. На Откритото първенство на азиатската страна първата ни ракета освен на сингъл, ще се пусне и на двойки, където ще си партнира с индийския ветеран Леандър Паеш.

“Не мисля, че играя лошо, и имах доста завързани двубои през сезона. Остават още няколко турнира и моята цел е да остана здрав и да печеля победи на корта с много труд. Трябва само да вярвам в себе си и да покажа на какво съм способен’, закани се хасковлията.

ОТЛОЖИХА МАЧА НА КЛИЧКО С ФЮРИ

Мачът за световните титли по бокс в тежка категория между шампиона Владимир Кличко и британеца Тайсън Фюри бе отложен. Причината е, че украинецът е получил контузия на тренировка. Това се е случило в четвъртък, а веднага Кличко е потърсил медицинска помощ. Лекарите са открили контузия на сухожилие на крака. Мачът трябваше да се състои на 24 октомври в Дюселдорф, Германия, но в момента не е ясно за кога ще бъде пренасрочен. “Ще съобщим новата дата на двубоя следващата седмица. Без съмнение той ще бъде в Дюселдорф. Всички билети, продадени за мача, остават действителни”, съобщиха от щаба на Кличко.

Подобна бе ситуацията и преди малко повече от година. Тогава Кличко трябваше да играе с нашия Кубрат Пулев на 6 септември, но срещата се отложи с почти 2 месеца. От щаба на българина обявиха, че се съмняват Кличко да е контузен, но не направиха нищо повече и така на 15 ноември украинецът нокаутира Кобрата в петия рунд.

Снимка БГНЕС

Лидерът при пилотите Валентино Роси (Ит) даде трето време в първата тренировка за Гран при на Арагон (Исп). Пилотът на Ямаха спря хронометъра за 1:48:824 мин. Първи е съотборникът му Хорхе Лоренсо (Исп) с 1:48:246 мин., пред световния шампион Марк Маркес (Исп, Хонда) с 1:48:739 мин.

Над 1500 души на Маратона на София

Над 1500 души от всички континенти ще участват в 32-рото издание на лекоатлетическия маратон на София. Надпреварата в българската столица по класическата дистанция от 42,195 километра ще се проведе на 4 октомври (неделя). Стартът ще бъде даден пред Националния стадион “Васил Левски”.

Заявки за участие има от състезатели от всички континенти. Сред тях са представители от САЩ, Канада, Австралия, Бразилия, Кения, Етиопия, Мароко, и от няколко държави от Азия. През тази година Маратона на София е част от официалните събития в програмата на София 2018 - Европейска столица на спорта през 2018 г. Проектът цели да допринесе за престижа на българската столица като град на активния и здравословен начин на живот.

Заявки за участие може да се подават в сайта marathonsofia.com. Може да се избират измежду следните опции - масов старт на 3 км, 8,4 км, 20 км или класическата 42,195 км.

гледайте

ПО БНТ HD
ВОЛЕЙБОЛ
16.00 България - Русия (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
14.15 Световни серии “Рено” във Франция
ТЕНИС
16.00 Турнир в Санкт Петербург (мъже)
КИКБОКС
22.00 “Крал на кралете”
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
09.00 Гран при на Япония (квалификация)

УТРЕ

ПО БНТ HD
ВОЛЕЙБОЛ
19.00 България - Хърватия (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ
АВТОМОБИЛИЗЪМ
13.45 Световни серии “Рено” във Франция
ТЕНИС
16.00 Турнир в Санкт Петербург (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
МОТОКРОС
14.00 и 15.30 Гран при на нациите в Ерне
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
08.00 Гран при на Япония
ПО Ф+
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
14.30 Гран при на Арагон

кратки

Пращаме петима на световното по джудо

България ще бъде представена от петима джудисти на световното за младежи и девойки до 21 г. в Абу Даби от 20 октомври. За Азия ще пътуват Валентин Алипиев (55 кг), Денислав Иванов (60), Цветелина Цветанова (44), Бориславa Дамянова (48) и Бетина Темелкова (52).

Цвети срещу италианка в Ухан, Сесил Вече отпадна

Цветана Пиронкова ще срещне Камила Джорджи (Ит) на старта на турнира на твърди кортове в Ухан, Китай ($2,51 млн.) 28-годишната българка има гарантирани $6855 и 1 т. за световната ранглиста, в която заема 44-то място. При успех над Джорджи пловдивчанката ще заработи общо $13 335 и 60 т., а във II кръг ще играе срещу по-добрата от Белинда Бенчич (Швейц) и Южени Бушар (Кан). 23-годишната Джорджи е 36-а в ранглистата. Тя има една спечелена титла в кариерата си до момента и е заработила около $1,6 млн. Пиронкова има 3 победи в 3 мача срещу италианката. Първо тя спечели с 6:2, 6:1 на “Уимбълдън” през 2011 г., след това с 6:3, 6:4 на Откритото първенство на САЩ през 2012-а, а тази година се наложи с 6:1, 6:1 на турнира в Мадрид през май. Втората ни ракета Сесил Каратанчева (№107) пък вече отпадна в Ухан. В първия кръг на квалификациите тя загуби от Юлия Гьоргес с 2:6, 6:7 (4) за 1:38 часа. Германката направи 5 пробива в мача и допусна 3. Каратанчева си тръгва с 1 т. и $1970.